

Begroting 2018

Meerjarenraming 2019 - 2021

INHOUDSOPGAVE

Aanbiedingsbrief	1
Trends en ontwikkelingen	2
Financiële uitgangspunten	4
Financiële positie	5
Overzicht structureel begrotingssaldo	5
Totaaloverzicht financiële mutaties	7
Incidentele baten en lasten	9
Baten en lasten per programmaonderdeel	10
PROGRAMMA 1. Een sociale en vitale gemeente	12
1A. Inwoners en bestuur	12
1B. Samen leven	12
1C. Kerngericht en ondersteunend	14
1D Een veilige gemeente	15
Programma 1: Wat gaat het kosten	17
PROGRAMMA 2. Een aantrekkelijke gemeente	21
2A. Cultuur, recreatie en toerisme	21
2B. Economische vitaliteit	21
2C. Een bereikbare gemeente	22
Programma 2: Wat gaat het kosten	23
PROGRAMMA 3. Een leefbare gemeente	25
3A. Wonen en leefomgeving	25
3B. Duurzaamheid en milieu	26
3C. Beheer en onderhoud	26
Programma 3: Wat gaat het kosten	28
PROGRAMMA 4. Een financieel gezonde gemeente	31
4A. Een financieel gezonde gemeente	31

Programma 4: Wat gaat het kosten	32
Paragraaf A: Weerstandsvermogen en risicomanagement	34
Paragraaf B: Lokale heffingen	39
Paragraaf C: Onderhoud kapitaalgoederen	46
Paragraaf D: Financiering.....	50
Paragraaf E: Grondbeleid.....	54
Paragraaf F: Verbonden partij	57
Paragraaf G: Bedrijfsvoering	84
Bijlage 1: Baten en lasten per taakveld	85
Bijlage 2: Algemene dekkingsmiddelen.....	89
Bijlage 3: Investeringsplan 2018 - 2021	90
Bijlage 4: Overzicht stand reserves en voorzieningen	91
Bijlage 5: Subsidieplafonds	95
Bijlage 6: Verplichte indicatoren BBV (grafieken).....	96

AANBIEDINGSBRIEF

Aan de gemeenteraad,

Hierbij bieden wij u de begroting 2018 en meerjarenraming 2019-2021 aan.

Het is de laatste begroting van deze collegeperiode. In maart 2018 worden weer gemeenteraadsverkiezingen gehouden en zal er een nieuw programma moeten worden opgesteld. We constateren dat we met alle punten uit het huidige collegeprogramma 'Samen krachtig verder' (2014-2018) in een ver gevorderd stadium zijn of al hebben afrond. De drie resterende maanden van deze periode benutten we om deze lijn voort te kunnen zetten.

De start van deze begroting ligt bij de Kadernota 2018. De begrotingsteksten komen grotendeels overeen met deze nota die u op 3 juli heeft vastgesteld. Alleen waar echt noodzakelijk hebben we teksten aangepast aan de actualiteit, evenals de bijbehorende cijfers.

De begroting is gezien het bovenstaande relatief beleidsarm. Daarmee lopen we een nieuw college niet voor de voeten en kan het zijn eigen accenten aangeven.

Binnen Heiloo spelen grote projecten die structureel effect gaan hebben op de begroting. Hiervan is de spoorwegonderdoorgang bij de Vennewatersweg al in de programmabegroting verwerkt. Het raadsvoorstel voor de financiën van de A9 volgt op 11 december 2017 en past binnen het beschikbare begrotingssaldo. Daarnaast zien we een aantal zaken op ons afkomen, waarvan het nu nog niet mogelijk is om de kosten ervan in te schatten. We hebben het dan

bijvoorbeeld over de maatregelen uit het nog vast te stellen verkeersplan en de verkeersstudie voor de Vennewatersweg, en de nog te kiezen oplossingen voor het fietsparkeren bij het station. Zodra de kosten hiervan bekend zijn stellen we u hiervan op de hoogte en komen we met een dekkingsvoorstel.

We hebben ervoor gekozen om de stijging van de woonlasten in 2018 minimaal te houden. Dit betekent dat de rioolheffing gelijk wordt gehouden, de OZB wordt geïndexeerd en de afvalheffing licht stijgt.

Wij vinden het belangrijk om voor de uitvoering van het pakket aan werkzaamheden een sluitende meerjarenbegroting achter te kunnen laten voor het nieuwe college en de nieuwe raad. Dat is ons gelukt.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Heiloo

De heer drs. G.H.S. Heemskerk MBA
gemeentesecretaris

De heer T.J. Romeyn
burgemeester

Algemene trends en ontwikkelingen

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste trends en ontwikkelingen meegegeven bij het lezen en beoordelen van de kaders voor de begroting. Het gaat om een selectie en geen uitputtende lijst. Het gaat om zaken die zowel op het landelijke, regionale als het lokale niveau effect hebben. Verder hebben we ervoor gekozen u een doorkijkje te geven naar voor ons belangrijke wetgeving die in aantocht is.

Informatieveiligheid

Informatie is een belangrijke bron om goed te kunnen sturen op (maatschappelijke) vraagstukken. De kwaliteit van onze bedrijfsvoering en dienstverlening is hier sterk afhankelijk van. De komende jaren zetten wij dan ook in op het waarborgen van de betrouwbaarheid van de informatievoorziening (informatieveiligheid) en het zorgvuldig, veilig, proportioneel en vertrouwelijk verwerken van persoonsgegevens (privacy). Dit doen we conform de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG) en de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) waar gemeenten verplicht zijn aan te voldoen.

Big data

De hoeveelheid data die opgeslagen wordt, groeit exponentieel. Dit komt doordat steeds meer inwoners data opslaan, organisaties steeds meer data produceren en apparaten zelfstandig data verzamelen, opslaan en uitwisselen. Deze data en het combineren en analyseren van de vele verschillende datasets levert een schat

aan informatie op. Met die informatie heeft de gemeente de mogelijkheid om op een innovatieve wijze en op vele vakgebieden beleid op te stellen, uit te voeren en op effectiviteit te toetsen.

Regionaal samenwerken

Maatschappelijke thema's vragen steeds vaker om afwegingen op regionaal niveau. Komende jaren willen we dan ook inzetten op verdieping en verbreding van regionale samenwerking. Regionale samenwerking moet verbonden worden met lokale doelstellingen en vice versa.

Duurzaamheid

De aanpak van de milieuproblematiek vraagt een grote en duurzame inspanning van inwoners, organisaties, bedrijven en de overheid. De VNG, het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de Unie van Waterschappen (UvW) hebben op 29 maart 2017 de "investeringsagenda" gepresenteerd. De investeringsagenda bestaat uit drie nationale programma's gericht op energietransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie. Afgesproken is dat de deelnemers vanaf 2018 bij de besteding van hun geld zo veel mogelijk kiezen voor energie neutrale, klimaatbestendige en circulaire oplossingen en toepassingen.

Omgevingswet

Met de Omgevingswet wordt bestaande wetgeving met betrekking tot de fysieke leefomgeving gebundeld, vereenvoudigd en geïntegreerd tot één wet met één samenhangend stelsel. De impact van de Omgevingswet is groot. De Omgevingswet vereist een andere werk- en denkwijze met nieuwe kennis en andere

vaardigheden. Open, samenhangend, flexibel, uitnodigend en innovatief zijn daarbij de kernwoorden.

Door minder en overzichtelijkere regels, meer ruimte voor initiatieven en lokaal maatwerk en het geven en vragen van vertrouwen. De nieuwe integrale instrumenten en snellere procedures zijn aanleiding voor ons om na te denken over onze rol, de inzet van deze instrumenten en over het aanpassen van werkprocessen. Hiervoor moeten we diverse stappen ondernemen die niet alleen te maken hebben met de inhoud van de wet maar ook met de organisatie, werkwijze en competenties van de medewerkers. Daarnaast vraagt het van ons een verregaande digitalisering.

Voor de invoering van de Omgevingswet werken VNG, Rijk, IPO en UvW samen aan het Digitaal Stelsel Omgevingswet. De afspraak is

dat het ministerie van I en M de investeringskosten draagt en de gebruikers (waaronder gemeenten) de exploitatiekosten.

Andere nieuwe wet-regelgeving 2018

Naast de omgevingswet verandert de wet- en regelgeving ook op andere terreinen en moeten we de gevolgen hiervan implementeren:

Wet- en regelgeving	Invoeringsdatum
Wijziging wet ruimtelijke ordening	1 januari 2018
Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen	Stapsgewijs 2018
Wet verplichte ggz (WvGGZ)	1 juli 2018 (voorlopig)
AmvB brandveilig gebruik overige plaatsen	1 januari 2018

FINANCIËLE UITGANGSPUNTEN

De volgende uitgangspunten worden bij de programmabegroting gehanteerd:

1) Structureel begrotingsevenwicht

Het belangrijkste uitgangspunt is dat er sprake is van een meerjarig sluitende begroting. In termen van financieel toezicht wordt voorgeschreven dat de programmabegroting 2018 - 2021 structureel en reëel in evenwicht moet zijn. Met structureel evenwicht wordt bedoeld dat structurele lasten gedekt zijn door structurele baten. Dit is dus het begrotingssaldo exclusief de incidentele baten en lasten. Het reëel evenwicht houdt in dat onderzoek wordt gedaan naar de realiteit van de ramingen, waarbij de begroting en meerjarenraming uiteraard volledig dient te zijn. De gemeentebegroting is zowel structureel als reëel in evenwicht.

2) Indexering OZB, toeristenbelasting en lijkbezorgingsrechten
Deze heffingen worden geïndexeerd met 1,4% in 2018. Dit percentage is de afgeleide nationale consumentenprijsindex (cpi) voor 2018. Dit is gebaseerd op de verwachting van het Centraal Planbureau in het Centraal Economisch Plan van 24 maart 2017.

3) Extra areaal OZB

Voorzichtigheidshalve nemen we alleen extra inkomsten van areaaluitbreiding mee van de woningen die naar verwachting in 2017 worden gerealiseerd. We schatten in dat het gaat om circa 100 extra woningen.

4) Indexering subsidies

De subsidies worden geïndexeerd met 1,4% in 2018. Dit percentage is de afgeleide nationale consumentenprijsindex (cpi) voor 2018. Dit is gebaseerd op de verwachting van het Centraal Planbureau in het Centraal Economisch Plan van 24 maart 2017.

5) Indexering gemeenschappelijke regelingen

De bijdrage aan de gemeenschappelijke regelingen wordt geïndexeerd met het in de regio voorgestelde percentage van 3,02%¹

6) Algemene uitkering

Conform de huidige methodiek wordt de algemene uitkering van het rijk doorgerekend op basis van constante prijzen. Dit betekent dat vanaf 2018 hetzelfde prijspeil wordt gehanteerd (zonder verwachte prijsindex). In deze programmabegroting zijn de financiële gevolgen tot en met de septembercirculaire 2017 verwerkt.

7) Indexering loonkosten

De werkorganisatie BUCH wordt alleen geïndexeerd opgenomen voor het jaar 2018.

8) Omslagrente

We hanteren voor de investeringen een omslagrente van 3,0%.

¹ Besloten in B&W 28 februari 2017

FINANCIËLE POSITIE

OVERZICHT STRUCTUREEL BEGROTINGSSALDO

In onderstaande tabel wordt de ontwikkeling van het begrotingssaldo weergegeven.

- A. Startpunt is het begrotingssaldo na de vaststelling van de programmabegroting 2017.
- B. Verwacht begrotingssaldo na de financiële mutaties t/m de raad van 9 oktober 2017 zijn opgenomen.
- C. Verwacht begrotingssaldo na de gevolgen uit de programmabegroting.
- D. Verwacht begrotingssaldo na de verwerking van de kosten van de aansluiting A9.
- E. De bestaande incidentele baten en lasten worden in mindering gebracht om te komen tot het structurele begrotingssaldo.
- F. Structureel begrotingssaldo: begrotingssaldo minus de incidentele baten en lasten (= D -/- E).

(x € 1.000,-)	2018	2019	2020	2021	Raad
A. Begrotingssaldo na PB 2017	130 N	33 V	57 V	57 V	7-11-2016
1e financiële voortgangsrapportage	790 V	713 V	534 V	445 V	3-7-2017
Kadernota Autonoom (onvermijdelijk)	80 N	129 N	56 N	89 N	3-7-2017
Spoorwegonderdoorgang Vennewatersweg	0	0	0	6 N	9-10-2017
B. Verwacht begrotingssaldo na raad 9-10-2017	580 V	617 V	535 V	408 V	
Programmabegroting 2018	293 N	176 N	87 N	210 N	6-11-2017
C. Verwacht begrotingssaldo na raad 6-11-2017	287 V	441 V	448 V	197 V	
Aansluiting A9	0	0	0	182 N	11-12-2017
D. Verwacht begrotingssaldo na raad 11-12-2017	287 V	441 V	448 V	15 V	
Verkeersstudie Vennewatersweg	0	0	PM	PM	
Verkeersplan	0	0	PM	PM	
Fietsparkeren stationsgebied	0	0	PM	PM	
Verwacht na totaal alle bovenstaande	287 V	441 V	448 V	15 V	
E. Incidentele baten en lasten (-/-)	346 N	80 N	0	0	
F. Structureel begrotingssaldo (excl. incidentele baten en lasten)	633 V	521 V	448 V	15 V	

Opmerking: De "N" achter het cijfer staat voor Nadeel en de "V" voor Voordeel

Structureel begrotingssaldo

De begroting is structureel sluitend. Ondanks deze positieve saldi is de ruimte voor nieuw beleid beperkt gezien de diverse ontwikkelingen die op de gemeente Heiloo afkomen.

Ontwikkelingen

Om het begrotingssaldo beter in perspectief te kunnen plaatsen is het van belang om een aantal ontwikkelingen te benoemen die mogelijk invloed hebben op het begrotingssaldo. Van verschillende onderwerpen is op dit moment bekend dat afhankelijk van de keuzes die gemaakt worden er financiële gevolgen uit voortvloeien. De kosten van onderstaande dossiers zijn nog niet bekend, maar hebben hoogstwaarschijnlijk wel invloed op het (toekomstige) begrotingssaldo:

- **Actualisatie verkeersplan**
In het plan van aanpak over de actualisatie van het verkeersplan (raad 4 april 2016) is aangegeven dat de kosten van de voorgestelde maatregelen worden uitgewerkt in de uitvoeringsagenda.
- **Verkeersstudie Vennewatersweg**
De maatregelen voor de Vennewatersweg die voortkomen uit de verkeersstudie zullen naar verwachting significante kosten met zich meebrengen. In de projecten Zuiderloo en Zandzoom en in de Nota Kostenverhaal is hier slechts ten dele financieel rekening mee gehouden. De uitkomsten van de verkeersstudie en de faseerbaarheid van maatregelen

worden opgenomen in het uitvoeringsprogramma van het verkeersplan Heiloo.

- **Bespreeknotitie fiets parkeersituatie stationsgebied**
In de bespreeknotitie worden verschillende scenario's geschetst als mogelijke oplossing voor de problematiek rondom het fietsparkeren bij het stationsgebied. Bij ieder scenario is aangegeven dat hiermee kosten gemoeid zijn.

Investerings en kapitaallasten

Het meerjareninvesteringsplan is geactualiseerd. Dit resulteert in mutaties van de kapitaallasten per programmaonderdeel. Conform de nieuwe BBV regels en de door u vastgestelde verordening 212 dient u raad per programmaonderdeel de baten en lasten vast te stellen. Hierdoor is het noodzakelijk dat de kapitaallasten aan de juiste programmaonderdelen worden toegerekend. Eerder werden de meerjarige kapitaallasten voor nieuwe investeringen geaggregeerd onder programma 4 opgenomen. Per programmaonderdeel wordt het saldo van de mutaties in het investeringsschema evenals de herverdeling van de kapitaallasten van programma 4 naar de van toepassing zijnde programmaonderdelen gepresenteerd. In de bijlage is het actuele meerjareninvesteringsplan weergegeven.

Vermogenspositie / reserves

In de bijlage treft u een geactualiseerd overzicht aan van de reserves.

TOTAALOVERZICHT FINANCIËLE MUTATIES

In de volgende tabel worden alle financiële wijzigingen weergegeven per programmaonderdeel weergegeven. Deze mutaties worden bij het betreffende programma nader toegelicht:

1 =1.000	korte omschrijving			2018	2019	2020	2021	I/S
pb aut 1a	VNG kosten gezamenlijke taken nu rechtstreeks aan VNG			25 N	25 N	25 N	25 N	S
pb aut 1a	CAO ontwikkeling gemeenteambtenaren			264 N	264 N	264 N	264 N	S
pb aut 1a	Wijziging fractiebijdragen			2 N	3 N	3 N	3 N	S
pb aut 1a	Wijziging kapitaallasten voor dit programmaonderdeel			1 V	1 V	2 V	2 V	S
kn nb 1a	Verkiezingsborden digitaal / banners			6 N	6 N	0	6 N	S
pb aut 1b	Verhuizing Oud Heiloo aframen huurinkomsten			1 N	1 N	1 N	1 N	S
pb aut 1b	Wijziging kapitaallasten voor dit programmaonderdeel			30 N	62 N	40 N	42 N	S
kn nb 1b	Indexatie subsidies 1,4%			7 N	7 N	7 N	7 N	S
pb aut 1b	Wet innovatie & kwaliteit kinderopvang (septembercirculaire 2017)			2 N	2 N	2 N	2 N	S
pb aut 1b	Verlaging Wmo-begeleiding (septembercirculaire 2017)			37 V	43 V	61 V	43 V	S
pb aut 1b	Verlaging jeugdbudget (septembercirculaire 2017)			20 V	10 V	13 V	10 V	S
pb aut 1b	Verhoging participatiebudget wsw-deel (septembercirculaire 2017)			0	0	8 N	8 N	S
pb aut 1b	Verlaging participatiebudget (septembercirculaire 2017)			0	0	0	53 V	S
pb aut 1d	Wijziging kapitaallasten voor dit programmaonderdeel			0 V	1 V	1 V	2 V	S
pb aut 2a	Verhuizing Oud Heiloo extra subsidie			55 N	0	0	0	I
pb aut 2a	Wijziging kapitaallasten voor dit programmaonderdeel			7 N	6 N	5 N	5 N	S
kn nb 2a	Bijdrage Destinatiemarketing			10 N	10 N	10 N	10 N	S
kn nb 2a	Indexatie subsidies 1,4%			11 N	11 N	11 N	11 N	S

1 =1.000	korte omschrijving			2018	2019	2020	2021	I/S
kn	nb	2b	Verbeteren ondernemersklimaat	5 N	5 N	5 N	5 N	S
pb	aut	3a	Wijziging kapitaallasten voor dit programmaonderdeel	9 V	3 V	2 N	6 N	S
kn	nb	3a	Extra capaciteit voor handhaving en toezicht	25 N	25 N	25 N	25 N	S
kn	nb	3a	Inmeten van wijzigingen in de openbare ruimte	80 N	80 N	0	0	I
pb	nb	3a	Vrijval bestemmingsreserve geluidsscherm motie raad	425 V	0	0	0	I
pb	aut	3b	Gevolgen doorrekening afval	72 N	26 V	49 V	86 V	S
pb	aut	3b	Gevolgen doorrekening riool	130 V	245 V	256 V	268 V	S
pb	aut	3b	Wijziging kapitaallasten voor dit programmaonderdeel	55 N	177 N	221 N	272 N	S
pb	aut	3c	Wijziging kapitaallasten voor dit programmaonderdeel	146 N	156 N	179 N	252 N	S
pb	nb	3c	Indexatie lijkbezorgingsrechten 1,4%	2 V	2 V	2 V	2 V	S
pb	aut	4	Septembercirculaire 2017 (algemeen deel)	52 V	1 V	49 N	86 N	S
pb	aut	4	Septembercirculaire 2017 (integratie uitkering sociaal domein)	57 N	53 N	66 N	97 N	S
pb	aut	4	Wijziging kapitaallasten voor dit programmaonderdeel	330 V	397 V	466 V	465 V	S
kn	nb	4	Afschaffen hondenbelasting	63 N	63 N	63 N	63 N	S
kn	nb	4	Indexering onroerende zaakbelasting woningen	45 V	45 V	45 V	45 V	S
kn	nb	4	Indexering onroerende zaakbelasting bedrijven	5 V	5 V	5 V	5 V	S
pb	nb	4	Indexatie toeristenbelasting 1,4%	1 V	1 V	1 V	1 V	S
pb	nb	4	Vrijval bestemmingsreserve geluidsscherm motie raad	425 N	0	0	0	I
Totaal gevolgen begrotingssaldo				293 N	176 N	87 N	210 N	

*) In de eerste kolom is aangegeven of de mutatie al in de kadernota (kn) als nieuw beleid is opgenomen of dat de mutatie nieuw bij de programmabegroting (pb) is.

**) In de programmabegroting is onderscheid gemaakt of de mutatie “autonoom” (aut) is of “nieuw beleid” (nb) betreft. Een autonome ontwikkeling is onafwendbaar, onontkoombaar, kan niet worden uitgesteld en/of volgt uit nieuwe wet en regelgeving. Veelal gaat het om loon- en prijsontwikkelingen of mutaties die voortkomen uit eerder door de raad genomen besluiten. Daarna worden alle overige mutaties gepresenteerd als nieuw beleid. Dit betekent dat hier een (nieuwe) bestuurlijke keus aan ten grondslag ligt.

***) Per mutatie is in de laatste kolom vermeld of het incidenteel (I) of structureel (S) is.

INCIDENTELE BATEN EN LASTEN

Pr.	Korte omschrijving	2018	2019	2020	2021
1a	Kosten gemeenteraadsverkiezingen 2018	27 N	0	0	0
1b	Bemiddelingskamer bij buurtgeschillen	20 N	0	0	0
1b	Pilot participatiewet	6 N	0	0	0
1d	Veiligheidsregio frictiekosten	16 N	0	0	0
2a	Verhuizing Oud Heiloo extra subsidie	55 N	0	0	0
3a	Digitaliseren bouwdoossiers	26 N	0	0	0
3a	Inmeten van wijzigingen in de openbare ruimte	80 N	80 N	0	0
3c	Onderhoud wegen	115 N	0	0	0
Totaal		346 N	80 N	0	0

BATEN EN LASTEN PER PROGRAMMAONDERDEEL

Programmaonderdeel (bedragen x € 1.000)	2018			2019			2020			2021		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Inwoners en bestuur	444	1.791	-1.346	444	1.804	-1.360	444	1.725	-1.281	444	1.763	-1.319
Samen leven	4.951	19.089	-14.137	4.936	19.074	-14.139	4.936	19.056	-14.120	4.936	19.041	-14.106
Kerngericht en ondersteunend												
Een veilige gemeente		1.567	-1.567		1.550	-1.550		1.550	-1.550		1.549	-1.549
Cultuur, recreatie en toerisme	22	661	-639	22	605	-583	22	605	-583	22	605	-583
Economische vitaliteit	48	126	-78	48	126	-78	48	126	-78	48	126	-78
Een bereikbare gemeente	3	207	-204	3	207	-204	3	207	-204	3	165	-162
Wonen en leefomgeving	12.139	12.544	-405	9.701	10.113	-412	9.310	9.648	-338	1.809	2.152	-343
Duurzaamheid en milieu	4.815	3.807	1.008	4.975	3.949	1.026	4.964	3.948	1.017	4.984	3.970	1.014
Beheer en onderhoud	373	4.771	-4.398	373	4.702	-4.329	373	4.725	-4.352	373	4.981	-4.608
Een financieel gezonde gemeente	28.338	6.669	21.668	28.435	6.673	21.762	28.477	6.651	21.827	28.440	6.637	21.803
Saldo van baten en lasten	51.133	51.231	-98	48.937	48.802	134	48.577	48.240	338	41.060	40.990	70
Onderverdeling prog. 4:												
<i>Algemene dekkingsmiddelen</i>	28.329	-373	28.702	28.426	-307	28.734	28.469	-117	28.586	28.432	-127	28.559
<i>Overhead</i>	8	7.042	-7.034	8	6.980	-6.972	8	6.767	-6.759	8	6.764	-6.756
<i>Heffing VPB</i>												
<i>Onvoorzien</i>												
Mutaties reserves per programmaonderdeel												
Inwoners en bestuur	186	95	91	186	95	91	186	95	91	186	95	91
Samen leven	21		21	20		20	20		20	20		20
Duurzaamheid en milieu	425		425									
Beheer en onderhoud										17		17
Een financieel gezonde gemeente	274	425	-150	196		196						
Totaal mutaties reserves	905	519	386	402	95	307	206	95	111	222	95	127
Resultaat	52.038	51.751	287	49.339	48.897	441	48.783	48.335	448	41.282	41.084	197

Programma 1

Een sociale en vitale gemeente

PROGRAMMA 1. EEN SOCIALE EN VITALE GEMEENTE

1A. INWONERS EN BESTUUR

Wat willen we bereiken

Ons doel is om onze inwoners, ondernemers en bezoekers een fijne leef-, woon- en werkomgeving te bieden. We willen behoren tot de top van de gemeentelijke dienstverleners van Nederland. Hoe ziet dan deze topdienstverlening er in de praktijk uit?

Wij hebben ons naar inwoners, ondernemers en dorpen toe georganiseerd. We zijn verbonden met de samenleving. Inwoners en ondernemers ervaren de dienstverlening als prettig en makkelijk en zijn meer dan tevreden.

De Klankbordgroep van de vier raden heeft op basis van de nulmeting² de volgende vijf thema's vastgesteld:

1. 24/7: bereikbaarheid & kwaliteit van onze servicekanalen
2. Samenspel: participatie, van buiten naar binnen denken & doen, faciliteren initiatief inwoners
3. Ontregelen: deregulering, beleidsarm, makkelijk maken
4. Ondernemers: inzetten op de relatie tussen ondernemers en gemeente, samenspel
5. Houding & Gedrag: hostmanship, hoe gaan we om met onze klanten en elkaar

Wat gaan we daarvoor doen

Om dit te realiseren starten we het Programma Dienstverlening. De scope van dit programma is dienstverlening (werk)organisatiebreed. Houding en gedrag, servicenormen, het servicecentrum en zaakgericht werken spelen hierin een belangrijke rol. Voor alle thema's geldt dat we gaan voor kwaliteit en innovatie om uiteindelijk

tot de top van de gemeentelijke dienstverleners van Nederland te behoren. We zetten in op High Touch & High Tech. Het contact met onze inwoners is honderd procent menselijk. Er wordt gedacht en gehandeld vanuit de inwoner en ondernemer, we digitaliseren onze dienstverlening waar het kan en we leveren dienstverlening op maat waar nodig. Hiervoor investeren we in personeel door extra trainingen en scholing, (her)investeren we op de kwaliteit van de dienstverlening waaronder het invoeren van een centraal servicecentrum en zaakgericht werken, bepalen we onze servicenormen in een kwaliteitshandvest en voeren we in 2019 de één-meting uit.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

- De één-meting in 2019 die volgt op de nulmeting uit 2016 van "Waar staat je gemeente". Hierin zijn circa 40 prestatie-indicatoren benoemd, bijvoorbeeld op het gebied van digitale dienstverlening en klanttevredenheid. De raad wordt hier separaat over geïnformeerd.

1B. SAMEN LEVEN

Wat willen we bereiken

Integraal beleidskader Sociaal Domein

Onze missie uit het Integraal Beleidskader Sociaal Domein is de volgende: "We zetten in op een samenleving waarin het welzijn van onze inwoners centraal staat en waar inwoners zich bij elkaar betrokken voelen. Daar waar nodig faciliteert de gemeente dat

² Gemaakt op basis van gegeven uit "Waar staat je gemeente 2016".

inwoners ondersteuning krijgen, zodat zij zoveel mogelijk zelfredzaam blijven en eigen regie kunnen voeren over hun leven.”

Daarbij hanteren we vijf uitgangspunten:

- Zelfredzaamheid en eigen regie
- Preventie en vroegsignalering
- Integraal werken en maatwerk
- Ruimte aan maatschappelijke initiatieven
- Experimenteren

Welzijnsaccommodaties

De bezetting en gebruik van gemeentelijke welzijnsaccommodaties verbeteren..

Wat gaan we daarvoor doen

Integraal beleidskader Sociaal Domein

In 2018 geven we hier concreet invulling aan door het opzetten van experimenten die voortvloeien uit de diverse actieplannen. We gaan aan de slag met inzet op preventie en vroegsignalering door het stimuleren van gezond leven en meer bewegen voor alle doelgroepen. Daarnaast geven we voorlichting vanuit het sociaal team en promoten we het gebruik van de sociale kaart.

We verbeteren ook de signaleringsfunctie van het sociale team waardoor we wijkgericht onze inwoners kunnen helpen.

Nieuw beleid krijgt dusdanig vorm dat het voor de inwoners helder is wat we bieden en dat de toegang tot ondersteuning en zorg zo snel en eenvoudig mogelijk wordt opgezet. We werken integraal waardoor we wijkgericht maatwerk leveren. Dat betekent dat we regelgeving waar mogelijk afschaffen. De regels die er zijn worden

op elkaar afgestemd zodat deze niet tegen elkaar inwerken maar juist elkaar versterken in het bereiken van onze doelen.

In de afgelopen jaren is ingezet op het opstellen van beleidskaders. Het integraal beleidskader en de in 2017 vastgestelde bijbehorende verordening zijn de basis voor onze inzet in de komende jaren. De bijbehorende uitvoeringsagenda bevat de volgende actieplannen:

1. Informele inzet (inzet van vrijwilligers en mantelzorgers)
2. Preventie op het gebied van jeugd
3. Minima en financiële zelfredzaamheid
4. Participatie (op de arbeidsmarkt) van mensen met een arbeidsbeperking
5. Nieuwkomers

De vijf actieplannen zijn in 2017 opgeleverd. Waar mogelijk is de uitvoering al in 2017 gestart. De uitvoering van alle actieplannen loopt tot en met 2018. We bieden ruimte voor experimenten en projecten op het gebied van preventie, zelfredzaamheid en maatwerk.

In de tweede helft van 2017 wordt de regionale visie beschermd wonen vastgesteld. De visie richt zich op vier punten: toewerken naar resultaatsturing, in beeld brengen van de woonzorgopgave, de huidige én toekomstige samenwerking tussen gemeenten. Bij de resultaatsturing wordt zoveel mogelijk aangesloten op de resultaatsturing bij de Wmo begeleiding. In 2018 starten we met uitvoering van vastgestelde acties binnen de vier gemeenten.

Eind 2017 wordt tevens een integraal actieplan bewegen en gezondheid (voorheen sportbeleid en Volksgezondheidsbeleid) opgeleverd. Dit actieplan is vooral gericht op preventie. De opzet is gekozen om juist de combinatie gezond leven en gezond bewegen

te kunnen maken. Daarbij wordt nadrukkelijk aansluiting gezocht met de andere actieplannen. In 2018 starten we met de uitvoering.

Naast de onderwerpen op de uitvoeringsagenda hebben de raden tevens besloten tot één integrale verordening voor het sociale domein te komen. De verordening wordt in 2018 geëvalueerd.

Welzijnsaccommodaties

Door huurders van gemeentelijke welzijnsaccommodaties te verhuizen, accommodaties samen te voegen en af te stoten.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

Integraal beleidskader Sociaal Domein

In de jaarlijkse rapportage sociaal domein (september) heeft ons college weergegeven hoe wij uitvoering hebben gegeven aan de uitvoeringsagenda, welke resultaten zijn geboekt, hoe de klanttevredenheid is en welke financiële implicaties dit heeft gehad. In 2018 wordt ook de evaluatie van de verordening hierin meegenomen.

Per actieplan worden voorafgaand aan de start van de uitvoering prestatie indicatoren bepaald. Indien er bij de start van een pilot of experiment geen gegevens voorhanden zijn, wordt gestart met een nulmeting. Na afloop van de pilot worden de effecten aan de hand van de prestatie indicatoren gemeten.

De indicatoren sluiten aan op de uitgangspunten van het integraal beleidskader.

De raad wordt op de hoogte gehouden van de voortgang van de actieplannen door nieuwsbrieven.

³ Zoals verenigingen, organisaties op bijv. het gebied van sport, cultuur, stichtingen, maatschappelijke ondernemers etc.

Welzijnsaccommodaties

Het aantal gemeentelijke accommodaties is verminderd en de (gedeeltelijk) leegstaande gemeentelijke panden (schoolgebouwen, Brunogebouw) worden door meer huurders gebruikt.

1C. KERNGERICHT EN ONDERSTEUNEND

Wat willen we bereiken

Samen met onze inwoners geven we invulling aan een fijne leef-, woon- en werkomgeving. Inwoners, ondernemers en instellingen³. De “Heilooër samenleving”, in het dorp staat centraal. Dat betekent dat we meekijken vanuit hun gezichtspunt, wat zij nodig hebben en wat wij kunnen en willen bieden, afgewogen tegen de andere maatschappelijke belangen die we vertegenwoordigen.

We zijn een overheid die faciliterend en stimulerend optreedt, op een effectieve, efficiënte en professionele wijze.

Wij zien daarbij een gemeenschap waar inwoners, instellingen en ondernemers proactief zijn en voorop lopen bij maatschappelijke initiatieven in de wijken..

Wat gaan we daarvoor doen

We vinden het belangrijk om bij het opstellen en uitvoeren van beleid inwoners, ondernemers, instellingen en andere belanghebbenden te betrekken. Dit noemen we “Samenspel”. Het gaat vooral om een positieve open grondhouding (Ja, tenzij...) met bijbehorend gedrag.

Wij als gemeente, en daarmee bedoelen we zowel raad, college als ambtenaren, zijn in gesprek met mensen uit de Heilooër samenleving over hoe hun rol en betrokkenheid kan worden vormgegeven. Door actief onze netwerken te gebruiken brengen we

ook partijen onderling in beweging om tot vernieuwende initiatieven te komen.

Bij nieuwe beleidsstukken en uitvoeringsactiviteiten kijken we hoe we ‘buiten’ en ‘binnen’ kunnen verbinden. Daarbij hanteren we *maatwerk*. Afhankelijk van onder andere de beleidsruimte, financiële ruimte en de doelgroepen worden afspraken gemaakt over de mate waarin het haalbaar is. “Samenspel” is één van de onderwerpen bij het programma Dienstverlening BUCH en speelt een belangrijke rol bij de implementatie van de Omgevingswet.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

- Dienstverlening krijgt het karakter van ‘het samen met inwoners en ondernemers werken aan ideeën en oplossingen’. We betrekken inwoners, ondernemers en instellingen, vaker dan voorheen, al in de “ontwerpfase”. Veelal zit in deze fase meer ruimte om hun ideeën mee te nemen dan later in het proces. Hierdoor zien we een afname in het aantal klachten, zienswijzen en bezwaren.
- Het aantal ideeën vanuit de samenleving, klein of groot, die we faciliteren neemt toe.
- De klanttevredenheid is hoger dan in 2016 bij de nulmeting. Inwoners en ondernemers waarderen de gemeente om zijn faciliterende houding (zie hierover meer onder programmaonderdeel 1a. Inwoners en bestuur).

1D EEN VEILIGE GEMEENTE

Wat willen we bereiken

1. Een continue inzet op het tegengaan van (woning) inbraken.
2. Verminderen van fietsendiefstal en overlast van fietsen.

3. Het bevorderen van zelfredzaamheid van inwoners op het gebied van veiligheid, o.a. brandveiligheid en het bieden van handelingsperspectief bij calamiteiten
4. Het aantal verwarde, overlast gevende personen neemt af.
5. Het terugdringen van alcohol- en drugsgebruik bij jongeren.
6. Zorgen voor een veilig verloop van evenementen
7. De aanpak van invloeden zoals mensenhandel, de productie en handel in drugs, witwassen, financieel- economische criminaliteit die een negatief effect kunnen hebben op de inwoners van Heiloo.

Wat gaan we daarvoor doen

1. Uitvoeren wijkscouwen. Inzet preventiemiddelen.
2. Voorlichting. Samen met partners worden oplossingen onderzocht.
3. Activeren whatsapp groepen, burgernet etc. Geven van goede voorlichting.
4. Het realiseren van vervoer en opvang van verwarde personen voor 1 oktober 2018. Inzet op vroegsignalering. Onderzoeken of er mogelijkheden zijn om deze personen zo goed mogelijk op te vangen i.o.m. het Sociaal Domein.
5. Het aanbieden van preventieactiviteiten aan scholen, jongerenwerk en sportverenigingen.
6. Multidisciplinaire voorbereiding vergunningverlening.
7. In samenwerking met de justitiële partners zorgen dat criminelen niet gefaciliteerd worden.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

1. Uit de politiemonitor blijkt dat het aantal woninginbraken afneemt. Op basis van het lokaal integraal veiligheidsplan 2018 worden maximaal 102 woninginbraken in 2018 verwacht. Dit is 10% minder dan in 2016 (113).

2. Uit de politiemonitor blijkt dat er 10% minder fietsendiefstal verwacht wordt dan in 2016 (is: 118). Voor 2018 is het aantal: 106.
3. Het aantal deelnemers aan burgerinitiatieven zoals burgernet, whatsapp groepen en vrijwilligers die oproepbaar zijn bij een hartstilstand (en gebruik maken van een AED-defibrillator) neemt toe.
4. Op basis van landelijke afspraken wordt gewerkt aan een afname van de benodigde inzet van de politie voor verwarde personen.
5. Uit het Emovo (**E**lektronisch **M**onitor en **V**oorlichtings onderzoek van de GGD), dit is een vragenlijst om de gezondheid en de leefstijl van jongeren in het voorgezet onderwijs te volgen, blijkt dat de gezondheid en leefstijl van de jongeren verbetert. Vanuit het onderzoek is nu nog geen prognose te geven voor 2018.
6. Er worden evaluaties gehouden waar uit blijkt of we de doelen behalen en welke eventuele actiepunten nog aanvullend nodig zijn.
7. N.v.t.

Verbonden partijen per programmaonderdeel

Voor verdere informatie zie paragraaf F Verbonden partijen

PO	Verbonden partij
1a	Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA)
1b	Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD)
1b	Werkvoorzieningsschap Noord Kennemerland (WNK)
1b	Intergemeentelijke Stichting Openbaar Basisonderwijs (ISOB)
1d	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN)

Verplichte indicatoren per programmaonderdeel

Voor verdere informatie zoals meerjarige cijfers en vergelijking met overige BUCH gemeenten en Nederland zie bijlage 6.

PO nr	Overzicht verplichte indicatoren	B score	U score	C score	H score	jaar
1b 1	Absoluut verzuim (aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school) / Aantal per 1.000 leerlingen	1,42	0	0,57	0,28	2016
1b 2	Relatief verzuim (aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school maar ongeoorloofd afwezig is) / Aantal per 1.000 leerlingen	25,11	24,24	17,6	21,71	2016
1b 3	Voortijdig schoolverlaters (12-23 jr) zonder startkwalificatie (vsv-ers) / % deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	1,5	0,9	1,1	0,9	2014
1b 4	Niet wekelijks sporters / %	44,5	33,2	38,7	37,5	2012
1b 5	Banen / Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar	621,8	423,5	487,5	502,3	2016
1b 6	Jongeren met een delict voor de rechter / % 12 t/m 21 jarigen	0,85	1,2	1,01	0,55	2015
1b 7	Netto arbeidsparticipatie / % mensen tussen 15 en 67 jaar dat een baan heeft	62	71,6	68,2	67	2016
1b 8	Kinderen in uitkeringsgezinnen / % kinderen tot 18 jr	2,5	2,67	2,69	2,24	2015
1b 9	Werkloze jongeren / % 16 t/m 22 jarigen	0,41	0,43	0,66	0,57	2015
1b 10	Personen met een bijstandsuitkering / Aantal per 10.000 inwoners	14,9	16,3	15	18,7	2016
1b 11	Lopende re-integratievoorzieningen / Aantal per 10.000 inwoners van 15 -64 jaar	7,7	5,7	9,9	15,9	2016
1b 12	Jongeren met jeugdhulp / % van alle jongeren tot 18 jaar	9,3	9	7,9	8,8	2016
1b 13	Jongeren met jeugdbescherming / % van alle jongeren tot 18 jaar	0,8	0,6	0,6	0,9	2016
1b 14	Jongeren met jeugdreclassering / % van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	0,2	0	nb	nb	2016
1b 15	Clënten met een maatwerkarrangement WMO / Aantal per 10.000 inwoners	nb	400	535	nb	2015
1d 16	Verwijzingen Halt / Aantal per 10.000 jongeren 12-17 jr	75	54,2	85,6	66,1	2016
1d 17	Harde kern jongeren / Aantal per 10.000 inwoners 12-24 jr	0	0	0	0,3	2014
1d 18	Winkeldiefstallen / Aantal per 1.000 inwoners	0,3	0,4	0,7	0,9	2016
1d 19	Geweldsmisdrijven / Aantal per 1.000 inwoners	2,8	3	2,5	3,3	2016
1d 20	Diefstallen uit woning / Aantal per 1.000 inwoners	2,7	2,2	1,9	5,1	2016
1d 21	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) / Aantal per 1.000 inwoners	6	7,1	6,1	6,4	2016

PROGRAMMA 1: WAT GAAT HET KOSTEN

Nr				korte omschrijving	2018	2019	2020	2021	I/S
1	pb	aut	1a	VNG kosten gezamenlijke taken nu rechtstreeks aan VNG	25 N	25 N	25 N	25 N	S
2	pb	aut	1a	CAO ontwikkeling gemeenteambtenaren	264 N	264 N	264 N	264 N	S
3	pb	aut	1a	Wijziging fractiebijdragen	2 N	3 N	3 N	3 N	S
4	pb	aut	1a	Wijziging kapitaallasten voor dit programmaonderdeel	1 V	1 V	2 V	2 V	S
5	kn	nb	1a	Verkiezingsborden digitaal / banners	6 N	6 N	0	6 N	S
6	pb	aut	1b	Verhuizing Oud Heiloo aframes huurinkomsten	1 N	1 N	1 N	1 N	S
7	pb	aut	1b	Wijziging kapitaallasten voor dit programmaonderdeel	30 N	62 N	40 N	42 N	S
8	kn	nb	1b	Indexatie subsidies 1,4%	7 N	7 N	7 N	7 N	S
9	pb	aut	1b	Wet innovatie & kwaliteit kinderopvang (septembercirculaire 2017)	2 N	2 N	2 N	2 N	S
10	pb	aut	1b	Verlaging Wmo-begeleiding (septembercirculaire 2017)	37 V	43 V	61 V	43 V	S
11	pb	aut	1b	Verlaging jeugdbudget (septembercirculaire 2017)	20 V	10 V	13 V	10 V	S
12	pb	aut	1b	Verhoging participatiebudget wsw-deel (septembercirculaire 2017)	0	0	8 N	8 N	S
13	pb	aut	1b	Verlaging participatiebudget (septembercirculaire 2017)	0	0	0	53 V	S
14	pb	aut	1d	Wijziging kapitaallasten voor dit programmaonderdeel	0 V	1 V	1 V	2 V	S
Totaal programma 1					278 N	314 N	273 N	248 N	

1. VNG kosten gezamenlijke taken

Zoals bij de kadernota al is aangegeven hebben de gemeenten via de algemene uitkering (meicirculaire 2017) extra middelen gekregen voor o.a. betalingen aan de VNG en het Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten. Deze uitgaven werden in het verleden buiten de gemeenten om in mindering gebracht op de algemene uitkering, maar dit is niet langer toegestaan. Bij de kadernota is

rekening gehouden met € 25.000,-, maar gebleken is dat voor Heiloo dit € 50.000,- moet zijn.

2. CAO ontwikkeling ambtenaren

De nieuwe Cao heeft een stijging van de loonsom in 2017 en 2018 tot gevolg, oplopend tot 3,25% in 2018. Verder is gebleken dat de begrote loonsom in de BUCH 0,5% te laag is. Naast deze twee

mutaties is de huidige inschatting dat per 2018 het werkgeversdeel pensioenpremie stijgt met 0,98%.

Dit is in totaal een stijging van totaal 4,73% op de loonsom, daar waar met 2% stijging rekening was gehouden. De extra kosten voor Heiloo worden geschat op € 94.000,- in 2017 en € 264.000,- structureel vanaf 2018. Voorgesteld wordt om de kosten vanaf 2018 nu te reserveren door deze als stelpost op te nemen in de gemeentelijke begroting. Het bedrag voor 2017 wordt later meegenomen in de firap 2017. Vanuit de BUCH werkorganisatie wordt bij de eerst volgende rapportage een begrotingswijziging voor zienswijzen aan de raden voorgelegd.

3. Wijziging fractiebijdragen

Invoering van een variabele bijdrage aan de fracties op basis van een bedrag van € 150,- per raadslid. Dit betekent voor 2018 een extra budget van € 2.138 voor de drie laatste kwartalen van het jaar en daarna structureel € 2.850,- per jaar.

4. Wijziging kapitaallasten voor dit programmaonderdeel

Conform de nieuwe BBV regels en de door u vastgestelde verordening 212 dient u raad per programmaonderdeel de baten en lasten vast te stellen. Hierdoor is het noodzakelijk dat de kapitaallasten aan de juiste programmaonderdelen worden toegerekend. Eerder werden de meerjarige kapitaallasten geaggregeerd onder programma 4 opgenomen. Deze mutatie betreft het saldo van de mutaties in het investeringsschema evenals de herverdeling van de kapitaallasten van programma 4 naar de van toepassing zijnde programmaonderdelen.

5. Verkiezingsborden digitaal / banners

We willen de kiezers beter en professioneler informeren door de inzet van digitale verkiezingsborden.

6. Verhuizing Oud Heiloo aframes huurinkomsten

De raad heeft op 10 juli 2017 ingestemd met het raadsvoorstel over de huisvesting van de historische vereniging Oud Heiloo met als financiële gevolgen het aframes van de huurinkomsten en het verstrekken van een eenmalige subsidie. Inmiddels is duidelijk dat de financiële mutaties niet eerder dan 2018 effect hebben.

7. Wijziging kapitaallasten voor dit programmaonderdeel

Zie toelichting 4.

8. Indexatie subsidies

De subsidieplafonds voor sport, jeugdwerk en maatschappelijke ondersteuning worden geïndexeerd met 1,4%.

9. Wet innovatie & kwaliteit kinderopvang (septembercirculaire 2017)

De extra middelen zijn bestemd om tegemoet te komen aan de meerkosten die het toezicht op kwaliteitseisen (zoals pedagogisch beleid en veiligheid) vanuit deze wet met zich mee brengt.

10. Verlaging Wmo-begeleiding (septembercirculaire 2017)

Per 2018 zullen twee voorzieningen ten behoeve van gemeenten vanuit het Ministerie van VWS gefinancierd worden. Voor de Wmo-begeleiding gaat het om de anonieme hulplijn (in de Wmo het 'anoniem luisterend oor' genoemd) en de doventolkvoorziening. Deze taken werden tot en met 2017 gefinancierd vanuit de VNG via een rechtstreekse uitname uit het gemeentefonds. Per 2018 is dit niet meer mogelijk. De verlaging van de integratie uitkering sociaal domein wordt budget neutraal verwerkt door de uitgaven van de 3D's met hetzelfde bedrag te verlagen.

11. Verlaging jeugdbudget (septembercirculaire 2017)

Net als bij de Wmo-begeleiding (zie mutatie 10) worden ook voor de jeugdhulp twee voorzieningen voortaan door het rijk gefinancierd.

Bij de jeugd gaat het om de kindertelefoon en het vertrouwenswerk jeugd. De verlaging van de integratie uitkering sociaal domein wordt budget neutraal verwerkt door de uitgaven van de 3D's met hetzelfde bedrag te verlagen.

12. Verhoging participatiebudget wsw-deel (septembercirculaire 2017)

Het is gebleken dat voor dit onderdeel door de rijksoverheid onjuiste berekeningen zijn gemaakt in de meicirculaire 2017 vanaf het jaar 2020. Bij de septembercirculaire 2017 is dat hersteld. Het ontvangen wsw budget wordt 1-op-1 doorbetaald aan het WNK.

13. Verlaging participatiebudget (septembercirculaire 2017)

Met de wet stroomlijning loonkostensubsidie Participatiewet is tevens de al bestaande, tijdelijke no-riskpolis voor de gemeentelijke doelgroep banenafspraken en voor beschut werk met ingang van 1 januari 2021 structureel gemaakt. Hiermee verschuift de verantwoordelijkheid voor de no-riskpolis voor deze doelgroepen van gemeenten naar het Rijk. De hiermee gepaard gaande extra kosten voor het Rijk worden gecompenseerd door een verlaging van de integratie-uitkering Sociaal domein.

14. Wijziging kapitaallasten voor dit programmaonderdeel

Zie toelichting 4.

Programma 2

Een aantrekkelijke gemeente

PROGRAMMA 2. EEN AANTREKKELIJKE GEMEENTE

2A. CULTUUR, RECREATIE EN TOERISME

Wat willen we bereiken

Op het gebied van cultuur, recreatie en toerisme wordt gewerkt aan:

- Behoud historische waarden onder en boven de grond
- Inbrengen van cultuurhistorische elementen in beleid.
- Handhaven van de huidige culturele infrastructuur, zoals omschreven in de kadernota Kunst en Cultuur 'Leven en Beleven' (raadsbesluit 11 juli 2016)
- Aantrekken van meer toeristen en recreanten door het opzetten van een destiniatiemarketingorganisatie (Holland boven Amsterdam) wordt de promotie en marketing voor heel Noord-Holland Noord gebundeld. Het schept de mogelijkheid om Heiloo samen met de regiogemeenten op de kaart te zetten en meer bezoekers te trekken, die langer blijven, meer besteden en vaker terugkomen.

Wat gaan we daarvoor doen

- Zoveel mogelijk cultuurhistorisch erfgoed is gedocumenteerd en omschreven.
- Indien nodig beleidstukken actualiseren.
- Processen intern stroomlijnen en meer integraal werken.
- Contact met relevante partijen (bijv. historische verenigingen en inwoners) onderhouden en participatie.
- Voortzetten van de deelname aan destiniatiemarketingorganisatie Holland boven Amsterdam.
- Verder uitvoeren actieprogramma Natuurlijk Heiloo.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

- Nieuwe cultuurhistorisch waardevolle zaken staan genoemd op de cultuurhistorische kaart.
- Meer toeristische en recreatieve bezoekers in Heiloo. Toename van het aantal bezoekers bij de VVV.

2B. ECONOMISCHE VITALITEIT

Wat willen we bereiken

Op het gebied van economische vitaliteit wordt gewerkt aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven en nog beter bereikbaarheid na realisatie van de aansluiting op de A9. De ligging binnen de Regio Alkmaar en de nabijheid van de Metropool Regio Amsterdam bieden goede voorwaarden voor economische vitaliteit.

Doelen zijn:

- Het versterken van het vestigingsklimaat voor het MKB waarvan de bedrijventerreinen een onderdeel zijn. Behoud van werkgelegenheid.
- Het bij elkaar brengen van onderwijs en arbeidsmarkt.

Wat gaan we daarvoor doen

- Bezoeken bijeenkomsten van ondernemersvereniging.
- Op werkbezoek gaan bij bedrijven.
- Ruimte bieden in bestemmingsplannen.
- Stimuleren van kennisoverdracht
- Actueel houden van het digitale ondernemersloket.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

Aantal arbeidsplaatsen (bron LISA)

Aantal vestigingen (bron LISA)

2C. EEN BEREIKBARE GEMEENTE

Wat willen we bereiken

Op het gebied van een bereikbare gemeente wordt gewerkt aan.

- Een betere bereikbaarheid door een extra afslag van de snelweg.
- Veilige verkeersafwikkeling
- Een goed fietsnetwerk

Wat gaan we daarvoor doen

- Een integraal Verkeersbeleidsplan opstellen
- Uitvoeringsmaatregelen uit het verkeersbeleidsplan Heiloo integreren in planvorming rond A9, ondertunneling spoor en ontsluitingen nieuwbouwlocaties
 - Onderzoeken verbreding spoorwegovergang Kerkelaan i.c.m. de Niet Actief Beveiligde Overwegen (NABO)
- Maatregelen fietsparkeren bij station

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

- Monitoringsonderzoek Nederland en/of Kennis instituut mobiliteit; aandeel fietsverkeer in Heiloo
- Verkeersonveiligheidscijfers; aantal ongelukken met voetgangers, fietsers en auto's
- Monitoringsprogramma; structureel verkeersintensiteiten op verschillende wegen meten waardoor de effecten van het verkeersbeleid kunnen worden gemeten.

Verbonden partijen per programmaonderdeel

Voor verdere informatie zie paragraaf F Verbonden partijen

PO Verbonden partij	
2a	Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer (RAUM)
2b	Ontwikkelingsbedrijf NHN NV (ONHN)

Verplichte indicatoren per programmaonderdeel

Voor verdere informatie zoals meerjarige cijfers en vergelijking met overige BUCH gemeenten en Nederland zie bijlage 6.

PO nr indicator		B score	U score	C score	H score	jaar
2b	22 Functiemenging (verhouding tussen banen en woningen) / %	41,3	40,3	40,3	39,4	2016
2b	23 Bruto Gemeentelijk Product / Verhouding tussen verwacht en gemeten product	78	162	109	140	2013
2b	24 Vestigingen (van bedrijven) / Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	190,5	101,3	133,1	142,4	2016
2c	25 Ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig / %	11	9	9	10	2015
2c	26 % aandeel fietsers t.o.v. totaal ongevallen met ziekenhuisopname / %	11	15	13	15	2015

PROGRAMMA 2: WAT GAAT HET KOSTEN

Nr				korte omschrijving	2018	2019	2020	2021	I/S
10	pb	aut	2a	Verhuizing Oud Heiloo extra subsidie	55 N	0	0	0	I
11	pb	aut	2a	Wijziging kapitaallasten voor dit programmaonderdeel	7 N	6 N	5 N	5 N	S
12	kn	nb	2a	Bijdrage Destinatiemarketing	10 N	10 N	10 N	10 N	S
13	kn	nb	2a	Indexatie subsidies 1,4%	11 N	11 N	11 N	11 N	S
14	kn	nb	2b	Verbeteren ondernemersklimaat	5 N	5 N	5 N	5 N	S
Totaal programma 2					87 N	32 N	31 N	30 N	

15. Verhuizing Oud Heiloo extra subsidie

De raad heeft op 10 juli 2017 ingestemd met het raadsvoorstel over de huisvesting van de historische vereniging Oud Heiloo met als financiële gevolgen het aframen van de huurinkomsten en het verstrekken van een eenmalige subsidie. Inmiddels is duidelijk dat de financiële mutaties niet eerder dan 2018 effect hebben.

16. Wijziging kapitaallasten voor dit onderdeel

Conform de nieuwe BBV regels en de door u vastgestelde verordening 212 dient u raad per programmaonderdeel de baten en lasten vast te stellen. Hierdoor is het noodzakelijk dat de kapitaallasten aan de juiste programmaonderdelen worden toegerekend. Eerder werden de meerjarige kapitaallasten geaggregeerd onder programma 4 opgenomen. Deze mutatie betreft het saldo van de mutaties in het investeringsschema evenals de herverdeling van de kapitaallasten van programma 4 naar de van toepassing zijnde programmaonderdelen.

17. Bijdrage destinatiemarketing

Dit betreft een structurele bijdrage van € 12.000,- aan de destinatiemarketingorganisatie Holland boven Amsterdam. Binnen het budget toerisme en recreatie is reeds € 2.356,- beschikbaar vanuit de bijdrage VVV, waardoor het extra gevraagde budget € 9.644,- bedraagt.

18. Indexatie subsidies

Het subsidieplafond voor kunst en cultuur wordt geïndexeerd met 1,4%.

19. Verbeteren ondernemersklimaat

Door een bijdrage te leveren aan de ondernemersprijs wil de gemeente het ondernemersklimaat stimuleren.

Programma 3 Een leefbare gemeente

PROGRAMMA 3. EEN LEEFBARE GEMEENTE

3A. WONEN EN LEEFOMGEVING

Wat willen we bereiken

- Heiloo is een aantrekkelijke gemeente om te wonen met een goed voorzieningenniveau en een 'eigen' treinstation, waarbij ook de leefbaarheid als positief wordt ervaren.
- Wij bewaken het dorps karakter van Heiloo, waarbij een evenwichtige verdeling van groen, wonen, water en infrastructuur voorop staat. Daarin maken we een bewuste afweging tussen enerzijds borging van de kwaliteit van de omgeving en anderzijds het streven om de regelgeving te beperken tot wat essentieel is.
- Wij willen kwantitatief en kwalitatief voorzien in de woningbehoefte van de verschillende doelgroepen.
- Nieuwe woningen moeten zoveel mogelijk levensloopbestendig en duurzaam zijn.
- Ook is het van belang de veiligheid, gezondheid, bruikbaarheid en energiezuinigheid in en van bouwwerken op peil te houden.
- Ontwikkelingen in de centrumgebieden worden gefaciliteerd.
- In 2017 is het Integraal Huisvestings Plan (IHP) 2017-2021 voor schoolgebouwen door de raad vastgesteld. Voor 2018 (en verder) ligt de focus op het verminderen en herbestemmen van leegstand van schoolgebouwen.
- Heiloo treft verder alle voorbereidingen die gepaard gaat met de implementatie van de nieuwe omgevingswet (zie ook Trends en Ontwikkelingen).

Wat gaan we daarvoor doen

- Bouwen naar behoefte. Ieder half jaar wordt bekeken wat deze behoefte is. (Volgens de prognose in het Regionaal Actie Programma wonen (RAP) is er in de periode 2016-2026 behoefte aan uitbreiding van de woningvoorraad met 945 woningen.)
- Het voorbereiden en vaststelling van uitwerkingsplannen van het bestemmingsplan Zuiderloo;
- Voorbereiding en uitvoering van het project ondertunneling Vennewatersweg vaststellen van het bestemmingsplan Zandzoom;
- Het verlenen van kwalitatief goede omgevingsvergunningen; met aandacht in de omgevingsvergunningen voor aspecten als veiligheid, gezondheid en energiezuinigheid;
- Voorbereiding en vaststelling bestemmingsplan Landelijk Gebied;
- Herijking van het welstandsbeleid en het aanpassen van de welstandsnota;
- N.a.v. de nieuwe Omgevingswet wordt begin 2018 een implementatieplan opgesteld voor deze wet op basis van een impactanalyse en ambitiedocument uit 2017. Daarnaast zal een plan van aanpak voor een omgevingsvisie worden gemaakt.
- Uitvoering geven aan de plannen in het Integraal Huisvestings Plan 2017-2021 waaronder een onderzoek doen naar de consequenties van woningbouw in het Zandzoom/Zuiderloo-gebied.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

- Inwoners en ondernemers kunnen met de vastgestelde bestemmingsplannen voor Zandzoom, Aansluiting A9 en Landelijk gebied aanvragen doen voor vergunningen, bouwinitiatieven e.d.
- Nieuwe woningen worden zoveel mogelijk duurzaam en levensloopbestendig gebouwd.
- De verleende integrale vergunningen geven de zekerheid dat de aspecten veiligheid, gezondheid en energiezuinigheid in ogenschouw zijn genomen.
- Leegstaande schoolgebouwen krijgen een nieuwe invulling.

3B. DUURZAAMHEID EN MILIEU

Algemeen

De gemeentelijke rol op het gebied van duurzaamheid en milieu is vooral gelegen op het faciliteren en stimuleren van inwoners en ondernemers, al dan niet in het verlengde van landelijke regelgeving. Er zijn Europese, landelijke en regionale afspraken (Burgemeestersconvenant) en verplichtingen gemaakt waarbij de opgave is om in 2020 20% minder CO₂ uit te stoten dan in 2008. Dit wordt geconcretiseerd in de doelstelling om dan 20% minder energie te gebruiken en 20% duurzaam op te wekken. Het verduurzamen van de werkorganisatie is een voorstel dat aan het bestuur van de werkorganisatie BUCH gedaan kan worden.

Wat willen we bereiken

- Leefbaarheid en duurzaamheid dicht bij elkaar brengen door bedrijven, instellingen en inwoners te betrekken en te

stimuleren om meer bewust en duurzaam met de leefomgeving om te gaan.

- Invulling geven aan het regionale actieplan voor duurzame energie (Burgemeestersconvenant).

Wat gaan we daarvoor doen

- Voorlichting (met behulp van derden⁴) over wat inwoners zelf kunnen doen (zonnepanelen, gebruik duurzame materialen, groene energie).
 - Duurzaamheid stimuleren en waar het kan eisen stellen aan het ontwerp en de inrichting van nieuwe woonwijken en of bedrijfsterreinen onder meer op het gebied van klimaatadaptatie (o.a. piekafvoer voor water), gebruik duurzame materialen, gasloze wijken
- b. De gemeente Heiloo beschikt eind 2018 over een door de gemeenteraad vastgesteld gemeentelijk rioleringsplan.

3C. BEHEER EN ONDERHOUD

Wat willen we bereiken

1. We willen meer afval scheiden: Afvalscheiding: 75% afvalscheiding aan de bron in 2020
2. Voldoen aan wettelijke verwerkingstermijn van de ingewonnen data en foutmarges in de verwerking van de data voor basisregistraties

Wat gaan we daarvoor doen

1. Wij stellen hiervoor een afvalbeleidsplan op voor de jaren 2018 t/m 2022. Na opstelling van het afvalbeleidsplan zal er in 2018 een uitvoeringsplan worden opgesteld.

⁴ Bijv. Duurzaamheidsloket, Heiloo Energie, Duurzaam Heiloo

2. Geometrie⁵ wordt door het Kadaster verzorgd. We gebruiken deze gegevens voor de basisregistraties WOZ, BAG, BGT en ook voor de beheergegeven (eenmalig inwinnen meervoudig gebruik).
3. Het nieuwe areaal is toegevoegd aan het te beheren areaal en maakt hiermee direct onderdeel uit van de geldende beheer- en onderhoudscyclus.

Waarom kunnen we zien of we het bereiken

1. Het huidige afvalscheidingspercentage ligt op circa 55 tot 60%. Door het samenstellen van statistische gegevens van de totale afvalinzameling kunnen wij het afvalscheidingspercentage bepalen.
2. De basisregistraties (WOZ, BAG, BGT) worden steekproefsgewijs getest op actualiteit en volledigheid.

⁵ Geometrie is de beschrijving van de vorm van een object in de vorm van coördinaten op een kaart.

Verbonden partijen per programmaonderdeel

Voor verdere informatie zie paragraaf F Verbonden partijen

PO Verbonden partij	
3b	Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUD)
3b	Vuilverbrandingsinstallatie e.o. (VVI)
3b	Duurzame Energie Coöperatie Regio Alkmaar (DECRA)

Verplichte indicatoren per programmaonderdeel

Voor verdere informatie zoals meerjarige cijfers en vergelijking met overige BUCH gemeenten en Nederland zie bijlage 6.

PO nr indicator		B score	U score	C score	H score	jaar
3a	27 Gemiddelde WOZ waarde / Duizend euro	347	240	255	281	2016
3a	28 Nieuw gebouwde woningen / Aantal per 1.000 woningen	1,2	7,5	8,9	13,2	2014
3a	29 Demografische druk / %	98,6	70,9	83,6	92,4	2017
3b	30 Omvang huishoudelijk restafval/ Kg per inwoner	223	206	196	175	2015
3b	31 Hernieuwbare elektriciteit / %	1,9	1,7	2,4	3,1	2015

PROGRAMMA 3: WAT GAAT HET KOSTEN

Nr				korte omschrijving	2018	2019	2020	2021	I/S
20	pb	aut	3a	Wijziging kapitaallasten voor dit programmaonderdeel	9 V	3 V	2 N	6 N	S
21	kn	nb	3a	Extra capaciteit voor handhaving en toezicht	25 N	25 N	25 N	25 N	S
22	kn	nb	3a	Inmeten van wijzigingen in de openbare ruimte	80 N	80 N	0	0	I
23	pb	nb	3a	Vrijval bestemmingsreserve geluidsscherm motie raad	425 V	0	0	0	I
24	pb	aut	3b	Gevolgen doorrekening afval	72 N	26 V	49 V	86 V	S
25	pb	aut	3b	Gevolgen doorrekening riool	130 V	245 V	256 V	268 V	S
26	pb	aut	3b	Wijziging kapitaallasten voor dit programmaonderdeel	55 N	177 N	221 N	272 N	S
27	pb	aut	3c	Wijziging kapitaallasten voor dit programmaonderdeel	146 N	156 N	179 N	252 N	S
28	pb	nb	3c	Indexatie lijkbezorgingsrechten 1,4%	2 V	2 V	2 V	2 V	S
Totaal programma 3					186 V	161 N	121 N	200 N	

20. Wijziging kapitaallasten voor dit programmaonderdeel
Conform de nieuwe BBV regels en de door u vastgestelde verordening 212 dient u raad per programmaonderdeel de baten en lasten vast te stellen. Hierdoor is het noodzakelijk dat de kapitaallasten aan de juiste programmaonderdelen worden toegerekend. Eerder werden de meerjarige kapitaallasten geaggregeerd onder programma 4 opgenomen. Deze mutatie betreft het saldo van de mutaties in het investeringsschema evenals de herverdeling van de kapitaallasten van programma 4 naar de van toepassing zijnde programmaonderdelen.

21. Extra capaciteit voor handhaving en toezicht
Dit betreft de gevolgen van de deregulering van de APV (Algemene Plaatselijke Verordening) op de capaciteit Toezicht en Handhaving

door vermindering vergunningsplicht. Vergunningsvrij is niet regelvrij. Het gevolg is dat we van een preventieve toets (vergunning) naar een repressieve toets (toezicht) gaan. De voorwaarden voor vergunningsvrij moet vaak op locatie worden getoetst. Ervaring leert dat er meer toezichthouders nodig zijn om klantenvragen te beantwoorden van mensen die geconfronteerd worden met de voorwaarden voor vergunningsvrije activiteiten.

22. Inmeten van wijzigingen in de openbare ruimte
Wij willen onze inwoners en ondernemers goed bedienen door het ter beschikking stellen van betrouwbare en transparante gedigitaliseerde data (open data). De basisregistraties WOZ, BAG (basisregistratie adressen en gebouwen), BGT (basisregistratie grootschalige topografie), zijn essentieel voor deze gemeentelijke

dienstverlening. Maar ook voor de interne bedrijfsvoering. Wijzigingen in de openbare ruimte ten gevolge van reconstructies civiele projecten, onderhoud, ontwikkellocaties, vastgoed wijzigingen, luchtfoto mutatiesignalering etc. moeten daarom ook zo snel mogelijk worden verwerkt in de basisregistraties (betrouwbaarheid van de data). Wij zijn als gemeente sinds 2016 zelf verantwoordelijk voor en verplicht om de geometrie in te winnen. Het inwinnen is een structureel proces. Voorheen werd het inwinnen van de geometrie door het Kadaster verzorgd. We hebben gezorgd voor synergie bij het inwinnen van geometrie voor de basisregistraties WOZ, BAG, BGT en ook voor de beheergegevens. Door het inwinproces zo in te richten voldoen we ook gelijk aan een belangrijk principe wat is geïntroduceerd bij het invoeren van de BGT: eenmalig inwinnen meervoudig gebruik. Pas na de invoering hiervan zal duidelijk zijn welke structurele gevolgen dit heeft. Vandaar dat wordt voorgesteld om vooralsnog alleen voor 2018 en 2019 extra budget ter beschikking te stellen.

23. Vrijval bestemmingsreserve geluidsscherm
Bij de kadernota 2018 is een motie aangenomen om de bestemmingsreserve geluidsscherm vrij te laten vallen ten gunste van de algemene reserve. Dit heeft geen gevolgen voor het begrotingssaldo.

24. Gevolgen doorrekening afval
Ieder jaar wordt bij de begroting de berekening van de afvalstoffenheffing geactualiseerd en gekeken naar de gevolgen voor de voorziening. Voor afval staat een jaarlijkse structurele onttrekking uit de voorziening begroot van € 108.000,-. Deze voorziening staat na de onttrekking van dit bedrag in 2017 op 0, terwijl het jaarlijkse tekort ongeveer op dit niveau ligt. Daarnaast neemt dit tekort verder toe door een toename van de

kwijtscheldingen en diverse kostenposten die in beeld zijn gebracht bij de kadernota. Per saldo resteert een tekort op afval in 2018 van circa € 140.000,-. Voorgesteld wordt om het tarief in 2018 met 2,5% voor een meerpersoonshuishouden en 4% voor een eenpersoonshuishouden te laten stijgen. Na deze tariefstijging blijft in 2018 nog een tekort over van € 74.000,-. Aangezien een voorziening niet negatief mag zijn wordt voorgesteld dit te dekken uit het begrotingssaldo. Vanaf 2019 is een verdere (beperkte) tariefstijging noodzakelijk om te komen tot een kostendekkend tarief en om de voorziening niet negatief te laten zijn

25. Gevolgen doorrekening riool

Door een verbeterde administratie is er nu meerjarig inzicht in de kapitaallasten voor riolering die van invloed zijn op de voorziening riool en eventueel het tarief. Hierdoor worden deze lasten nu direct meerjarig in de berekening van de benodigde onttrekking/dotatie in de voorziening riool meegenomen. Omdat deze lasten eerder ten laste van de normale exploitatie werd gebracht levert dit alle jaren een voordeel op. De voorziening is hoog genoeg om het tarief gelijk te houden.

26. Wijziging kapitaallasten voor dit programmaonderdeel
Zie toelichting 15.

27. Wijziging kapitaallasten voor dit programmaonderdeel
Zie toelichting 15.

28. Indexatie lijkbezorgingsrechten
De lijkbezorgingsrechten worden geïndexeerd met 1,4%.

Programma 4

Een financieel gezonde gemeente

PROGRAMMA 4. EEN FINANCIËEL GEZONDE GEMEENTE

4A. EEN FINANCIËEL GEZONDE GEMEENTE

Wat willen we bereiken

1. Een structureel sluitende begroting
2. Lage verantwoorde lokale lasten
3. Een verantwoorde weerstandscapaciteit

Wat gaan we daarvoor doen

1. We presenteren een sluitende meerjarenbegroting, waarbij de structurele lasten worden gedekt door structurele baten.
2. We houden de woonlasten voor onze inwoners zo laag mogelijk door in 2018 de onroerende zaakbelasting niet meer te laten stijgen dan de verwachte inflatie. Daarnaast schaffen we de hondenbelasting af.
3. We identificeren periodiek de risico's die we lopen en beoordelen of we maatregelen kunnen nemen om deze risico's te beperken.

Waaraan kunnen we zien of we het bereiken

1. Een vastgestelde meerjarig sluitende programmabegroting 2018-2021.
2. De ontwikkeling van de lokale lasten.
3. De ontwikkeling van de weerstandscapaciteit.

Verbonden partijen per programmaonderdeel

Voor verdere informatie zie paragraaf F Verbonden partijen

PO Verbonden partij

4a	Werkorganisatie BUCH (BUCH)
4a	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Verplichte indicatoren per programmaonderdeel

Voor verdere informatie zoals meerjarige cijfers en vergelijking met overige BUCH gemeenten en Nederland zie bijlage 6.

PO nr indicator			B	U	C	H	
			score	score	score	score	jaar
4a	32	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden / In Euro's	975	657	674	591	2017
4a	33	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden / In Euro's	1061	737	740	708	2017

PROGRAMMA 4: WAT GAAT HET KOSTEN

Nr				korte omschrijving	2018	2019	2020	2021	I/S
29	pb	aut	4	Septemercirculaire 2017 (algemeen deel)	52 V	1 V	49 N	86 N	S
30	pb	aut	4	Septemercirculaire 2017 (integratie uitkering sociaal domein)	57 N	53 N	66 N	97 N	S
31	pb	aut	4	Wijziging kapitaallasten voor dit programmaonderdeel	330 V	397 V	466 V	465 V	S
32	kn	nb	4	Afschaffen hondenbelasting	63 N	63 N	63 N	63 N	S
33	kn	nb	4	Indexering onroerende zaakbelasting woningen	50 V	50 V	50 V	50 V	S
34	pb	nb	4	Indexatie toeristenbelasting 1,4%	1 V	1 V	1 V	1 V	S
35	pb	nb	4	Vrijval bestemmingsreserve geluidsscherm motie raad	425 N	0	0	0	I
Totaal programma 4					114 N	332 V	338 V	268 V	

29. Septemercirculaire 2017 (algemeen deel)

Vanwege de demissionaire status van het kabinet is sprake van een beleidsarme septemercirculaire. Het is nog onbekend wat in het regeerakkoord komt te staan, maar in de ledenbrief van de VNG (september 2017) is aangegeven dat het gesprek met de informateur voor optimisme bij de VNG heeft gezorgd.

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Volgens het systeem van 'samen de trap op en samen de trap af' hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. Hierbij tellen niet alle rijksuitgaven mee, zoals sociale zekerheid en zorg. De septemercirculaire meldt extra uitgaven voor salarissen voor leerkrachten in het primair onderwijs, Belastingdienst, Voedsel en Warenautoriteit alsmede veiligheid. Dit zorgt voor een hoger accres in 2018.

Naast het accres spelen de maatstaven (inwoners, woonruimten etc.) en de verwachte prijsontwikkeling een rol in de uiteindelijke hoogte van de algemene uitkering. Bij de maatstaven pakt met name de hogere verwachting van het landelijke aantal bijstandsgerechtigden negatief uit in 2020 en 2021. Ook de hogere verwachte prijsontwikkeling zorgt voor een daling van de algemene uitkering in constante prijzen in 2020 en 2021.

30. Septemercirculaire 2017 (integratie uitkering sociaal domein)

De integratie uitkering sociaal domein (3 D's) is bij de septemercirculaire verlaagd voor de onderdelen jeugdhulp, Wmo begeleiding en participatie (re-integratie). Alleen het wsw-deel van het participatiebudget kent een kleine verhoging ten opzichte van de meircirculaire 2017. De verlaging van de integratie uitkering sociaal domein wordt budgettair neutraal verwerkt door de uitgaven van

deze onderdelen met hetzelfde bedrag te muteren (zie mutaties 10 t/m 13).

31. Wijziging kapitaallasten voor dit onderdeel

Conform de nieuwe BBV regels en de door u vastgestelde verordening 212 dient u raad per programmaonderdeel de baten en lasten vast te stellen. Hierdoor is het noodzakelijk dat de kapitaallasten aan de juiste programmaonderdelen worden toegerekend. Eerder werden de meerjarige kapitaallasten geaggregeerd onder programma 4 opgenomen. Het voordeel in dit programmaonderdeel ontstaat doordat kapitaallasten nu worden toegerekend aan de juiste programmaonderdelen in plaats van allemaal op programmaonderdeel 4.

32. Afschaffen hondenbelasting

Als onderdeel van een verdere deregulering wordt de hondenbelasting afgeschaft.

33. Indexering onroerende zaakbelasting woningen en bedrijven

De onroerende zaakbelasting wordt geïndexeerd met 1,4%.

34. Indexatie toeristenbelasting 1,4%

De toeristenbelasting wordt geïndexeerd met 1,4%.

35. Vrijval bestemmingsreserve geluidsscherm

Bij de kadernota 2018 is een motie aangenomen om de bestemmingsreserve geluidsscherm vrij te laten vallen ten gunste van de algemene reserve. Dit heeft geen gevolgen voor het begrotingssaldo.

PARAGRAAF A: WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOMANAGEMENT

1. Aanleiding en achtergrond

Wij hebben de risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering in kaart gebracht. Door inzicht in de risico's wordt de gemeente in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige ontwikkelingen in verhouding staan tot de vermogenspositie van de organisatie. Op basis van de geïnventariseerde risico's is ook het weerstandsvermogen berekend.

Daarnaast zijn in deze paragraaf de vijf verplichte BBV (Besluit Verantwoording Begroting) financiële kengetallen opgenomen. Doelstelling is dat de kengetallen en de beoordeling gezamenlijk op eenvoudige wijze inzicht geven aan de raad over de financiële positie van de gemeente.

2. Risicoprofiel

Om de risico's van onze gemeente in kaart te brengen is een risicoprofiel opgesteld. Uit de inventarisatie zijn vanuit de domeinen de risico's in beeld gebracht met een mogelijk financieel gevolg, waarbij wij voor deze programmabegroting geselecteerd hebben op het jaar 2018 en verder. In het volgende overzicht worden de 5 risico's gepresenteerd met de meeste invloed op de hoogte van de benodigde weerstandscapaciteit.

Top 5 financiële risico's

Grondexploitaties: verkopen brengen minder op dan verwacht

Kosten wegens ontslag bestuurders

Aanspraak op garantstellingen leningen

Grondexploitaties: hogere kosten door bijvoorbeeld hogere rentelasten

Uitkering gemeentefonds daalt door aanpassing rijksbeleid

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie (ook wel Monte Carlo simulatie genoemd) uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag aan risico's van € 36.886.139,- ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden.

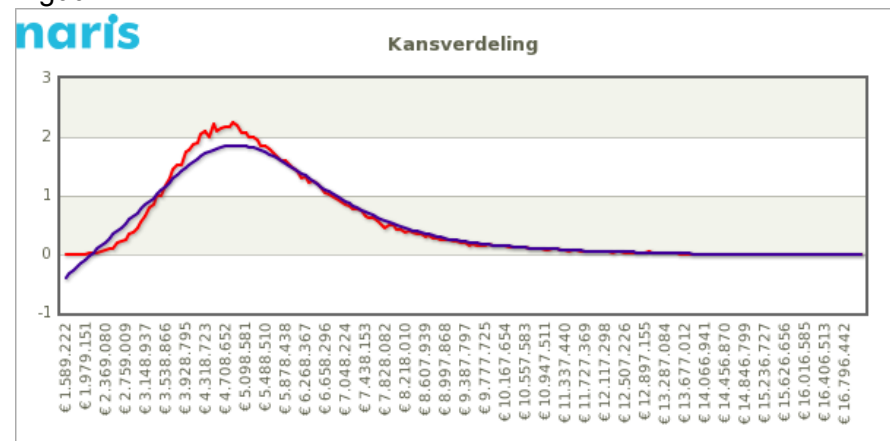
In de voortgangsrapportage van de grote projecten (raad 9 oktober 2017) is een eerste inschatting gemaakt wat de bijdrage van de gemeente moet zijn aan het exploitatieplan Zandzoom. Hierbij is aangegeven dat het nog niet mogelijk is om een goede conclusie te trekken over het uiteindelijke financieel resultaat en dat wordt gekeken welke beheersmaatregelen mogelijk zijn om dit resultaat in positieve zin te beïnvloeden. Om deze reden is dit nog niet als risico meegenomen in de risicosimulatie.

Figuur 1 toont de resultaten van de risicosimulatie. De horizontale as bevat schattingen van de totale schadelast van alle risico's, de verticale as geeft weer hoe groot de kans is dat de op de horizontale as vermelde bedragen voorkomen (het gaat hier om percentages). De rode lijn in de grafiek geeft de daadwerkelijke

uitkomsten aan van de Monte Carlo simulatie. De blauwe lijn is de trendlijn die de extreme pieken uit de rode lijn haalt.

Figuur 1

Uit de volgende tabel is af te lezen dat het 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 7.959.910,- (benodigde weerstandscapaciteit).

Tabel 2: Benodigde weerstandscapaciteit	
Zekerheidsperc.	Bedrag in €
5%	€ 3.343.053
10%	€ 3.689.841
15%	€ 3.942.520
20%	€ 4.154.570
25%	€ 4.351.801
30%	€ 4.531.997
35%	€ 4.711.919
40%	€ 4.892.346
45%	€ 5.074.848
50%	€ 5.265.707

Tabel 2: Benodigde weerstandscapaciteit	
Zekerheidsperc.	Bedrag in €
55%	€ 5.470.200
60%	€ 5.690.461
65%	€ 5.931.036
70%	€ 6.198.372
75%	€ 6.501.556
80%	€ 6.863.314
85%	€ 7.329.931
90%	€ 7.959.910
95%	€ 9.131.362

Daarnaast moet rekening worden gehouden met de bedrijfsvoeringsrisico's die door de werkorganisatie BUCH worden gedragen. Dit is becijferd in de begroting 2017/2018 en komt voor Heiloo uit op € 411.000,-. De totale benodigde weerstandscapaciteit bedraagt hiermee € 8.370.910

3. Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende componenten:

- I. Reserves
- II. Onbenutte belastingcapaciteit
- III. Post onvoorzien

Ad. I Reserves

De reserves zijn in twee typen onder te verdelen: de algemene reserve en de bestemmingsreserves.

Algemene reserve

Van de reserves vormt de algemene reserve het deel dat kan worden aangewend ter financiering van opgetreden risico's.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves worden bij Heiloo niet meegenomen in de berekening van de beschikbare weerstandscapaciteit.

Ad. II Onbenutte belastingcapaciteit

- De gemeente Heiloo heeft een begrote opbrengst OZB van € 3.620.000,-. De eigen inkomstenmaatstaf van de algemene uitkering gaat uit van € 4.139.000,-. Per saldo is sprake van een onbenutte belastingcapaciteit van € 519.000,-.
- Daarnaast geldt voor riool een kostendeckendheid van ca 90%. Dat resulteert in een onbenutte belastingcapaciteit van € 210.000,-.
- Tot slot is voor afval de kostendeckendheid 97% en resteert een onbenutte belastingcapaciteit van € 74.000,-

Ad. III Post onvoorzien

Deze post kan via een raadsbegrotingswijziging incidenteel worden ingezet als dekking.

Het totaal per 1 januari 2018 van de hiervoor genoemde, in te zetten opties ter afdekking van incidentele risico's blijkt uit de volgende tabel:

Tabel 3: Beschikbare weerstandscapaciteit	
Weerstand	Startcapaciteit in €
Algemene reserve	9.615.459
Onbenutte belastingcapaciteit	803.000
Post onvoorzien	10.000
Totale weerstandscapaciteit	10.428.459

4. Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscap.}}{\text{Benodigde weerstandscap.}} = \frac{\text{€ 10,428 mln.}}{\text{€ 8,371 mln.}} = 1,25$$

De onderstaande normtabel is ontwikkeld in samenwerking met de Universiteit Twente. Het biedt een waardering van het berekende ratio.

Tabel 4: Weerstandsnorm		
Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2,0	uitstekend
B	1,4-2,0	ruim voldoende
C	1,0-1,4	voldoende
D	0,8-1,0	matig
E	0,6-0,8	onvoldoende
F	<0,6	ruim onvoldoende

Het ratio valt in klasse C. Dit duidt op een voldoende weerstandsvermogen. De ratio is licht gedaald ten opzichte van de jaarrekening 2016 (1,31). Deze kwalificatie moet in samenhang worden beoordeeld met de kengetallen hieronder.

5. Kengetallen

Doelstelling van deze kengetallen en bijbehorende beoordeling is om op eenvoudige wijze inzicht geven over de financiële positie van de gemeente. Het gaat om de volgende kengetallen:

1. Netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen.
2. Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen.
3. Structurele exploitatieruimte
De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe wendbaar een gemeente is. Als de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is een gemeente in staat om (structurele) tegenvallers op te vangen.
4. Grondexploitatie
In dit kengetal wordt de waarde van de bouwgrond gerelateerd aan de totale baten.
5. Belastingcapaciteit
Deze indicator geeft aan hoe de belastingdruk zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde.

De provincie als financieel toezichthouder heeft zogenaamde signaleringswaarden gedefinieerd. Deze signaleringswaarden moeten worden gezien als een hulpmiddel om het risico per kengetal in te schatten en is hiermee geen norm. De provincie onderscheidt drie categorieën: A: minst risicovol, B: gemiddeld risico en C: meest risicovol. In de onderstaande tabel worden de kengetallen met signaleringswaarden getoond:

Signaleringswaarde		A	B	C
1a.	Netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%
1b.	Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte len.	< 90%	90 - 130%	> 130%
2.	Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%

Signaleringswaarde		A	B	C
3.	Structurele exploitatie.	> 0%	0%	< 0%
4.	Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%
5.	Belastingcapaciteit	< 95%	95 - 105%	> 105%

Hieronder worden de uitkomsten van de verschillende kengetallen gepresenteerd en is de bijbehorende signaleringswaarde weergegeven:

Verloop kengetallen		Jrk. 2016	Begr. 2017	Begr. 2018
1a.	Netto schuldquote	99% B	104% B	101% B
1b.	Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte len.	99% B	104% B	101% B
2.	Solvabiliteitsratio	27% B	29% B	29% B
3.	Structurele exploitatie.	10% A	0,7% A	0,5% A
4.	Grondexploitatie	47% C	39% C	24% B
5.	Belastingcapaciteit	96% B	98% B	99% B

Verloop kengetallen		Begr. 2019	Begr. 2020	Begr. 2021
1a.	Netto schuldquote	89% A	108% B	122% B
1b.	Netto schuldquote gecorr. voor alle verstrekte len.	89% A	108% B	121% B
2.	Solvabiliteitsratio	29% B	29% B	30% B
3.	Structurele exploitatie.	0,6% A	0,8% A	0,2% A
4.	Grondexploitatie	14% A	5% A	3% A
5.	Belastingcapaciteit	100% B	101% B	101% B

Onderstaand worden de kengetallen nader toegelicht:

- De netto schuldquote fluctueert met name doordat de inkomsten van jaar tot jaar verschillen. In 2021 zijn de

begrote baten uit de bouwgrondexploitatie een stuk lager.
De schuldpositie blijft redelijk constant.

- De solvabiliteitsratio blijft in de begrotingsperiode stabiel op 29%.
- De structurele exploitatieruimte komt alle jaren boven de 0% uit. De daling ten opzichte van 2016 wordt veroorzaakt door het grote incidentele resultaat in 2016.

- Het belang van de grondexploitaties (Zuiderloo en Boekelermeer) neemt in de begroting geleidelijk af. Op het moment dat de grex Zandzoom wordt vastgesteld zal deze ratio weer toenemen.
- De belastingcapaciteit stijgt geleidelijk naar het landelijk gemiddelde.

PARAGRAAF B: LOKALE HEFFINGEN

1 Inleiding

Deze paragraaf geeft inzicht in het beleid van de gemeentelijke heffingen voor 2018 tot en met 2021.

1.1 Tarievenbeleid

Afvalstoffen- en rioolheffing

Het uitgangspunt bij de riool- en afvalstoffenheffing is dat de heffingen kostendekkend zijn/worden ten aanzien van de toegerekende kosten zonder dat de voorziening negatief wordt. Mocht er in een jaar minder uitgegeven zijn dan dat er aan heffingen binnen is gekomen dan wordt het teveel ontvangen bedrag gestort in de egalisatie voorziening afval c.q. riool. Als er meer is uitgegeven dan begroot dan wordt het tekort zoveel mogelijk uit de egalisatievoorziening onttrokken. De egalisatievoorziening mag niet negatief komen te staan

Hondenbelasting

Voorgesteld wordt om de hondenbelasting in 2018 af te schaffen.

Onroerende zaakbelasting

Voorgesteld wordt om bij de berekening van de OZB-opbrengst te rekenen met een inflatiecorrectie van 1,4%, gerekend over het begrote bedrag van 2017. Hierbij is nog geen rekening gehouden met eventuele areaaluitbreiding door het gereedkomen van woningbouw.

Toeristenbelasting en lijkbezorgingsrechten

De overige lokale heffingen binnen de gemeente Heiloo zijn de toeristenbelasting en de lijkbezorgingsrechten. Voor lijkbezorgingsrechten geldt dat we streven naar maximaal

kostendekkende tarieven. De opbrengst van de toeristenbelasting wordt sterk beïnvloed door de macro-economische conjunctuur en de beschikbaarheid van toeristische voorzieningen in de regio. De tarieven worden slechts geïndexeerd met het algemene index percentage (cpi).

Kwijtschelding lokale lasten minima

De kosten voor het kwijtschelden van afvalstoffenheffing en rioolheffing worden gedekt vanuit de egalisatievoorzieningen afval en riolering.

Tarieven

De tarieven voor de belastingsoorten waarvan op dit moment onvoldoende duidelijkheid is over de omvang van het areaal worden in deze paragraaf niet genoemd. Alle belastingtarieven worden in december 2017 bij het vaststellen van de belastingverordeningen 2018 aan de raad voorgelegd.

1.2 Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

Het BBV is vernieuwd, tot en met de begroting van 2016 werden gemeentelijke kostendekkende tarieven mede gebaseerd op uurlonen inclusief een overheadcomponent. Met ingang van 2017 moet de overhead op een apart taakveld zichtbaar worden gemaakt. De kostprijs van gemeentelijke producten en diensten bestaat daarom vanaf 2017 uit twee componenten: De aan het betreffende taakveld toegerekende directe lasten verhoogd met indirecte lasten, de overhead. De overhead wordt berekend conform de door de raad vastgestelde financiële verordening. Daarmee verandert de berekeningswijze, niet het resultaat.

2 Hoofdpijnen per belastingsoort

2.1 Afvalstoffenheffing

Tot de kosten behoren, naast de directe kosten voor het inzamelen en verwerken van de afvalstoffen, ook een aandeel in de kosten van de BTW. In 2003 zijn we gekort op algemene uitkering in verband met de invoering van het BTW compensatiefonds. Het niet doorrekenen van BTW zou tot een extra nadeel leiden. Vandaar dat wij de BTW doorrekenen aan riool- en afvalstoffenheffing.

De afvalstoffenheffing kent, buiten de tarieven voor extra containers, een tweetal tarieven, te weten een tarief voor:

- eenpersoonshuishouden;
- twee- of meerpersoonshuishouden.

Belastingplichtig is de gebruiker van een perceel waar de gemeente een inzamelplicht heeft voor huishoudelijke afvalstoffen.

Kerncijfers

In de berekening van de opbrengst in relatie tot de kostendekkendheid wordt uitgegaan van 3.344 eenpersoons- en 6.875 twee- of meerpersoonshuishoudens. In deze aantallen wordt de komende jaren een lichte groei verwacht.

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing	2018
Kosten taakveld afval, incl. (omslag)rente	2.018.000
Inkomsten, excl. heffingen	286.000
Netto kosten	1.732.000
<i>Toe te rekenen kosten:</i>	
Overhead incl. (omslag)rente	523.000
BTW	200.000
Totale kosten	2.455.000
Opbrengst heffingen	2.436.000
Kwijtschelding	-55.000
Totale opbrengsten	2.381.000
Verschil	-74.000
Onttrekking voorziening	-74.000
Dekkingspercentage	97%

Opbrengsten

De opbrengsten voor 2018 tot en met 2021 als volgt geraamd:

	2018	2019	2020	2021
Afvalstoffenheffing	2.436.000	2.540.000	2.568.000	2.596.000

Tarieven

Om de hierboven geraamde opbrengsten te realiseren worden de tarieven als volgt voorgesteld:

Afvaltarief	2018	2019	2020	2021
Éénpersoonshuishouden	159	164	166	168
Twee of meerpersoonshuishouden	277	283	286	289

2.2 Leges

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

Leges kunnen worden geheven voor van gemeentewege verleende diensten. De diverse diensten waarvoor leges zijn verschuldigd worden opgenomen in de tarieventabel behorende bij de legesverordening.

2.3 Lijkbezorgingrechten

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

De lijkbezorgingrechten worden geheven voor onder meer het begraven van personen en voor het onderhoud van de begraafplaatsen. De tarieven voor de afzonderlijke belastbare feiten staan opgenomen in de tarieventabel behorende bij de verordening lijkbezorgingrechten.

Het uitgangspunt voor de tarieven van de lijkbezorgingrechten is volledige kostendekking op alle tarieven die betrekking hebben op:

- De uitgifte van graven (inclusief grafonderhoud);

- Het begraven;
- De algemene kosten voor het in stand houden (groenbeheer) van de gemeentelijke begraafplaatsen.

Kerncijfers en areaal

De kerncijfers voor de lijkbezorgingrechten bestaan hoofdzakelijk uit het aantal meerjarige rechten op graven en dergelijke, het aantal begravingen en bijzettingen per jaar en het aantal onderhoudsrechten op graven en dergelijke.

Kostendekkendheid lijkbezorgingsrechten	2018
Kosten taakveld, incl. (omslag)rente	33.323
Inkomsten, excl. heffingen	n.v.t.
Netto kosten	33.323
<i>Toe te rekenen kosten:</i>	
Overhead incl. (omslag)rente	133.000
BTW	n.v.t.
A. Totale kosten	166.323
B. Opbrengst heffingen	129.148
Verschil (B - A)	-37.175
Dekkingspercentage	78%

Opbrengsten

Rekening houdend met het uitgangspunt van 1,4% stijging van de opbrengsten in 2018 worden de begrote opbrengsten als volgt geraamd:

	2018	2019	2020	2021
Lijkbezorgingrechten	129.148	129.148	129.148	129.148

2.4 Onroerende zaakbelastingen (OZB)

De onroerende zaakbelastingen betreffen een drietal belastingen, te weten;

- een onroerende zaakbelasting voor eigenaren van woningen;
- een onroerende zaakbelasting voor eigenaren van niet-woningen;
- een onroerende zaakbelasting voor gebruikers van niet-woningen.

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

De onroerende zaakbelastingen voor het eigendom van woningen en niet-woningen worden geheven van degene die op 1 januari van het belastingjaar in het Kadaster bekend staat als de zakelijk gerechtigde van de onroerende zaak. De onroerende zaakbelasting voor het gebruik van niet-woningen wordt geheven van de degene die op 1 januari van het belastingjaar de gebruiker van de onroerende zaak is.

De hoogte van de aanslag is afhankelijk van de waarde in het economisch verkeer van de onroerende zaak. De belasting wordt geheven als percentage van deze waarde. De waarde van de onroerende zaken wordt vastgesteld onder het regime van de Wet WOZ.

Kerncijfers, waardeontwikkeling en areaal

De kerncijfers voor de bepaling van de te verwachten opbrengst van de onroerende zaakbelastingen betreffen het aantal woningen, het aantal niet-woningen, de totaalwaarde van de woningen, de totaalwaarde van de niet-woningen en het percentage van de leegstand van niet-woningen op 1 januari van het belastingjaar.

Opbrengsten

Rekening houdend met een areaaluitbreiding in 2018 en een indexering van 1,4%, worden de begrote opbrengsten voor 2018 tot en met 2021 als volgt geraamd:

	2018	2019	2020	2021
Gebruikers en eigenaren niet-woningen	361.706	361.706	361.706	361.706
Eigenaren woningen	3.258.112	3.258.112	3.258.112	3.258.112
Totaal opbrengst OZB	3.619.818	3.619.818	3.619.818	3.619.818

2.5 Rioolheffing

De rioolheffing wordt geheven van de gebruiker van een object van waaruit direct of indirect water wordt afgevoerd op de gemeentelijke riolering. De heffingsgrondslag voor de rioolheffing heeft een relatie met het afgevoerde water dat vanuit het object wordt afgevoerd.

De vastgestelde tarieven zijn ook afgestemd op de gewenste hoogte van de voorziening. Deze voorziening is de afgelopen jaren gedaald. Voorgesteld wordt om het tarief ten opzichte van 2017 niet te laten stijgen. Dit betekent een onderdekking (meer kosten dan opbrengsten) waarbij het verschil aan de egalisatievoorziening wordt onttrokken.

Kerncijfers (kosten en opbrengsten)

In de berekening van de opbrengst wordt uitgegaan van 10.725 eenheden. Zoals vermeld bij de afvalstoffenheffing wordt de BTW ook doorberekend in de rioolheffing. Daarnaast wordt een toeslag op de omslagrente toegepast van 0,86% over de boekwaarde van het rioolstelsel. Tot slot worden 50% van de baggerkosten doorberekend.

Kostendekkendheid rioolheffing 2018	
Kosten taakveld afval, incl. (omslag)rente	1.396.314
Inkomsten, excl. heffingen	5.000
Netto kosten	1.391.314
<i>Toe te rekenen kosten:</i>	
Overhead incl. (omslag)rente	152.218
Doorberekening baggerkosten 50%	35.000
Extra rente (0,86%)	119.468
BTW	278.000
Totale kosten	1.976.000
Opbrengst heffingen	1.802.000
Kwijtschelding	36.000
Totale opbrengsten	1.766.000
Verschil	-210.000
Onttrekking voorziening	-210.000
Dekkingspercentage	89%

Opbrengsten

Rekening houdend met een gelijkblijvend areaal zoals genoemd bij de kerncijfers en een positief blijvende voorziening worden de opbrengsten voor 2018 tot en met 2021 als volgt geraamd:

	2018	2019	2020	2021
Rioolheffing	1.802.000	1.802.000	1.802.000	1.802.000

Tarieven

Conform het coalitieakkoord wordt jaarlijks bepaald in hoeverre een stijging van het tarief kan worden voorkomen. Het basistarief wordt als volgt voorgesteld:

	2018	2019	2020	2021
Riooltarief	168	168	168	168

2.6 Toeristenbelasting

Belastingplichtigen en heffingsgrondslag

De toeristenbelasting wordt geheven voor het tegen betaling overnachten in de gemeente door personen die geen inwoner van de gemeente zijn. De belasting wordt geheven van degene die gelegenheid tot nachtverblijf biedt. De aanslagoplegging voor de toeristenbelasting vindt na afloop van het belastingjaar plaats, op basis van de ingediende aangiften.

Kerncijfers en areaal

In de uitvoering van de toeristenbelasting wordt periodiek gecontroleerd op de juistheid en volledigheid van de gevoerde verblijfsadministraties door de aanbieders van verblijf. Sinds een aantal jaren is het aanbieden van verblijf via internet aanzienlijk toegenomen.

Tarief

Aan de raad wordt net als voorgaande jaren een apart besluit voorgelegd om de verordening en daarmee het tarief toeristenbelasting 2018 vast te stellen. Voorgesteld wordt om het tarief met het indexatiepercentage van 1,4% te verhogen.

Opbrengsten

Rekening houdend met het bovengenoemde worden de begrote opbrengsten voor 2018 tot en met 2021 als volgt geraamd:

	2018	2019	2020	2021
Toeristenbelasting	39.242	39.242	39.242	39.242

3 Kwijtscheldingsbeleid

Voor de afvalstoffenheffing en rioolheffing bestaat de mogelijkheid om een kwijtscheldingsverzoek in te dienen. In Heiloo wordt uitgegaan van de meest ruime, zogenaamde 100% norm. Dit houdt in, dat kwijtschelding wordt verleend aan belastingschuldigen die een inkomen hebben dat op of onder 100 procent van de landelijk geldende bijstandsnorm ligt. De kwijtschelding wordt opgevangen binnen de kostendekking van met name afvalstoffenheffing en rioolheffing.

Kwijtschelding wordt zoveel mogelijk automatisch verleend. Dit gebeurt middels een automatische koppeling met landelijke

inkomens- en vermogensgegevens door het Inlichtingenbureau met belastingplichtigen die hiervoor toestemming hebben gegeven.

Bij het behandelen van verzoeken om kwijtschelding wordt verder samengewerkt met het Hoogheemraadschap. Deze samenwerking houdt in, dat de beslissingen op verzoeken in principe worden overgenomen en informatie wordt uitgewisseld.

Kerncijfers

Uitgaande van het resultaat voor 2017 en de prognose voor 2018 wordt nu uitgegaan van 275 toegekende gehele kwijtscheldingsverzoeken. Voor de komende jaren verwachten we dat dit zo blijft.

Uitgaven

Rekening houdend met een gelijkblijvend aantal toekenningen zoals genoemd bij de kerncijfers worden de uitgaven voor 2018 tot en met 2021 als volgt geraamd:

	2018	2019	2020	2021
Kwijtscheldingen	91.000	92.000	93.000	93.000

4 Overzicht voorgestelde tarieven en lokale lastendruk

	2017	2018	2019	2020	2021
Rioolheffing					
Per aansluiting	168	168	168	168	168
Afvalstoffenheffing					
Meerpersoonshuishouden	270	277	283	286	289
Eenpersoonshuishouden	153	159	164	166	168
Toeristenbelasting					
Per overnachting	0,74	0,75	0,75	0,75	0,75
Lijkbezorgingsrechten					
Verlenen recht graf	485	492	492	492	492
Begraven	1.131	1.147	1.147	1.147	1.147
Onderhoud per jaar	81	82	82	82	82
OZB *)					
Eigenaar: woning	0,0925%				
Eigenaar: niet-woning	0,1385%				
Gebruiker: niet-woning	0,1108%				

Onder lokale lastendruk wordt verstaan het totaal aan woonlasten van de drie voornaamste gemeentelijke heffingen voor particuliere huishoudens, te weten de Onroerende Zaakbelastingen (OZB), de Afvalstoffenheffing en de Rioolheffing. In de paragraaf weerstandsvermogen is de ontwikkeling van de lokale belastingcapaciteit ten opzichte van het landelijk gemiddelde weergegeven, waarbij de lastendruk van Heiloo rond het landelijk gemiddelde zit.

*) De tarieven voor de OZB worden berekend op basis van de begrote opbrengst en de verwachte marktontwikkelingen voor de prijzen van woningen en niet-woningen.

PARAGRAAF C: ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

In onze gemeente maken de inrichting en het beheer van de openbare ruimte met alles wat daarin en daarop ligt, ook wel de kapitaalgoederen genoemd, een belangrijk onderdeel uit van onze taken. Dit legt dan ook een aanzienlijk beslag op de financiële middelen. Deze paragraaf geeft inzicht in het (beleid met betrekking tot het) onderhoud van de kapitaalgoederen van de gemeente.

a. **Wegen**

Aan het wegbeheer wordt inhoud gegeven door regulier onderhoud en de reconstructies vanuit het Beleidsplan wegbeheer. Reconstructies van wegen vinden, voor zover mogelijk, zoveel mogelijk plaats gelijktijdig met rioolvervanging en verkeersreconstructies. Daarnaast wordt bij de programmering rekening gehouden met grote infrastructurele projecten binnen de gemeente Heiloo. Voor 2014-2018 is het Wegenbeleidsplan vastgesteld. In 2018 wordt een nieuw beleidsplan Wegbeheer opgesteld. Binnen dit beleidsplan vindt een evaluatie plaats van de afgelopen planperiode. Daarnaast wordt aan de hand van de meest recente kwaliteitsopname van ons areaal wegen een inschatting gemaakt van de onderhoudsbehoefte in de toekomst.

b. **Kunstwerken**

Onderhoud aan kunstwerken wordt niet tot wegonderhoud gerekend. Voor dit onderdeel is een apart jaarlijks investeringsbudget beschikbaar en dit wordt ingezet naar aanleiding van behoefte die blijkt uit meldingen en inspecties. In 2014 heeft een inspectie van de kunstwerken plaats gevonden. Op basis van deze inspectie is een meerjarenonderhoudsplan opgesteld voor de periode 2015-2019.

c. **Riolering**

In 2011 is het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) geactualiseerd. Dit heeft een looptijd van 2012 tot en met 2016 binnen de kaders van de Leidraad Riolerings (Stichting Rioned), wetgeving op het gebied van de Wet milieubeheer en aan de hand van uitgevoerde inspecties. Het GRP omvat onder meer het overzicht van onderhoudswerkzaamheden, onderzoeken en aanleg van nieuwe riolering voor de looptijd van het plan. Een onderdeel van het plan is toetsing op kostendekkendheid over een periode van 60 jaar. In 2016 is een oplegnotitie vastgesteld waarmee het huidige rioleringsbeleid wordt voortgezet voor een periode van 2 jaar. Daarnaast heeft een actualisatie plaatsgevonden van de kostendekkingsberekeningen.

In 2018 en 2019 wordt samen met de gemeente Castricum gewerkt aan een nieuw GRP. Binnen dit GRP wordt aandacht besteed aan belangrijke nieuwe beleidsontwikkelingen zoals klimaatadaptatie, de invoering van de omgevingswet en de overstap naar risico gestuurd beheer.

Naast het reguliere rioolbeheer zijn we met de andere waterkwaliteit- en kwantiteitbeheerders (regiogemeenten en Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier) op zoek naar financiële en technische optimalisatie van het rioolbeheer en daaraan rakende beleidsvelden zoals water. Dit doen we door gemeenschappelijke studies binnen het samenwerkingsverband.

d. Water

Met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier zijn afspraken gemaakt en vastgelegd in het kader van het Regionaal Waterplan. De hoofdthema's waar het waterplan zich op richt zijn: veiligheid; Kaderrichtlijn Water (KRW), Waterbeheer 21e eeuw (WB21); grondwaterbeheer; herinrichting en uitbreiding stedelijk gebied; recreatie; en duurzaamheid en verbetering van de belevingswaarde van water. De relatie tussen water en ruimtelijke ordening zal bij deze thema's aan de orde komen. Het Waterplan vormt een beleidsmatig kader voor diverse onderliggende plannen zoals het Baggerplan en het Gemeentelijk Rioleringsplan en bevat een pakket aan maatregelen.

Een belangrijke mijlpaal binnen het uitvoeringsplan van het waterplan is in 2014 gerealiseerd met het overnemen van het beheer en onderhoud van het watersysteem binnen het stedelijk gebied door het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.

Daarnaast is de afgelopen jaren bijna 3 km natuurvriendelijke oevers aangelegd. Recent onderzoek heeft aangetoond dat de aanleg van natuurvriendelijke oevers bijdraagt aan de visstand en de biodiversiteit van het stedelijk water. De komende jaren (2018-2021) wordt nog ruim 2 km aan natuurvriendelijke oevers binnen de gemeente Heiloo gerealiseerd.

e. Groen en spelen

Net als bij de onderdelen wegen en riolering, wordt ook aan het groenbeheer door middel van een beheerprogramma inhoud gegeven. Dit groenbeheerprogramma wordt gevoed met de uitgangspunten uit het Groenbeleidsplan Heiloo. Hierin zijn opgenomen de met de raad gemaakte afspraken over (ecologisch) beheer en de nota Bomenbeleid. In 2013 is het vigerende groenbeheerplan opgesteld.

Naar aanleiding van het bomenbeleid werken we jaarlijks de lijst met te beschermen monumentale en beeldbepalende bomen op openbaar en particulier terrein bij.

Voor de speelruimtes in Heiloo wordt dit jaar nieuw beleid opgesteld. In het speelruimtebeleid worden de kaders opgenomen voor de hoeveelheid, de inrichting en het beheer van speelplaatsjes, trapveldjes en de ontmoetingsplekken.

f. Accommodaties

Het accent voor de gemeentelijke accommodaties in 2018 ligt op het beleid. Hierbij moet er voor gezorgd worden dat de accommodaties optimaal gebruikt of verhuurd worden en waar mogelijk hogere huuropbrengsten c.q. markconforme huurprijzen opleveren. Het verder uitwerken van het beleid, de "Veranderopgave maatschappelijke accommodaties" om de bezetting van de accommodaties te herschikken en die accommodaties die niet bijdragen aan de taken van de gemeente af te stoten, wordt ook in 2018 voorgezet.

Met inachtneming van de financiële mogelijkheden zal verantwoord regulier groot onderhoud worden uitgevoerd. Hiervoor zijn meerjarenonderhoudsplannen beschikbaar, maar zal er ook gekeken worden naar de juiste afstemming tussen beschikbare budgetten en de noodzaak van het geplande onderhoud. Uitvoering van groot onderhoud aan accommodaties die (mogelijk) worden afgestoten zal indien mogelijk worden uitgesteld.

g. Openbare verlichting

Er is het laatste jaar veel aandacht geweest voor het optimaliseren van het beheer van de openbare verlichting in Heiloo. Eind 2012 zijn er voorlopige beleidskeuzes vastgesteld. In het najaar van 2017 wordt een beleidsplan openbare verlichting opgesteld voor de

gemeenten Uitgeest, Castricum en Heiloo. Binnen dit beleidsplan gaan wij vanuit efficiency oogpunt uit van een gemeenschappelijke basis. Uiteraard biedt het plan ook ruimte voor lokale visie en ambities. Het streven is om het beleidsplan begin 2018 te laten vaststellen.

In 2015 is een nieuw meerjarenvervangingsplan voor de openbare verlichting gemaakt. Bij alle grootschalige vervangingen van lichtmasten worden LED-armaturen en dimmers aangebracht. Hierdoor besparen we op de energiekosten. Op deze manier

dragen wij bij aan de doelstelling uit het Energieakkoord. Samen met het beleidsplan openbare verlichting wordt ook een nieuw beheerplan voor de komende planperiode (2018-2022) opgesteld. Binnen dit beheerplan wordt aan de hand van de areaalgegevens (kwantiteit en kwaliteit) een inschatting gemaakt van de onderhoudsbehoefte voor de komende planperiode.

In de tabel op de volgende pagina staat een overzicht van alle beleidsvelden en belangrijkste aandachtspunten.

Categorie*	Beleidskaders	Gewenst kwaliteitsniveau	Beheers- en onderhoudsplannen / Looptijd plannen	Financiële consequenties conform plannen	Ramingen t.l.v. exploitatie / voorzieningen**	Ramingen volledig en reëel in begroting?***	Is sprake van achterstallig onderhoud (AOH)?***	Zo ja, zijn er toereikende voorzieningen/reserves voor AOH?***
Wegen (incl. kunstwerken en verlichting)	Beleidsplan wegbeheer 2013-2017 (Beleidsplan 2018-2021 in ontwikkeling)	basis	2013-2017	ja	exploitatie	ja	ja, maar wordt ingelopen	ja
	Meerjarenprogramma kunstwerken 2015 - 2019	basis	2015-2019	ja	exploitatie	ja	nee	n.v.t.
	Beleidsplan openbare verlichting in ontwikkeling	n.t.b.	in ontwikkeling	ja	exploitatie	ja	n.t.b.	n.v.t.
Riolering	Oplegnotitie en kostendeckingsplan 2017-2018 (vastgesteld 12 december 2016)	'Streefbeelden kwaliteit vrijvervalriolen'	2017-2018	ja	exploitatie en voorziening	ja	nee	n.v.t.
Water	Regionaal Waterplan Bergen, Castricum en Heiloo	basis	2012-2017	ja	exploitatie	ja	nee	n.v.t.
Groen (incl. sportfaciliteiten)	Groenbeleidsplan Heiloo 2012 - 2022 en Nota bomenbeleid 2008	basis	2016-2020	ja	exploitatie	ja	nee	n.v.t.
	Speelruimtebeleidsplan in ontwikkeling	n.t.b.	in ontwikkeling	ja	exploitatie	ja	n.t.b.	n.v.t.
Gebouwen (incl. onderwijs)	geen	basis	MJOP	ja	exploitatie en reserve	ja	nee	n.v.t.

* De genoemde categorieën zijn de kapitaalgoederen welke conform artikel 12 lid 1 van de Besluit begroting en verantwoording (BBV) minimaal dienen te worden opgenomen in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen. De gemeente kan naar haar eigen inzicht / wens een verdere onderverdeling maken naar meerdere categorieën.

** Indien de ramingen in de exploitatie conform plannen zijn en volledig en reëel zijn opgenomen in de begroting, is het voldoende om onder het algemene deel van de paragraaf dit in één zin te vermelden. Deze twee kolommen kunnen dan achterwege blijven.

*** Wanneer sprake is van achterstallig onderhoud, dient dit in de paragraaf vermeld te worden (inclusief in hoeverre er toereikende voorzieningen / reserves aanwezig zijn om deze achterstand weg te werken). Als er geen achterstallig onderhoud is, kunnen de laatste twee kolommen ook achterwege blijven.

PARAGRAAF D: FINANCIERING

1. Inleiding

In deze paragraaf staat de gemeentelijke financieringsfunctie centraal en de beheersing van bijbehorende risico's. De gemeentelijke treasuryfunctie voert financiële taken uit binnen de kaders van de Wet financiering decentrale overheden (fido) en het treasurystatuut. Allereerst wordt in deze paragraaf ingegaan op de toekomstige financieringsbehoefte en de bijbehorende renteverwachting aan bod. Hierbij wordt ingegaan op de balansprognose en het verwachte EMU-saldo. Ten slotte worden de verschillende risico's en de beheersing hiervan behandeld.

2. Financiering

2.1 Markontwikkelingen en rentevisie

De rentevisie van de gemeente is gebaseerd op de rentevisie van de Bank Nederlandse Gemeenten: "De ECB zal vanwege de gematigde inflatieverwachtingen een ruim monetair beleid blijven voeren. De officiële tarieven zullen in 2017 naar verwachting ongewijzigd blijven. De lange rentetarieven zullen mede onder invloed van een aantrekkende inflatie naar verwachting wat gaan oplopen" (d.d. 24 juli 2017).

2.2 Renteschema

De aanbeveling van de BBV is om via het zogenaamde renteschema het renteresultaat op het taakveld treasury inzichtelijk te maken. Dit levert het onderstaande schema op:

Renteschema (x € 1.000)		2018	2019	2020	2021
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	1.554	1.551	1.551	1.551
b.	De externe rentebaten	-/-			
	Saldo rentelasten en rentebaten	1.554	1.551	1.551	1.551
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	678	465	292
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden doorberekend	-/-			
c3.	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering).	+/+			
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	876	1.086	1.259	1.359
d1.	Rente over eigen vermogen	94	94	94	94
d2.	Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarden)	50	50	50	50
	De aan de taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toe te rekenen rente	1.020	1.230	1.403	1.503
e.	De werkelijk aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)	-/-	1.553	1.624	1.606
f.	Renteresultaat op het taakveld treasury	-532	-394	-203	-214

2.3 Financieringspositie

Voor de financiering van de investeringen passen wij “totaalfinanciering” toe. Dit betekent dat voor iedere investering niet 1-op-1 een lening wordt aangetrokken, maar voor de investeringen maken wij gebruik van meerdere financieringsbronnen. Deze bronnen zijn primair het eigen vermogen en de langlopende schulden. Voor de programmabegroting is een liquiditeitsprognose opgesteld. Op basis hiervan is bepaald of extra leningen moeten worden aangetrokken en welke gevolgen dit heeft voor de rentekosten. Dit resulteert in onderstaande prognose:

Liquiditeitsprognose (x € 1.000)	2018	2019	2020	2021
(1) Kasstroom operationele activiteiten	1.478	1.774	2.235	2.514
(2) Kasstroom investeringsactiviteiten	864	-2.037	-9.826	1.378
(3) Kasstroom financieringsactiviteiten	-1.793	-1.790	-1.771	-1.771
(4) Netto kasstroom = (1) + (2) + (3)	548	-2.053	-9.362	2.122
(5) Beginsaldo rekening- courant	10.098	10.646	8.593	-769
(4) Netto Kasstroom	548	-2.053	-9.362	2.122
(6) Eindsaldo (5) + (4)	10.646	8.593	-769	1.353

De liquiditeitsprognose laat zien dat alleen in 2020 de rekening-courant tijdelijk negatief wordt. In de liquiditeitsprognose zijn de extra uitgaven voor de spoorwegonderdoorgang en de A9 meegenomen. Daarnaast is de aanname gedaan dat de grex Zandzoom en het facilitaire grondbeleid van start gaan. Tot slot is in de prognose geen rekening gehouden met extra uitgaven voor bijvoorbeeld het verkeersplan of de verkeersstudie

Vennewatersweg.

2.4 Balansprognose

De geprognosticeerde balans is bedoeld om meer inzicht te geven in de financieringspositie en de ontwikkeling van het EMU-saldo. Dit levert het volgende beeld op:

Geprognosticeerde balans (x € 1 mln)	2018	2019	2020	2021
Activa				
(Im)materiële vaste activa	62.989	60.053	73.099	71.119
Financiële vaste activa	492	492	492	492
Vlottende activa	27.975	20.258	7.052	7.331
Totaal	91.456	80.803	80.643	78.942
Passiva				
Eigen vermogen	22.272	21.962	21.844	21.724
Voorzieningen	2.006	1.653	1.342	1.030
Vaste schulden	52.200	51.700	51.200	50.700
Vlottende passiva	14.978	5.488	6.257	5.488
Totaal	91.456	80.803	80.643	78.942

2.5 EMU-saldo

De Wet Houdbare overheidsfinanciën (hof) bevat de bepaling dat het Rijk en de decentrale overheden een gezamenlijke en gelijkwaardige inspanningsplicht hebben om de Europese begrotingseisen te respecteren (maximaal 3% tekort van bruto binnenlands product). Dit wordt gemonitord via het zogenaamde EMU-saldo. Dit is gebaseerd op werkelijke kasstromen en niet op baten en lasten. Zie onderstaande tabel:

EMU-saldo (x € 1.000)	2018	2019	2020	2021
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves	-98	134	338	70
2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	1.951	2.119	2.167	2.363
3 Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	120	51	55	46
4 Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	9.257	6.294	17.680	2.236
5 Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen (niet in exploitatie).	2.973			
6 Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), niet in exploitatie.				
7 Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden, niet exploitatie)	4.240	4.632	4.244	3.745
8 Baten bouwgrondexploitatie voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	11.388	8.889	12.099	7.359
9 Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	348	404	365	357
10 Lasten ivm transacties met derden rechtstreeks ten laste van de reserves.				
11 Verwachte boekwinst verkoop effecten op de exploitatie				
Berekend EMU-saldo	2.489	-137	-7.630	3.500

Zoals bij de liquiditeitsprognose is geconstateerd ontstaat in 2020 een tekort door de investeringspiek voor de A9

3. Risicobeheer

3.1 Renterisico vlottende schuld (kasgeldlimiet)

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet fido is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten. Teneinde een grens te stellen aan de korte financiering (rentetypische looptijd tot één jaar) is in de Wet fido de kasgeldlimiet opgenomen. De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage (8,5%) van het totaal van de begroting van de gemeente bij aanvang van het jaar. In onderstaande tabel volgt de ontwikkeling van de kasgeldlimiet over de jaren 2018 tot en met 2021:

Toets kasgeldlimiet (x € 1.000)	2018	2019	2020	2021
1. Toegestane kasgeldlimiet				
Begrotingstotaal lasten	51.751	48.897	48.335	41.084
In procenten van de grondslag	8,50%	8,50%	8,50%	8,50%
In bedrag	4.399	4.156	4.108	3.492
2. Vlottende korte schuld				
Opgenomen gelden < 1 jaar				
Schuld in rekening courant			769	
Gestorte gelden door derden < 1 jaar				
Totaal	0	0	769	0
3. Vlottende middelen				
Contante gelden in kas				
Tegoeden in rekening-courant	10.646	8.593		1.353
Overige uitstaande gelden < 1 jaar				
Totaal	10.646	8.593	0	1.353
4. Totaal netto vlottende schuld (2) - (3)	-10.646	-8.593	769	-1.353

Toets kasgeldlimiet (x € 1.000)	2018	2019	2020	2021
Toegestane kasgeldlimiet (1)	4.399	4.156	4.108	3.492
Ruimte (+) Overschrijding (-) = (1) - (4)	15.045	12.749	3.339	4.845

Alle jaren blijft de gemeente Heiloo binnen de kasgeldlimiet.

3.2 Renterisico vaste schuld (renterisiconorm)

De renterisiconorm is ingesteld om de rentegevoeligheid van de leningportefeuille met een rentetypische looptijd van langer dan een jaar te beperken. De renterisiconorm wordt berekend door een vastgesteld percentage (20%) te vermenigvuldigen met het begrotingstotaal. Het renterisico heeft betrekking op de vaste schuld en op het bedrag waarover renterisico wordt gelopen. Naast de renteherzieningen zijn hiervoor ook de herfinancieringen van belang, want het renterisico wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden. In onderstaande tabel wordt de renterisiconorm vergeleken met het renterisico:

Renterisiconorm (x € 1.000)	2018	2019	2020	2021
1a Renteherziening op vaste schuld o/g	0	0	0	0
1b Renteherziening op vaste schuld u/g	0	0	0	0
1. Netto renteherziening op vaste schuld (1a - 1b)	0	0	0	0
2. Te betalen aflossingen	500	500	500	500
3. Renterisico (1 + 2)	500	500	500	500
4a Begrotingstotaal lasten	51.751	48.897	48.335	41.084
4b Het bij ministeriële regeling vastgestelde % van de tot. begroting	0	0	0	0
4. Renterisiconorm	10.350	9.779	9.667	8.217

Renterisiconorm (x € 1.000)	2018	2019	2020	2021
5a Ruimte onder renterisiconorm (4 > 3)	9.850	9.279	9.167	7.717
5b Overschrijding renterisiconorm (3 > 4)	0	0	0	0

De gemeente Heiloo blijft ruim binnen de gestelde renterisiconorm.

3.3 Kredietrisico

Het kredietrisico is het risico dat de tegenpartij niet aan haar contractuele verplichtingen kan voldoen en dus aan de gemeente zijn verstrekte lening niet terugbetaalt. De gemeente Heiloo heeft een lening van € 135.000,- uitstaan op de bibliotheek.

Garanties

Per eind 2016 bedroeg het totaal aan gewaarborgde geldleningen € 8,2 mln. Als het misgaat met een woningcorporatie (bijvoorbeeld rente en aflossing worden niet meer betaald en de borg dreigt te worden aangesproken), zijn er verschillende vangnetten en buffers in het garantiestelsel:

- Primaire zekerheid: De financiële middelen van de corporatie
- Secundaire zekerheid: de borgstellingsreserve van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)
- Tertiaire zekerheid: de achtervangpositie van Rijk en gemeenten. Alleen indien voorgaande zekerheden ontoereikend zijn, moeten Rijk en gemeenten op verzoek van WSW renteloze leningen aan WSW verstrekken

De kans dat de gemeente als achtervang wordt aangesproken is bijzonder klein.

PARAGRAAF E: GRONDBELEID

Inleiding

Grondbeleid is geen doel op zich, maar een middel om ruimtelijke doelstellingen te realiseren, vastgelegd in de Nota grondbeleid. Door de invoering van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) met de afdeling Grondexploitatie in 2008 en door effecten van de crisis hebben veel gemeenten hun ontwikkelingsstrategieën heroverwogen en de te voeren grondpolitiek aangepast. Ook vanwege nieuwe en aanstaande wet- en regelgeving.

Aan het opstellen van financiële rapportages van gemeenten zijn regels verbonden. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) verplicht gemeenten om in de begroting en jaarrekening een paragraaf over het grondbeleid op te nemen (artikel 9 lid 2). Het BBV besluit is de afgelopen jaren gewijzigd, verscherpt en strikter gemaakt. Er is getracht de verantwoording en het toezicht te versterken door financiële gegevens inzichtelijker en transparanter te maken. Als gevolg van bijvoorbeeld de invoering van de Vennootschapsbelasting (VPB)-plicht voor overheidsondernemingen is het BBV aangepast. Ook de notitie Grondexploitatie en Rente heeft aanzienlijke gevolgen voor de administratieve behandeling en de uitkomsten van resultaten in de begroting en de jaarrekening.

Rapport Rekenkamer Commissie

Om de gemeenteraad in staat te stellen zijn kaderstellende en controlerende rol adequaat te kunnen uitvoeren, dient een gemeente te beschikken over een actuele Nota Grondbeleid. De Rekenkamer Commissie heeft daarover recent geadviseerd een Nota Grondbeleid op te stellen voor de gemeente Uitgeest en de

nota's van Bergen, Castricum en Heiloo te actualiseren. De Nota Grondbeleid dient de kernpunten van het grondbeleid te bevatten en bondig te worden geformuleerd. Met het accent op de dienende functie van het grondbeleid in relatie tot het ruimtelijk beleid. De Nota Grondbeleid wordt in november van dit jaar ter besluitvorming aangeboden.

BUCH gemeenten	Nota Grondbeleid	Status volgens de Rekenkamer Commissie (RKC)
Bergen	2006	Opstellen verouderd
Uitgeest	Geen	Verouderd opstellen
Castricum	2012	verouderd
Heiloo	2013	verouderd

Wat is grondbeleid?

Grondbeleid is de wijze waarop de gemeente omgaat met de exploitatie van gronden. Grondexploitatie is het transformatieproces waarbij grondeigendom en (eventueel) aanwezige opstallen worden omgevormd tot bouwrijpe grond, met als doel om (opnieuw) te worden bebouwd. Grondbeleid is ondersteunend aan de (ruimtelijke) ambities en doelstellingen van marktpartijen, investeerders, particulieren en van de gemeente zelf. Deze zijn omschreven in structuurvisies en beleidsnota's. Per ontwikkeling wordt de afweging voor actief of faciliterend grondbeleid gemaakt.

Actief grondbeleid omvat alle fasen van het exploiteren van grond. De aankoop van gronden, sloop of bouwrijp maken tot en met de uitgifte/verkoop van bouwgrond. Bij actief grondbeleid exploiteert de gemeente voor eigen rekening en risico gronden. De gemeente legt bij actief grondbeleid de publieke voorzieningen aan en kan in beginsel alle productiekosten doorberekenen in de gronduitgifteprijsen, mits de marktprijs niet wordt overschreden. Faciliterend grondbeleid houdt in dat de gemeente het particulier mogelijk maakt grond te exploiteren. Gemeentelijke kosten verbonden aan de desbetreffende grondexploitatie kan zij op de particuliere exploitant verhalen. De gemeente koopt zelf geen grond aan. De gemeente beperkt zich tot de wettelijke publieke taak. Deze taak bestaat vooral uit inspraakprocedures, het vaststellen van het bestemmingsplan en zo nodig het exploitatieplan.

Grondexploitatie

Om de gemeenteraad in staat te stellen zijn controlerende rol adequaat te kunnen uitvoeren, is een transparant inzicht in de grondexploitaties en de geprognostiseerde resultaten noodzakelijk. Jaarlijks worden de grondexploitaties geactualiseerd. Aan de hand van de vastgestelde ruimtelijke kaders, uitgangspunten en planning worden eventuele afwijkingen in programma, fasering en resultaat inzichtelijk gemaakt.

De grondkosten, plankosten, uitvoeringskosten en bijkomende kosten (rente) worden ten laste van een complex gebracht. De opbrengsten uit grondverkoop en overige baten worden ten gunste van het complex gebracht.

Sinds 2016 gelden nieuwe regels bij de verantwoording van grondexploitatie. De commissie BBV heeft met de vennootschapsbelastingplicht voor gemeenten en de aankomende Omgevingswet een aantal administratieve wijzigingen doorgevoerd.

Deze wijzigingen zijn gericht op meer eenduidigheid en behoedzaamheid bij grondexploitatie.

Notitie Rente

In de notitie Rente 2017 van de Commissie BBV wordt ingegaan op de verwerking van de rentelasten en –baten in de begroting en jaarstukken. Doelstelling van deze notitie is het bevorderen van een eenduidige handelwijze met betrekking tot rente door gemeenten (harmonisering), stimuleren dat gemeenten de (verwachte) werkelijke rentelasten opnemen in de begroting en de jaarstukken en het eenduidig inzichtelijk maken van de wijze waarop de gemeenten met rente zijn omgegaan (transparantie). Deze notitie treedt in werking met ingang van het begrotingsjaar 2018. De gemeente zal vanaf 2018 haar begroting op deze notitie aanpassen.

Actuele prognose van de grondexploitaties

Na enkele mindere jaren, wordt de grond- en vastgoedmarkt weer gekenmerkt door een stijgend optimisme. Door de aantrekkende economie en de lage rentes is er aanzienlijk meer beweging op de woningmarkt. In De BUCH gemeenten en omgeving heerst nog een duidelijke vraag naar nieuwbouw. De verwachting is dat deze omstandigheden zich verder zullen doorzetten.

Vastgestelde grondexploitaties

Zuiderloo

Heiloo	BIE	Programma 3: Een leefbare gemeente	
Ontwikkelingen			
Voor het gebied Zuiderloo is gekozen om naast actief grondbeleid, ook een deel van deze locatie via faciliterend grondbeleid te realiseren. In 2015 is een nieuw bestemmingsplan vastgesteld en zijn met verschillende ontwikkelaars contractuele afspraken gemaakt. Het ontwerp exploitatieplan ligt in december 2017 bij de raad voor vaststelling.			
Kengetallen	2016	2017	2018
Plansaldo	€ 1.754.571	€ 1.339.408	€ 5.908.452
Boekwaarde 1-1	-€ 14.664.153	- €15.774.439	- € 14.435.031
Voorziening 1-1	-€ 4.936.883	0	0
Exploitatieresultaat CW	-€ 4.936.883	€ 732.260	

Het exploitatieresultaat eindwaarde bedraagt op 31-12-2021 € 808.474.

N.B. Als gevolg van de gewijzigde BBV-regelgeving zijn de bedragen uit de kolommen 2016 en 2017 niet met elkaar te vergelijken. Dit is verklaard in de Nota Actualisatie Grondexploitaties 2016.

Boekelermeer fase A

Heiloo	BIE	Programma 2: Een aantrekkelijke gemeente	
Ontwikkelingen			
Voor het gebied Boekelermeer is gekozen om actief grondbeleid te voeren, met de daarbij behorende financiële risico's voor de gemeente.			
Kengetallen	2016	2017	2018
Plansaldo	-€ 673.268	€ 1.288.068	€ 1.047.728
Boekwaarde 31-12	- € 8.430.512	- € 8.897.426	-€ 7.609.357
Voorziening 31-12	- € 3.555.840	- € 2.491.301	- € 2.491.301
Exploitatieresultaat CW	- € 3.555.840	-€ 2.491.301	

Het exploitatieresultaat eindwaarde bedraagt op 31-12-2022 - € 2.805.610. De boekwaarde in kolom 2016 is exclusief Kaptein omdat deze grex per 31-12-2016 is afgesloten.

N.B. Als gevolg van de gewijzigde BBV-regelgeving zijn de bedragen uit de kolommen 2016 en 2017 niet met elkaar te vergelijken. Dit is verklaard in de Nota Actualisatie Grondexploitaties 2016.

Nog vast te stellen grondexploitatie

Zandzoom

Voor het gebied Zandzoom geldt dat in de afgelopen maanden het ontwikkelkader is neergezet en inmiddels is vastgesteld d.d. 8 mei 2017 door de raad. Binnen dit kader kan Zandzoom verder worden uitontwikkeld (o.a. opstellen van het bestemmingsplan en exploitatieplan) en kunnen anterieure overeenkomsten met derden worden gesloten. Tevens wordt dit najaar een BIE-grex ter besluitvorming gebracht.

PARAGRAAF F: VERBONDEN PARTIJ

Algemeen

Deze paragraaf gaat over de verbonden partijen. Een gemeente kan zelf bepalen hoe een bepaalde gemeentelijke taak wordt uitgevoerd. De gemeente kan kiezen om de uitvoering zelf te doen of de uitvoering gezamenlijk te regelen met een aantal regiogemeenten. Indien de gemeente ervoor kiest om de taken in gezamenlijkheid uit te voeren, worden deze taken vaak weggezet in een verbonden partij.

In deze paragraaf wordt conform artikel 15 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) inzicht verschaft in, en informatie verstrekt over, alle partijen waar de gemeente bestuurlijke en financiële banden mee onderhoudt en de ontwikkelingen die gaande zijn.

Definitie verbonden partij?

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Als de verbonden partij een publiekrechtelijke rechtsvorm heeft, wordt gesproken over een gemeenschappelijke regeling. De gemeente heeft een bestuurlijk belang als ze zeggenschap heeft, middels vertegenwoordiging in het bestuur of middels stemrecht. De gemeente heeft een financieel belang als aan een verbonden partij een bedrag ter beschikking wordt gesteld, wat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat of als de gemeente aansprakelijk is voor een bedrag indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Instellingen waarmee alleen een subsidierelatie is aangegaan zonder dat het hiervoor beschreven bestuurlijk en financieel belang aanwezig is, vallen buiten de definitie van verbonden partij.

Visie en kaders

De BUCH-gemeenten willen meer sturen op resultaten van de gemeenschappelijke regelingen en streven, met andere aangesloten gemeenten, naar omvorming van de huidige begroting van de gemeenschappelijke regelingen naar een outputbegroting (outputfinanciering van producten).

Met het systeem van outputfinanciering kan meer grip worden gehouden op de gewenste resultaten en kunnen er resultaatverplichtingen worden afgesproken.

Wensen van individuele gemeenten kunnen worden gerealiseerd door middel van dienstverleningsovereenkomsten (DVO).

Om deze wensen van de gemeenten in toekomstige samenwerkingsverbanden te waarborgen, willen de BUCH-gemeenteraden in vroeg stadium participeren in het proces van de samenwerking.

Op 3 maart 2014 is de nota Verbonden Partijen door de raad vastgesteld. In deze nota zijn de uitgangspunten opgenomen voor sturing, beheersing en evaluatie van de samenwerkingsverbanden. Ook zijn de rollen van en verantwoordelijkheden van de raad en het college benoemd. Voor meer informatie wordt verwezen naar deze nota.

Verbonden partijen gemeente Heiloo

In 2018 neemt onze gemeente deel in 12 verbonden partijen. In onderstaande figuur en het schema hebben we alle verbonden partijen voor u opgenomen.

Verbonden partijen Heiloo 2018

Ontwikkelingen landelijk

- Per 1 januari 2015 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gewijzigd. Met de wijzigingen is beoogd de invloed van raden te versterken. Nieuwe wijzigingen in de wet worden op dit moment nog niet voorzien.
- De gemeenteraadsverkiezingen in 2018 zullen leiden tot diverse bestuurswisselingen in gemeenschappelijke regelingen

Ontwikkelingen regionaal

- Onze gemeente neemt sinds 1 januari 2017 deel aan een nieuwe gemeenschappelijke regeling genaamd 'Werkorganisatie BUCH'. Ook is Heiloo per die datum toegetreten tot de Duurzame Energie coöperatie regio Alkmaar (DECRA). De houdstermaatschappij Gasbedrijf Kop van Noord Holland is in 2017 geliquideerd.
- Onderzoek samenwerkingsverbanden: in de Gemeenschappelijke Regeling Werkorganisatie BUCH is artikel 28 opgenomen. Dit artikel gaat in op de bestaande

samenwerkingen en deelnemingen van de vier BUCH-gemeenten. Het uitgangspunt is voortzetting van alle samenwerkingsverbanden, maar een gezamenlijke inventarisatie door het bestuur en de colleges in 2017 kán leiden tot een andere keuze van de colleges.

- Medio 2016 is door de gemeenteraden in Noord Holland Noord – via de presidia - opdracht gegeven aan de griffiers om te komen met een set aan voorstellen te ontwikkelen in samenwerking met de GR-en. Deze voorstellen richten zich op informatievoorziening en zijn ervoor bedoeld om gemeenteraden te ondersteunen bij uw kaderstellende en controlerende rol in GR-en. Voor de uitvoering van de opdracht is de werkgroep informatievoorziening ingesteld. Naar verwachting legt de werkgroep haar resultaten eind 2017/begin 2018 terug bij alle raden.

Verdiepende informatie per verbonden partij

Op de volgende pagina's vindt u van alle verbonden partijen een overzicht met informatie over onder meer het doel van de regeling, ontwikkelingen, bestuurlijke en financiële belangen.

Als hulpmiddel bij de financiële gegevens is een verkeerslichtenmodel toegevoegd, waarmee snel inzichtelijk wordt of de ontwikkeling positief is of niet.

Aandelenkapitaal	Stijgt	Blijft gelijk	Daalt
Impuls bijdrage	Daalt	Blijft gelijk	Stijgt
Exploitatiebijdrage	Daalt	Blijft gelijk	Stijgt
Eigen vermogen	Stijgt	Blijft gelijk	Daalt
Vreemd vermogen	Daalt	Blijft gelijk	Stijgt
Exploitatieresultaat	Stijgt	Blijft gelijk	Daalt

1. Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD)

vestigingsplaats	soort	programma
Alkmaar	Openbaar lichaam	Programma 1: Een sociale en vitale gemeente
Openbaar belang (doel verbonden partij)		
De GGD voert de taken uit die de Wet Publieke Gezondheid opdraagt aan de gemeenten: 1. Monitoren, signaleren en adviseren: de GGD adviseert vanuit een brede kennisbasis gemeenten over hun beleid op het gebied van preventie, gezondheidsbevordering en –bescherming. Daartoe behoort het signaleren en monitoren van gezondheidsrisico's in de fysieke en sociale omgeving. 2. Gezondheidsbescherming: door infectieziektebestrijding, medische milieukunde, technische hygiënezorg en vaccinaties beschermt de GGD de gezondheid. 3. Publieke gezondheid bij incidenten, rampen: de GGD moet kunnen opschalen, ook bij maatschappelijke onrust, om incidenten te bestrijden. 4. Toezicht houden: bijvoorbeeld door middel van inspecties toezicht houden op de naleving van (kwaliteits-)regels in de kinderopvang en de WMO.		
Gemeentelijk belang		
De GGD voert de taken uit die de Wet Publieke Gezondheid opdraagt aan de gemeenten:		
Deelnemende partijen	Gemeente Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel	
Ontwikkelingen		
(Markt) ontwikkelingen	<u>Overheveling maatwerk jeugdgezondheidszorg.</u> In 2015 is het nieuwe basispakket JGZ van kracht geworden. Dat betekent een verschuiving van een deel van het van het aanvullend maatwerk naar het basispakket. Tevens is de maatstaf inwoner 0-19 bijgesteld naar inwoner 0-18 zoals deze landelijk wordt gehanteerd. Daardoor neemt de financiering via	

	gemeentelijke bijdrage toe. Er zijn herverdeel effecten voor individuele gemeenten. Deze gevolgen zijn opgenomen in de begroting 2018. <u>Omgevingswet en Medische Milieukunde</u> De GGD treft voorbereidingen voor de komst van de Omgevingswet <u>Antibioticaresistentie</u> In verband met dreigingen van antibioticaresistentie is specifieke kennis noodzakelijk.
Financiële positie	De begroting 2018 is sluitend. Er zijn lopende ontwikkelingen, die financiële impact hebben.
Risico's	Er bestaat een risico dat de GGD onvoldoende aansluiting kan vinden bij de veranderende maatschappij en de veranderingen in de financieringsvormen. Het aandeel personele lasten in de begroting van de GGD is substantieel, wat de GGD minder flexibel maakt in haar mogelijkheden om op de ontwikkelingen in te spelen. Daarnaast loopt de GGD een risico op de ontwikkeling van het digitale dossier, een eerdere aanbesteding is mislukt. Tenslotte bestaat er een financieel risico met betrekking tot het oplossen van de wachtlijsten bij Veilig Thuis. Deze risico vertalen zicht door als risico voor de deelnemende gemeenten.

Bestuurlijk belang		
Elk lid van het algemeen bestuur heeft een aantal stemmen afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente, welke het vertegenwoordigt.	Portefeuillehouder en lid Algemeen Bestuur	E. Beens-Woudenberg
	Stemverhouding Heiloo BUCH	4% 13,7%

Financieel belang			
Begroting	2017	2018	Ontwikkelingen
Aandelenkapitaal	€ 0	€ 0	
Impuls	€ 0	€ 0	
Exploitatie GR+JGZ	€ 655.000	€ 692.000	
Financiële positie			
Jaarrekening	31-12-2015	31-12-2016	Ontwikkelingen
Eigen vermogen	€ 536.000	€ 57.000	
Vreemd vermogen	€ 7.766.000	€ 10.099.000	
Resultaat	€ 176.000-	€ 451.000-	

Vennootschapsbelasting

De organisatie verricht alleen overheidsactiviteiten. De invoering van de vennootschapsbelastingplicht voor overheidslichamen per 1-1-2016 heeft derhalve geen invloed op de financiële positie.

2. Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VRNHN)

vestigingsplaats	soort	programma
Alkmaar	Openbaar lichaam	Programma 1: Een sociale en vitale gemeente
Openbaar belang		
Doel van de regeling is het gezamenlijk behartigen van belangen, die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de veiligheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied. De opgedragen taken zijn: • Wettelijke taken uit de Wet veiligheidsregio's; • De ambulancezorg, echter niet voor BUCH gemeenten; • Het in stand houden van het Veiligheidshuis; • Nadere door de aangesloten gemeenten opgedragen taken.		
Gemeentelijk belang (doel verbonden partij)		
Voor de gemeenten Bergen, Castricum en Heiloo zijn de belangrijkste taken het organiseren en operationeel hebben van de brandweezorg, GHOR (regie en advisering geneeskundige hulp en evenementenveiligheid), Meldkamer, risico- en crisisbeheersing & het Veiligheidshuis. Voor de BCH gemeenten zijn de gemeentelijke belangen bij de uitvoering van deze taken veelal gelijk.		
Deelnemende partijen	Gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel	
Ontwikkelingen		
(Markt) ontwikkelingen	Hoofddoel uit het beleidsplan 2016-2019 is het voorkomen van Leed en Schade, uitgesplitst in: - voorkomen en voorbereiden - coördineren en hulpverleners. In 2017 wordt een nieuw dekkingsplan uitgewerkt en in 2018 zal het preventieprogramma worden gemaakt. De raden van de BCH gemeenten hebben middels zienswijzen extra aandacht voor gebieden waar de brandweer niet binnen de normtijden ter plaatse kan zijn. Daarnaast wordt aan de overgang naar een nieuwe meldkamer in Haarlem waarin politie, brandweer,	

	Koninklijke Marechaussee en ambulancezorg samengebracht worden gewerkt hetgeen in 2020 gereed moet zijn. De veiligheidsregio ontwikkelt zich steeds verder naar een stabiele organisatie waarin grip op begroting groter wordt en lange termijn planning van kan worden verwacht.
Financiële positie	Het realiseren van een bezuinigingspakket van in totaal € 7,4 mln. Voor 2018 dient nog €900.000,- bezuiniging te worden gevonden. De raden van de BCH gemeenten hebben middels zienswijzen aangegeven dat zij geïnformeerd dienen te worden over deze bezuiniging. De goede resultaten behaald in 2016 worden gebruikt om reserves aan te vullen, enkel is niet tot vorming van een bestemmingsreserve voor de meldkamer besloten. Aandacht blijft noodzakelijk voor de investeringen in materieel en de structurele invulling van vacatures.
Risico's	- Door de verschillende (markt)ontwikkelingen ontstaat extra druk op de bestaande organisatie. - Het niet halen van de wettelijk vastgestelde aanrijtijden voor brandweer. - De ICT organisatie en de informatieveiligheid behoeven aandacht.

Bestuurlijk belang HEILOO

Elk lid van het algemeen bestuur heeft een aantal stemmen afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente, welke het vertegenwoordigt. Mogelijk wijzigen de stemverhoudingen en wordt de stemverhouding afhankelijk van de financiële bijdrage per gemeente.	Portefeuillehouder en lid Dagelijks Bestuur	H. Romeyn
	Stemverhouding Heiloo BUCH	4% 13,7%

Financieel belang			
Begroting Heiloo	2017	2018	Ontwikkelingen
Aandelenkapitaal	N.v.t.	N.v.t.	
Impuls	€ 0	€ 0	
Exploitatie	€ 1.203.000	€ 1.203.000	
Financiële positie			
Jaarrekening VRNHN	31-12-2015	31-12-2016	Ontwikkelingen
Eigen vermogen	€ 4.078.000	€ 6.568.000	
Vreemd vermogen	€ 60.747.000	€ 52.672.000	
Resultaat	€ 2.638.000	€ 2.725.000	

Vennootschapsbelasting

De VRNHN heeft een uitgebreide analyse gemaakt op de impact van de invoering van de vennootschapsbelastingplicht voor overheidslichamen per 1-1-2016. Hieruit is naar voren gekomen dat het belang en risico laag zijn (maximaal € 50.000). Thans vindt er nog overleg plaats met de belastingdienst over de juiste interpretatie van de wetgeving voor de VR.

3. Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord (RUD)

vestigingsplaats	soort	programma
Hoorn	Gemeenschappelijke regeling	Programma 3: Een leefbare gemeente
Openbaar belang (doel verbonden partij)		
De regeling wordt getroffen ter ondersteuning van de deelnemers bij de uitvoering van hun taken op het gebied van:		
• vergunningsverlening, toezicht en handhaving (milieu- en Wabotaken), voor bodem, water, lucht en geluid; • duurzaamheid met betrekking tot de uitvoering van verplichte energie audits door bedrijven en de beoordeling daarvan; • de implementatie van de nieuwe omgevingswet; • advisering bij bovenregionale en provinciale projecten in het kader van duurzaamheid en milieu.		
Gemeentelijk belang		
Vanwege de specialistische kennis die nodig is voor de ondersteuning bij milieuvraagstukken, is het efficiënter en van hogere kwaliteit om de vraag van de deelnemende partijen te bundelen in plaats van dit per gemeente in te vullen. De BCH gemeenten hebben samen 10% van de stemmen in de RUD.		
Deelnemende partijen		Gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Drechterland, Enkhuizen, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Langedijk, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec, Texel en Provincie Noord-Holland
Ontwikkelingen		
(Markt) ontwikkelingen	- Als gevolg van de groeiende economie blijft de vraag naar adviezen, toetsingen en andere opdrachten groeien. Hierdoor komen lumpsum bijdragen van de deelnemers onder druk te staan; - De VTH taken worden uitgevoerd op basis van risico en gedrag en niet meer op basis van aantal controles;	

Financiële positie	- De RUD is bezig met een professionaliseringsslag; - Adviestermijnen staan onder druk.
	In 2017 vindt onderzoek plaats naar outputgerichte financiering als vervanging voor de huidige lumpsum financiering. De oprichtingskosten (2012) zijn door de RUD aan de deelnemers terugbetaald en de verdere besparingsdoelstellingen gehaald. Voor het eerst mochten loon- en kostenstijging worden doorberekend.
Risico's	Door toenemende aanvragen en de druk op de begroting van de RUD is de werkdruk de afgelopen periode flink gestegen. De RUD onderzoekt hoe hiermee om te gaan en wat de mogelijke gevolgen zijn.

Bestuurlijk belang Heiloo

Elk lid van het algemeen bestuur heeft een vastgesteld aantal stemmen, waarbij de stemverdeling voor de gemeenten is gebaseerd op de combinatie van inwoneraantal en in te brengen budget. Het aantal stemmen voor de Provincie is gebaseerd op het in te brengen budget.	Portefeuillehouder en lid Algemeen Bestuur	R. Opdam
	Stemverhouding Heiloo BUCH	2,0% 10,0%

Financieel belang			
Begroting	2017	2018	Ontwikkelingen
Aandelenkapitaal	n.v.t.	n.v.t.	
Impuls	n.v.t.	n.v.t.	
Exploitatie	€ 303.976	€ 298.778	
Financiële positie			
Jaarrekening	31-12-2015	31-12-2016	Ontwikkelingen
Eigen vermogen	€ 1.025.952	€ 1.302.161	
Vreemd vermogen	€ 2.520.596	€ 3.050.881	
Resultaat na mutaties reserves	€ 0	€ 653.405	

Vennootschapsbelasting

Met het AB-besluit 'beleidsregels VPB' van 16 december 2016 heeft het Algemeen Bestuur de kaders geschapen waardoor de RUD NHN geen fiscale administratie hoeft te voeren, geen aangifte hoeft te doen en geen VPB hoeft te betalen.

4. Recreatieschap Alkmaarder- en Uitgeestermeer (RAUM)

Uitgeest	Openbaar lichaam	Programma 2: een aantrekkelijke gemeente
Openbaar belang (doel verbonden partij)		
Binnen een vastgesteld gebied: - het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie en watersport - het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu - het tot stand brengen en onderhouden van een landschap, dat is afgestemd op het onder a en b geformuleerde.		
Gemeentelijk belang		
Binnen de BUCH zijn Uitgeest, Castricum en Heiloo deelnemer in de GR. Het Alkmaarder- en Uitgeestermeer ligt op het grondgebied van Uitgeest en Castricum. Daarom hebben Castricum en Uitgeest soms een ander belang dan de andere deelnemers. Uitgeest participeert als enige BUCH-gemeente ook in De Buitenlanden. Dit gebied is formeel een onderdeel van de GR RAUM, maar hiervoor is een aparte begroting vastgesteld.		
Deelnemende partijen		Gemeenten Alkmaar, Beverwijk, Castricum, Heemskerk, Heiloo, Uitgeest, Zaanstad en Provincie Noord-Holland
Ontwikkelingen		
(Markt) ontwikkelingen	- Ontwikkeling van ontwikkellocaties, rond het meer, waaronder Erfgoedpark De Hoop. - Samen met ondernemers rond het meer werken aan initiatieven zoals gezamenlijke promotie en afstemming van beleid. - Op lange termijn evenwicht realiseren tussen onderhoudskosten en inkomsten.	
Financiële positie	Om de huidige inrichting van het recreatiegebied in stand te houden is de komende 25 jaar jaarlijks € 293.000,- nodig voor Groot Onderhoud en vervanging. Jaarlijks is er € 61.000,- beschikbaar. Hiermee is dus een structureel tekort van € 232.000,-.	

Risico's	Op verzoek van het bestuur zijn de risico's van uitstel "Groot onderhoud en Vervanging" geanalyseerd. Het bestuur heeft maatregelen getroffen om het structureel tekort op het groot onderhoud en vervangingen in het schap terug te brengen, enerzijds door een verhoging van 2,5% van de participantenbijdrage in vijf jaar tijd en anderzijds via extra inkomstenverwerving uit een aantal op te starten ontwikkelingen. Met de genoemde maatregelen en de perspectieven op de hiervoor geschetste ontwikkelingen vindt het RAUM dat het op de goede weg is, en acht het schap zich in staat om het groot onderhoud en de vervangingen op de lange termijn te kunnen realiseren, en daarmee het Alkmaarder- en Uitgeestermeer duurzaam in stand te houden voor waterrecreatie en dagrecreatie.
----------	---

Bestuurlijk belang Heiloo

Elk lid van het algemeen bestuur heeft één stem.	Portefeuillehouder en lid algemeen bestuur	A.N. Dellelijn	
	Stemverhouding	Heiloo	12,5%
		BUCH	37,5%

Financieel belang

Begroting	2017	2018	Ontwikkelingen
Aandelenkapitaal	€ 0	€ 0	●
Impuls bijdrage	€ 0	€ 0	●
Exploitatiebijdrage	€ 24.772	€ 25.556	●

Financiële positie			
Jaarrekening	31-12-2015	31-12-2016	Ontwikkelingen
Eigen vermogen	€ 6.164.032	€ 8.805.177	
Vreemd vermogen	€ 3.064.342	€ 2.512.700	
Resultaat vóór resultaat-bestemming	-€ 218.255	-€ 358.855	

Vennootschapsbelasting

De organisatie verricht alleen overheidsactiviteiten. De invoering van de vennootschapsbelastingplicht voor overheidslichamen per 1-1-2016 heeft derhalve geen invloed op de financiële positie.

5. Regionaal Historisch Centrum Alkmaar (RHCA)

vestigingsplaats	soort	programma
Alkmaar	Openbaar lichaam	Programma 1: Een sociale en vitale gemeente
Openbaar belang (doel verbonden partij)		
RHCA voert de wettelijk verplichte taak uit tot het beheer van het gemeentearchief. Het in het samenwerkingsverband vervullen van de functie van regionaal kennis- en informatiecentrum op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis door het opbouwen en beheren van een zo breed mogelijke collectie (regionaal) historisch bronnenmateriaal en deze op een zo actief mogelijke wijze dienstbaar maken voor een breed publiek.		
Gemeentelijk belang		
De gemeenten Bergen, Castricum en Heiloo hebben gelijke belangen bij taken en uitvoering door de GR. Wel zijn er verschillen als het gaat om bijvoorbeeld de hoeveelheid opgeslagen strekkende meters archief en straks digitaal beheerde archieven per gemeente.		
Deelnemende partijen	De gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Den Helder, Heerhugowaard, Heiloo, Hollands Kroon, Langedijk, Schagen, Texel en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.	
Ontwikkelingen		
(Markt) ontwikkelingen	Digitale informatie van lokale overheden wordt vanaf 2018 overgedragen aan een elektronische bewaardepot (e-depot). Het RHCA presenteert in september 2017 een businesscase om over te gaan tot aanschaf en inrichting e-depot. Daarnaast is er uitbreiding van de adviesfunctie voor de overheidspartners voor het digitaal archiefbeheer en een meer omvattende inspectietaak. Verder gemeenten meer ondersteunen bij opheffing hybride situaties papier/ digitaal. Toenemende digitale dienstverlening (website, beeldbank, social media).	

Financiële positie	Er is veel vraag naar opslag in het depot van het Regionaal Archief. Met deze vraag kunnen financiële risico's beter opgevangen worden (bv bij vertrek van grote huurders). De verhoging van de gemeentelijke bijdrage per inwoner zorgt voor financiële ruimte om e-depot te realiseren. In vergelijking met andere vergelijkbare archiefdiensten is de personele en financiële relatief krap. De ontwikkelingen t.a.v. het e-depot zijn financieel nog niet volledig uitgekristalliseerd.
Risico's	- Ontwikkeling e-depot verloopt trager dan gepland - Binnen RHCA is geen ruimte meer voor aanvullende bezuinigingstaakstellingen. - Kosten voor e-depot niet altijd goed inzichtelijk (landelijk)

Bestuurlijk belang Heiloo

Elk lid van het algemeen bestuur heeft een aantal stemmen afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente, welke het vertegenwoordigt.	Portefeuillehouder en lid algemeen bestuur	H. Romeyn R. Opdam (plv)
	Stemverhouding Heiloo BUCH	6,0% 20,8%

Financieel belang

Begroting	2017	2018	Ontwikkelingen
Aandelenkapitaal	€ 0		●
Impuls	€ 0		●
Exploitatie	€ 88.000	€ 91.175	●

Financiële positie			
Jaarrekening	31-12-2015	31-12-2016	Ontwikkelingen
Eigen vermogen	€ 208.000	€ 114.000	●
Vreemd vermogen	€ 402.000	€ 505.000	●
Resultaat	€ 1.000-	€ 10.000-	●
Begroting	2017	2018	
Resultaat	€ 16.344-	€ 16.344-	●

Vennootschapsbelasting

De organisatie verricht alleen overheidsactiviteiten. De invoering van de vennootschapsbelastingplicht voor overheidslichamen per 1-1-2016 heeft derhalve geen invloed op de financiële positie.

6. Werkvoorzieningsschap Noord Kennemerland (WNK)

vestigingsplaats	soort	programma
Alkmaar	Openbaar lichaam	Programma 1: Een sociale en vitale gemeente
Openbaar belang (doel verbonden partij)		
Het schap heeft tot doel in haar rechtsgebied de Wet Sociale Werkvoorziening (van 11 september 1997) uit te voeren. Het schap behartigt, met inachtneming van hetgeen hierover in de regeling is bepaald, de belangen van de gemeenten gezamenlijk en afzonderlijk met betrekking tot de uitvoering van de Wet en richt zich op het behoud, herstel en bevordering van arbeidsbekwaamheid, alsmede het in dienst nemen van c.q. (bevorderen van) uitstroom naar arbeidsplaatsen bij andere werkgevers van personen met een arbeidsbeperking.		
Gemeentelijk belang		
Goed werkgeverschap voor onze inwoners met een wsw-dienstbetrekking. In het beginsel zijn de belangen van Bergen, Castricum en Heiloo gelijk. Nuancering doet zich vooral voor in de verdeling van financiële bijdrage aan WNK in de transitiekosten en het rekeningresultaat. Immers het aantal inwoners van Castricum met een wsw-dienstbetrekking bij WNK is relatief lager dan die van Bergen en Heiloo.		
Deelnemende partijen	Gemeente Alkmaar, Bergen, Castricum, Heerhugowaard, Heiloo en Langedijk	
Ontwikkelingen		
(Markt) ontwikkelingen	Transitie van WNK bedrijven naar WNK personeelsdiensten (2014-2018). Het WNK-verdienmodel is getransformeerd van productie naar dienstverlening. Alle bedrijfsonderdelen met uitzondering van Montage & Verpakking zijn overgedaan aan marktpartijen. Het bedrijfsonderdeel WNK Post wordt gefaseerd gereorganiseerd. Met deze marktpartijen zijn afspraken gemaakt over levering van personeel, zowel medewerkers met een wsw-dienstbetrekking als inwoners met een uitkering Participatiewet die door WNK in opdracht van de gemeenten worden begeleid richting werk.	

	Er vindt in 2017 een onderzoek plaats naar de toekomst van WNK Personeelsdiensten. In het 4 ^e kwartaal van 2017 is dit onderzoek afgerond en is de toekomstvisie aan de raden van de deelnemende gemeenten voorgelegd.
Financiële positie	Door natuurlijk verloop en geen nieuwe instroom daalt het aantal SW-medewerkers en de loonkosten met ongeveer 4% per jaar. Door instroom van nieuwe medewerkers op basis van de Participatiewet stijgen de loonkosten. De deelnemende gemeenten betalen in 2018 de laatste bijdrage voor de transitie. Sinds 2017 betalen gemeenten geen structurele bijdrage meer bovenop de Wsw-bijdrage. Vanaf 2018 zou gestart moeten worden met terugbetaling van de transitiekosten. De transitie is in 2018 afgerond, doch soberheid blijft troef. Met het oog op het begrote exploitatieresultaat (14k) wordt geen terugbetaling in 2018 verwacht.
Risico's	- verhouding opdrachtportefeuille van publieke en private opdrachtgevers - loopt de afbouw van de rijksbijdrage gelijk aan de afbouw van de WSW populatie in de komende jaren - ontwikkelingen rondom de Participatiewet en Wet Werk en Inkomen. - financiële en politieke gevolgen van toekomstverkenning voor de positie van de deelnemende gemeenten en de terugbetaling van de transitiebijdrage aan gemeenten

Bestuurlijk belang Heiloo			
Elk lid van het bestuur heeft een aantal stemmen afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente, welke het vertegenwoordigt.	Portefeuillehouder en penningmeester/vice voorzitter bestuur	A.N. Dellemijn E. Beens – Woudenberg (plv)	
	Stemverhouding Heiloo BUCH	10% 40,0%	
Financieel belang Heiloo			
Begroting	2017	2018	Ontwikkelingen
Aandelenkapitaal	€ 0	€ 0	
Impuls	€ 23.600	€ 3.400	
Exploitatie	€ 0	€ 0	

Financiële positie WNK			
Jaarrekening	31-12-2015	31-12-2016	Ontwikkelingen
Eigen vermogen	€ 617.000	€ 13.000	
Vreemd vermogen	€ 5.177.000	€ 4.592.000	
Resultaat	€ 352.000	€ - 142.000	

Vennootschapsbelasting

WNK is van mening dat zij in aanmerking komt voor een gerichte vrijstelling. Hiervoor is een bezwaarschrift ingediend. Indien dit door de Belastingdienst niet gehonoreerd wordt dan beloopt het risico op heffing maximaal € 50.000

7. Vuilverbrandingsinstallatie e.o. (VVI)

vestigingsplaats	soort	programma
Alkmaar	Openbaar lichaam	Programma 3: Een leefbare gemeente
Openbaar belang (doel verbonden partij)		
De gemeenschappelijke regeling is ter behartiging van het belang van de verwerking van de door de deelnemende gemeenten, ingevolge de Afvalstoffenwet, verkregen afvalstoffen.		
De BUCH gemeenten zijn met omliggende gemeenten verbonden in de VVI, welke op haar beurt aandeelhouder is in de HVC.		
Gemeentelijk belang		
De gemeenschappelijke regeling is ter behartiging van het belang van de verwerking van de door de deelnemende gemeenten ingevolge de Wet Milieubeheer verkregen afvalstoffen. Het lichaam bereikt dit door de oprichting, participatie en beheer van voorzieningen voor de verwerking van afvalstoffen en door de gecoördineerde afzet van afvalstromen bij derden. Binnen de BUCH zijn de belangen gelijk.		
Deelnemende partijen	Gemeente Alkmaar, Bergen, Castricum, Heerhugowaard, Heiloo, Langedijk, Uitgeest en Wormerland.	
Ontwikkelingen		
(Markt) ontwikkelingen	- Meer inzetten op scheiding afval. - Met het verbranden van restafval het opwekken van energie en warmte. - Ingebruikname van een voorscheidingsinstallatie voor restafval afkomstig van hoogbouw. - Ingebruikname van bodemwasinstallatie. - Langdurige contracten voor import restafval uit Europa. - Gebruik vergisting installatie bij verwerken GFT. -	

Financiële positie	<u>HVC</u> - In 2016 heeft HVC een gezond financieel resultaat behaald, netto resultaat bedroeg € 7,6 mln. - In de aandeelhoudersvergadering van HVC van december 2015 hebben de aandeelhouders ingestemd met een gewijzigd dividendbeleid. Op basis hiervan wordt er de komende jaren geen dividend uitgekeerd, maar wordt het dividend toegevoegd aan het eigen vermogen. <u>VVI</u> Voor de verwerking van verbrandbaar afval en GFT worden aan de deelnemende gemeenten op basis van voorcalculatie de daarvoor geldende tarieven van HVC doorberekend. Kostenfluctuaties worden door HVC opgevangen met de daarvoor bestemde algemene reserve. De exploitatierekening sluit zonder saldo, het verschil tussen baten en lasten is ten laste gebracht van de deelnemende gemeenten.
Risico's	- Meer afvalscheiding dan afvalverwerking, hierdoor minder rendement verbrandingsovens. (het risico van de afvalverbranding is verder afgenomen door enerzijds de voortgaande afschrijving op de boekwaarde van de afvalenergiecentrales en anderzijds door het veilig stellen van de (import) aanvoer van restafval voor de afvalenergiecentrale) - Afhankelijkheid van de HVC van olie/energie prijzen.

Bestuurlijk belang		
Elk lid van het de Algemene Raad heeft een aantal stemmen afhankelijk van het aantal inwoners van de gemeente, welke het vertegenwoordigt	Portefeuillehouder en lid Algemene Raad	R. Opdam
	Stemverhouding Heiloo BUCH	6,0% 28,7%

Financieel belang			
<i>Begroting</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>Ontwikkelingen</i>
Aandelenkapitaal	€ 0	€ 0	
Impuls	€ 0	€ 0	
Exploitatie	€75.000-	€ 75.000-	

Financiële positie			
<i>Jaarrekening</i>	<i>31-12-2015</i>	<i>31-12-2016</i>	<i>Ontwikkelingen</i>
Eigen vermogen	€ 24.000	€ 24.000	
Vreemd vermogen	€ 2.197.000	€ 2.072.000	
Resultaat	€ 0	€ 0	

Vennootschapsbelasting

De VVI verricht geen belaste activiteiten. De invoering van de vennootschapsbelastingplicht voor overheidslichamen per 1-1-2016 heeft derhalve geen invloed op de financiële positie. De HVC was al belastingplichtig voor de Vpb.

8. Werkorganisatie BUCH

vestigingsplaats	soort	programma
Uitgeest	Werkorganisatie	Programma 4: Een financieel gezonde gemeente
Openbaar belang (doel verbonden partij)		
De regeling wordt getroffen ten behoeve van het bewerkstelligen van een krachtige en professionele uitvoering door de werkorganisatie van de door de gemeente opgedragen taken. Daarmee biedt de werkorganisatie een kwalitatief hoogwaardige, efficiënte en innovatieve dienstverlening aan de 'klanten' van de gemeenten: inwoners, bedrijven en instellingen.		
Gemeentelijk belang		
In de werkorganisatie BUCH is al het ambtelijk personeel en zijn de kosten van bedrijfsvoering van de vier gemeenten ondergebracht. De gemeente is voor de dienstverlening aan de inwoners, instellingen en ondernemers als aan de politieke organisatie afhankelijk van de werkorganisatie BUCH.		
Deelnemende partijen		Gemeente Bergen, Castricum, Heiloo en Uitgeest.
Ontwikkelingen		
(Markt) ontwikkelingen	Per 1 januari 2017 is de organisatie officieel van start. Per die datum is het eigenlijke samengaan pas begonnen. Werkwijzen moeten op elkaar worden afgestemd, er moet een gezamenlijke ICT infrastructuur en automatiseringsomgeving worden opgebouwd, het zogenaamde 5^e huis. De realisatie van dat 5^e huis heeft in 2017 vertraging van ca 1 jaar opgelopen. Als gevolg hiervan lopen ook de andere harmonisaties uit de tijd. Medio 2017 is een nieuwe cao gemeenteambtenaren afgesloten voor de periode van mei 2017 tot 1 januari 2019. De ambtenaren krijgen over die periode een salarisverhoging van 3,25%. Ook is het de verwachting dat de pensioenpremies zullen stijgen. De BUCH zal deze gevolgen aan de deelnemende gemeenten in rekening brengen.	

Financiële positie	In het eerste kwartaal 2017 is de begroting van De BUCH vastgesteld door het bestuur en in mei is de eerste voortgangsrapportage aan het bestuur aangeboden. In principe is het de BUCH maar beperkt toegestaan eigen vermogen te vormen. In dat kader zijn de gemeenten risicodragers voor de werkorganisatie BUCH.
Risico's	- Het uitvoeren van alle wettelijke taken, binnen de gestelde termijnen, terwijl de organisatie in opbouw is. - Werk wat in het verleden is blijven liggen vanuit de latende organisaties moet nu door De BUCH worden opgepakt. - Toegenomen complexiteit van de ICT infrastructuur en de automatiseringsomgeving waardoor projecten langer duren dan verwacht. - Ziekteverzuim hoger dan gemiddeld wat kan leiden tot hogere kosten van inhuur of toename van doorlooptijden.

Bestuurlijk belang			
Elk lid van het algemeen bestuur heeft één stem.	Portefeuillehouder en leden bestuur	H. Romeyn R. Opdam	
	Stemverhouding	Bergen	25,00%
		BUCH	100,00%
Financieel belang			
Begroting (x1.000)	2017	2018	Ontwikkelingen
Aandelenkapitaal	€ 0	€ 0	●
Impuls bijdrage	€ 0	€ 0	●
Exploitatiebijdrage	€ 12.020.000	€ 12.291.000	●

De begrotingscijfers zijn exclusief de gevolgen van de cao afspraken en exclusief de stijging van de pensioenpremies maar inclusief een indexatie van 2%.

Financiële positie

Jaarrekening	31-12-2015	31-12-2016	Ontwikkelingen
Eigen vermogen	N.v.t.	N.v.t.	●
Vreemd vermogen	N.v.t.	N.v.t.	●
Resultaat	N.v.t.	N.v.t.	●

Vennootschapsbelasting

De organisatie opereert budgetneutraal en is derhalve niet belastingplichtig. De invoering van de vennootschapsbelastingplicht voor overheidslichamen per 1-1-2016 heeft derhalve geen invloed op de financiële positie.

9. Intergemeentelijke Stichting Openbaar Basisonderwijs (ISOB)

vestigingsplaats	soort	programma
Castricum	Stichting	Programma 1: Een sociale en vitale gemeente
Openbaar belang (doel verbonden partij)		
Het in stand houden van openbare scholen voor primair onderwijs als bedoeld in artikel 48 van de WPO.		
Gemeentelijk belang		
Gemeente heeft tot taak de instandhouding van het openbaar onderwijs.		
Deelnemende partijen		Gemeente Alkmaar, Bergen, Castricum, Heiloo en Uitgeest.
Ontwikkelingen		
(Markt) ontwikkelingen	Het leerlingaantal neemt gestadig af. Daardoor heeft ISOB een bezuinigingsplan meerjarig vastgesteld, waarbij ieder jaar 4% wordt bezuinigd op het personeel. Dit houdt gelijke tred met de jaarlijkse daling van de rijksinkomsten als gevolg van de leerlingendaling.	
Financiële positie	De begroting sluit voor de jaren 2017 tot en met 2019 met een nadelig exploitatieresultaat. Exclusief de lasten van het sociaal plan sluit de begroting 2017 met een tekort van ruim € 175.000. Dit tekort, dat met name door éénmalige lasten in 2017 wordt verklaard, wordt in de jaren 2018 tot en met 2020 ingelopen door exploitatieoverschotten, zodat over de gehele periode van deze meerjarenbegroting er een licht overschot (exclusief sociaal plan) van € 10.000 wordt begroot.	

	Aandacht dient er met name te zijn voor de huisvestingslasten. Door de krimp dalen de inkomsten van ISOB in een hoger tempo dan de huisvestingslasten, die voor een groot deel een vast karakter kennen. De toekomstscenario's worden in het voorjaar van 2017 nader uitgewerkt.
Risico's	ISOB onderkent in de meerjarenbegroting de volgende risico's: Bekostiging Rijk Het Rijk kijkt niet naar de daadwerkelijke kostenontwikkeling in het onderwijs maar naar de ontwikkeling in de marktsector. In deze begroting is hierop geanticipeerd door een door de PO-raad verwachte indexering van 0,75% niet te begroten (circa € 90.000), aangezien er vanuit de rijksoverheid nog geen signalen zijn dat deze ook daadwerkelijk wordt toegevoegd. Wel is ervan uitgegaan dat de verhoging van de pensioenpremie per 1 januari 2017 volledig zal worden gecompenseerd. Het is niet duidelijk of dit structureel is. Vervangingsfonds Recent heeft het vervangingsfonds aangegeven dat zij haar normvergoedingen in 2017 verlaagt met 20%. Daartegenover staat een verlaging van de premie. Per saldo moet dit budgettair neutraal verlopen. Een hoger ziekteverzuim leidt echter tot een nadeel omdat de premiebesparing dan niet meer de lagere

normvergoeding compenseert. In de begroting is hiermee geen rekening gehouden.

Bijzondere bekostiging samenvoeging

De Inspectie van het Onderwijs heeft een bijzonder onderzoek ingesteld naar de rechtmatige verkrijging van de bijzondere bekostiging van de samenvoeging van de Paltrok en de Wissel in 2014. De afwikkeling van de rapportage laat nog op zich wachten. Mocht de uitkomst zijn dat de Inspectie nadelige financiële consequenties verbindt aan haar rapportage, dan zullen wij in overleg met onze jurist ons over de vervolgstappen beraden.

In het slechtste geval betekent dit een nadeel van circa € 160.000 per schooljaar vanaf 2014-2015 tot en met 2019-2020.

Regeling vervroegd uittreden

In het sociaal plan is rekening gehouden met een vrijwillige fase met een vertrekregeling. De belastingdienst heeft aangegeven niet op voorhand te willen concluderen of sprake is van een regeling vervroegd uittreden. Een eventuele boete zal binnen de reserves van ISOB worden opgevangen.

Onderhoud schoolgebouwen

Een niet onbelangrijk risico is het onderhoud aan de schoolgebouwen. Door de krimp neemt het jaarlijks beschikbaar budget af, terwijl het onderhoud niet of nauwelijks afhankelijk is van het aantal leerlingen. In de strategische verkenning wordt onderzocht of het

huidige gebouwenbestand in tact gelaten zal worden. Enkele gebouwen zijn dermate oud, dat op middellange termijn forse onderhoudslasten worden verwacht. In de begroting is uitgegaan van een scenario dat exploitatie van sommige locaties niet meer economisch rendabel is. In de planning van het onderhoud dat aan de vorming van de voorziening onderhoud ten grondslag ligt is hiermee rekening gehouden. Mocht de keuze op dit scenario niet juist zijn, dan bestaat de kans dat ISOB met nog forsere

onderhoudslasten zal worden geconfronteerd. Dit risico bedraagt dan tussen de € 100.000 tot € 200.000 op jaarbasis.

Opheffingsnorm scholen

ISOB heeft nu al relatief veel kleine scholen en een lage gemiddelde schoolgrootte. Door krimp daalt die nog verder, mogelijk dat ook de opheffingsnorm in zicht komt voor bepaalde scholen.

Bestuurlijk belang

De ISOB raad heeft het recht van zienswijzen op de begroting en de jaarrekening. Daarnaast heeft de ISOB raad informatierecht.	Portefeuillehouder	E. Beens-Woudenberg

Financieel belang: Gemeente draagt niet bij aan financiële positie

Jaarrekening	31-12-2015	31-12-2016	Ontwikkelingen
Eigen vermogen *	€5.350.621	€ 0	
Vreemd vermogen *	€2.812.627 0	€ 0	
Resultaat *	€ 166.637	€ 0	

** De jaarrekening van 2016 is nog niet samengesteld/vastgesteld*

Vennootschapsbelasting

De organisatie verricht alleen overheidsactiviteiten. De invoering van de vennootschapsbelastingplicht voor overheidslichamen per 1-1-2016 heeft derhalve geen invloed op de financiële positie

10. Ontwikkelingsbedrijf NHN NV (ONHN)

vestigingsplaats	soort	programma
Alkmaar	Naamloze vennootschap	Programma 2: Een aantrekkelijke gemeente
Openbaar belang (doel verbonden partij)		
a. Het versterken van de strategische organisatie van en onderlinge afstemming tussen ondernemers, onderwijsinstellingen, kennisinstellingen en lokale en provinciale overheden in de regio Noord-Holland Noord <i>en het vestigings- en ondernemersklimaat verder te ontwikkelen door het uitvoeren van projecten.</i> b. Het bevorderen van samenhang in Noord-Holland Noord, zodat de regio effectief kan handelen bij samenwerkingsmogelijkheden met andere regio's in Nederland of daarbuiten.		
Gemeentelijk belang		
Het Ontwikkelingsbedrijf ontvangt jaarlijks een opdracht van de gezamenlijke gemeenten NHN en de Provincie. Hiermee wordt de regionale economie gestimuleerd. Het gemeentelijke belang hierin is dat als er een bedrijf in de regio groeit, zich vestigt is dient dit ook de lokale werkgelegenheid. Onze inwoners hebben daar voordeel van.		
Deelnemende partijen		Provincie Noord-Holland en 18 gemeenten in Noord-Holland Noord.
Ontwikkelingen		
(Markt) ontwikkelingen	De regionale economische samenwerking in Noord-Holland Noord wordt gecontinueerd en versterkt gedurende de periode 2018-2025. Hiervoor is een nieuwe dienstverleningsovereenkomst en aandeelhoudersovereenkomst getekend door alle aandeelhouders. Dit betekent dat het Ontwikkelingsbedrijf NHN ingezet wordt als uitvoeringsorganisatie voor deze regionaal economische samenwerking.	
Financiële positie	Het totale bedrag dat ONHN ontvangt, wordt voor 50% betaald door de 18 gemeenten en voor 50% door de	

	Provincie. De bijdrage voor de gemeente is gebaseerd op het inwoneraantal (1-1-2016)
Risico's	Er bestaat een mogelijkheid tot uittreden, met een opzegtermijn van twee jaar. Echter de rol die het Ontwikkelingsbedrijf vervult, investeringen aanjagen en de werkgelegenheid laten groeien, wordt dan niet overgenomen. Door de regionale positie staan zij midden in de wereld van investeerders, ondernemers en overheid en vervullen een belangrijke signalerings- en verbindingsrol.

Bestuurlijk belang Heiloo

Elke aandeelhouder heeft 1 stem.	Portefuillehouder en lid algemeen bestuur	A.N. Dellelijn
----------------------------------	---	----------------

Financieel belang

Begroting	2017	2018	Ontwikkelingen
Aandelenkapitaal	€ 760	€ 726	
Impuls	€ 0	€ 0	
Exploitatie	€ 0	€ 0	

Financiële positie

Jaarrekening	31-12-2015	31-12-2016	Ontwikkelingen
Eigen vermogen	€ 835.000	€ 890.000	
Vreemd vermogen	€ 2.487.000	€ 2.087.000	

Resultaat	€ 222.000	€ 55.000	
-----------	-----------	----------	---

Vennootschapsbelasting

Het Ontwikkelingsbedrijf was al belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (middels haar deelnemingen in diverse B.V. 's). De invoering van de vennootschapsbelastingplicht voor overheidslichamen per 1-1-2016 leidt niet tot een andere inschatting van de risico's.

11. Coöperatief Stimuleringsfonds Duurzame Energie Coöperatie Regio Alkmaar U.A. (DECRA)

vestigingsplaats	soort	programma
Alkmaar	Coöperatie met uitgesloten aansprakelijkheid	Programma 3: Een leefbare gemeente
Openbaar belang (doel verbonden partij)		
De coöperatie heeft als doel het aanjagen van duurzame projecten via investeringen, waarna de opbrengsten uit deze projecten revolverend worden geïnvesteerd. Hiermee wordt een toenemende bijdrage aan de regionale duurzaamheidsdoelstellingen geleverd. Het fonds richt zich op duurzame projecten met een regionale uitstraling.		
Gemeentelijk belang		
De deelnemende gemeenten hebben de doelstelling om in 2020 de CO ₂ -uitstoot met 20% te verminderen en 20% van de energie duurzaam op te wekken. De projecten van DECRA dragen daaraan bij. Het fonds heeft de ambitie om inwoners en bedrijven de gelegenheid te geven te participeren in de duurzame projecten waarin het fonds investeert.		
Deelnemende partijen		Gemeenten Alkmaar, Bergen, Uitgeest, Castricum, Heiloo, Heerhugowaard en Lokale Energie B.V. (voor N.V. HVC)
Ontwikkelingen		
(Markt) ontwikkelingen	DECRA is in 2015 gestart met de aankoop van aandelen in de vierde windturbine op industrieterrein de Boekelermeer in Alkmaar (Wind Alkmaar B.V.). Deze aandelen worden in 2017 verkocht aan lokale duurzame energiecoöperaties (LDE) die daarvoor gezamenlijk een STAK oprichten, die op zijn beurt certificaten uitgeeft aan inwoners en bedrijven voor de invulling van de participatie doelstelling. De gemeenten Uitgeest en Heiloo zijn in 2017 toegetreden als deelnemer.	

Financiële positie	Het fonds is een revolverend fonds, wat inhoudt dat het zich na de eerste storting in stand houdt met de winsten die zij genereert uit duurzame energie projecten. Rendementen vullen het fonds, waardoor een steeds grotere bijdrage aan de regionale duurzaamheidsdoelstellingen verwacht kan worden. Revolverend en innovatief financieren betekent dat het kapitaal van de coöperatie over een langere termijn zijn waarde behoudt. Zo worden publieke middelen optimaal ingezet en kan de regio steeds opnieuw blijven financieren in verschillende projecten.
Risico's	De ondernemingsvorm is een coöperatie met uitgesloten aansprakelijkheid. Voor ieder project wordt een businesscase gemaakt, inclusief een risicoanalyse. Een project wordt pas dan gestart als de risico's uit het verdienmodel kunnen worden gedekt.

Bestuurlijk belang

Elk lid van het algemeen bestuur heeft een aantal stemmen zoals vooraf in de oprichtingsakte is vastgesteld. Gemeente Bergen heeft 2 stemmen.	Portefeuillehouder en lid algemeen bestuur.	R. Opdam
	Stemverhouding Heiloo BUCH	10% 28,6%

Financieel belang

Begroting	2017	2018	Ontwikkelingen
Aandelenkapitaal	€ 0	€ 0	
Impuls	€ 0	€ 0	

Exploitatie	€ 0	€ 0	
Financiële positie			
Jaarrekening	31-12-2015	31-12-2016	Ontwikkelingen
Eigen vermogen	€ 479.426	€ 461.697	
Vreemd vermogen	€ 7.537	€ 6.062	
Resultaat	€ 6.658	-€ 17.729	

Vennootschapsbelasting

De organisatie verricht alleen overheidsactiviteiten. De invoering van de vennootschapsbelastingplicht voor overheidslichamen per 1-1-2016 heeft derhalve geen invloed op de financiële positie.

12. N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Den Haag	Naamloze vennootschap	Programma 4: Een financieel gezonde gemeente
Openbaar belang (doel verbonden partij)		
Het behouden van substantiële marktaandelen in het Nederlandse publiek en semipublieke domein en het behalen van een redelijk rendement voor de aandeelhouders. Voorwaarden voor het realiseren van deze doelstellingen zijn het handhaven van de excellente kredietwaardigheid, het behoud van een scherpe inkooppositie en een zo effectief en efficiënt mogelijke bedrijfsvoering. Maatschappelijk verantwoord ondernemen is inherent aan de kernactiviteiten van BNG.		
Gemeentelijk belang		
De BNG Bank is na de Staat een van de grootste uitgevers van aandelen en obligaties van Nederland. Uitgegeven schuldpapieren hebben een credit rating Aaa van Moody's, AAA van Standard & Poor's en AA+ van Fitch. Dankzij de topratings en het grote inkoopvolume kan de BNG Bank tegen scherpe voorwaarden geld aantrekken op de geld- en kapitaalmarkt. Hierdoor kunnen onder meer gemeentes financieringsmiddelen aantrekken tegen zo laag mogelijke lasten. Dit resulteert in gunstige voorwaarden en lage rentelasten.		
Deelnemende partijen		Aandeelhouders van de bank zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, elf provincies en een hoogheemraadschap.

Ontwikkelingen	
(Markt) ontwikkelingen	BNG Bank verwacht dat de omvang van nieuw verstrekte langlopende leningen in 2017 daalt t.o.v. 2016, door de lagere vraag bij woningcorporaties, zorginstellingen en gemeenten. Dankzij de lage financieringskosten, is de verwachting dat het renteresultaat 2017 naar verwachting iets hoger zal zijn dan het resultaat in het afgelopen jaar. Door de wisselende koersen is er echter geen gefundeerde uitspraak te doen over het resultaat financiële transacties. Vooral daarom acht de bank het niet verantwoord een uitspraak te doen over de verwachte nettowinst 2017.
Financiële positie	Van de aandelen BNG Bank is 50% in bezit van het rijk en 50% van gemeenten en provincies. We hebben 36.000 aandelen in bezit met een nominale waarde van € 2,50 per stuk. In 2017 is over het jaarresultaat een dividenduitkering geweest van € 1,64 per aandeel.
Risico's	Gevoeligheid van het renteresultaat als gevolg van politieke en economische ontwikkelingen binnen de Europese Unie.

Bestuurlijk belang			
Elk lid van het algemeen bestuur (s1) heeft een aantal stemmen afhankelijk van het aantal aandeel de gemeente bezit.	Portefeuillehouder	A.N. Dellelijn	
	Stemverhouding	Heiloo	0,1%
		BUCH	0,4%
Financieel belang			
Begroting	2017	2018	Ontwikkeling en
Aandelenkapitaal	90.000	90.000	
Impuls bijdrage	0		
Exploitatiebijdrage	0		
Financiële positie			
Jaarrekening	31-12-2015	31-12-2016	Ontwikkeling en
Eigen vermogen	4.163.000.000	4.486.000.000	
Vreemd vermogen	145.348.000.000	149.494.000.000	
Exploitatieresultaat	226.000.000	369.000.000	

Vennootschapsbelasting

De organisatie verricht alleen overheidsactiviteiten. De invoering van de vennootschapsbelastingplicht voor overheidslichamen per 1-1-2016 heeft derhalve geen invloed op de financiële positie.

PARAGRAAF G: BEDRIJFSVOERING

De Werkorganisatie BUCH is per 1 januari 2017 van start gegaan. De Werkorganisatie BUCH is een gemeenschappelijke regeling op basis van de Wet Gemeenschappelijke regelingen. De Wgr stelt dat bij de regeling waaraan uitsluitend colleges van burgemeesters en wethouders deelnemen een bedrijfsvoeringsorganisatie kan worden ingesteld in het geval de regeling uitsluitend wordt getroffen ter behartiging van de sturing en beheersing van ondersteunende processen en van uitvoeringstaken van de deelnemers.

De BUCH is de bedrijfsvoeringsorganisatie van de gemeenten Bergen NH, Uitgeest, Castricum en Heiloo.

Aangezien bedrijfsvoering de enige taak is waarvoor de gemeenschappelijke regeling is opgericht kent de gemeenschappelijke regeling derhalve ook maar één programma, namelijk het programma bedrijfsvoering. Voor dit programma verwijzen wij naar de programmabegroting 2017/2018 van De BUCH.

De bijdrage van de gemeente Heiloo aan de Werkorganisatie BUCH ziet er als volgt uit:

	2018
Begroting 2017/2018 BUCH	12.291
Extra ICT bijdrage BUCH	274
Totaal begroting BUCH	12.565
Kadernota 2018 extra budget informatie en privacy	49
subtotaal	12.614
Stelpost loonsomontwikkeling BUCH	264
Totaal	12.878

BIJLAGE 1: BATEN EN LASTEN PER TAAKVELD

Taakveld per prog. onderdeel (bedragen x € 1.000)	2018			2019			2020			2021		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1a Inwoners en bestuur												
Bestuursorganen	56	1.115	-1.058	56	1.088	-1.032	56	1.088	-1.032	56	1.088	-1.032
Burgerzaken	388	663	-275	388	703	-315	388	624	-236	388	662	-274
Media		13	-13		13	-13		13	-13		13	-13
Totaal 1a	444	1.791	-1.346	444	1.804	-1.360	444	1.725	-1.281	444	1.763	-1.319
1b Samen leven												
Openbaar basisonderwijs	28	106	-78	28	106	-78	28	106	-78	28	106	-78
Onderwijshuisvesting	382	1.414	-1.032	382	1.396	-1.014	382	1.384	-1.001	382	1.371	-989
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	10	259	-249	10	259	-249	10	259	-249	10	259	-249
Sportbeleid en activering	64	123	-59	64	123	-59	64	123	-59	64	123	-59
Sportaccommodaties	280	791	-511	280	824	-544	280	817	-537	280	834	-555
Media	112	620	-508	112	618	-506	112	616	-504	112	613	-502
Samenkracht en burgerparticipatie	48	968	-920	32	953	-921	32	952	-920	32	951	-919
Wijkteams		1.279	-1.279		1.235	-1.235		1.235	-1.235		1.235	-1.235
Inkomensregelingen	3.814	5.045	-1.231	3.814	5.046	-1.232	3.814	5.047	-1.233	3.814	5.047	-1.233
Begeleide participatie		1.124	-1.124		1.057	-1.057		986	-986		986	-986
Arbeidsparticipatie		318	-318		354	-354		379	-379		329	-329
Maatwerkb. Samen leven (WMO)		773	-773		813	-813		815	-815		815	-815
Maatwerkdienst verlening 18+	214	2.839	-2.625	214	2.839	-2.626	214	2.851	-2.637	214	2.868	-2.655
Maatwerkdienstverlening 18-		2.108	-2.108		2.153	-2.153		2.187	-2.187		2.203	-2.203
Geëscaleerde zorg 18-		460	-460		435	-435		436	-436		436	-436
Volksgezondheid		864	-864		864	-864		864	-864		864	-864
Totaal 1b	4.951	19.089	-14.137	4.936	19.074	-14.139	4.936	19.056	-14.120	4.936	19.041	-14.106

Taakveld per prog. onderdeel (bedragen x € 1.000)	2018			2019			2020			2021		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
1c Kerngericht en ondersteunend												
Totaal 1c												
1d Een veilige gemeente												
Crisisbeheersing en Brandweer		1.290	-1.290		1.274	-1.274		1.274	-1.274		1.274	-1.274
Openbare orde en Veiligheid		276	-276		275	-275		275	-275		275	-275
Totaal 1d		1.567	-1.567		1.550	-1.550		1.550	-1.550		1.549	-1.549
2a Cultuur, recreatie en toerisme												
Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	8	506	-497	8	450	-442	8	449	-441	8	448	-440
Musea		6	-6		6	-6		6	-6		6	-6
Cultureel Erfgoed		102	-102		102	-102		102	-102		101	-101
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	14	47	-33	14	48	-34	14	48	-35	14	49	-35
Totaal 2a	22	661	-639	22	605	-583	22	605	-583	22	605	-583
2b Economische vitaliteit												
Economische ontwikkeling		116	-116		116	-116		116	-116		116	-116
Fysieke bedrijfsinfrastructuur												
Bedrijfsloket en- regelingen	48	10	38	48	10	38	48	10	38	48	10	38
Totaal 2b	48	126	-78	48	126	-78	48	126	-78	48	126	-78
2c Een bereikbare gemeente												
Verkeer en vervoer	3	56	-54	3	56	-54	3	56	-54	3	56	-54
Parkeren		31	-31		31	-31		31	-31		31	-31

Taakveld per prog. onderdeel (bedragen x € 1.000)	2018			2019			2020			2021		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Openbaar vervoer		120	-120		120	-120		120	-120		78	-78
Totaal 2c	3	207	-204	3	207	-204	3	207	-204	3	165	-162
3a Wonen en leefomgeving												
Openbaar groen en (openlucht) recreatie		63	-63		68	-68		73	-73		77	-77
Milieubeheer		3	-3		3	-3		3	-3		3	-3
Ruimtelijke ordening	2	949	-948	2	949	-948	2	869	-868	2	869	-868
Grondexploitatie (niet bedrijven terreinen)	11.595	11.192	403	9.157	8.756	402	8.766	8.366	401	1.266	866	400
Wonen en bouwen	542	337	205	542	337	205	542	337	205	542	337	205
Totaal 3a	12.139	12.544	-405	9.701	10.113	-412	9.310	9.648	-338	1.809	2.152	-343
3b Duurzaamheid en milieu												
Riolering	2.017	1.396	621	2.147	1.510	637	2.108	1.481	627	2.100	1.475	625
Afval	2.796	2.018	778	2.826	2.046	779	2.854	2.074	780	2.882	2.102	780
Milieubeheer	3	393	-391	3	393	-391	3	393	-391	3	393	-390
Totaal 3b	4.815	3.807	1.008	4.975	3.949	1.026	4.964	3.948	1.017	4.984	3.970	1.014
3c Beheer en onderhoud												
Beheer overige gebouwen en gronden	63	524	-462	63	524	-462	63	524	-462	63	524	-462
Verkeer en vervoer	149	2.520	-2.371	149	2.426	-2.277	149	2.426	-2.277	149	2.651	-2.501
Economische Havens en waterwegen		257	-257		271	-271		281	-281		290	-290
Openbaar groen en (openlucht) recreatie		1.285	-1.285		1.296	-1.296		1.309	-1.309		1.332	-1.332
Begraafplaatsen	161	185	-23	161	184	-23	161	184	-23	161	184	-23
Totaal 3c	373	4.771	-4.398	373	4.702	-4.329	373	4.725	-4.352	373	4.981	-4.608

Taakveld per prog. onderdeel (bedragen x € 1.000)	2018			2019			2020			2021		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Totaal taakvelden per PO	22.795	44.562	-21.766	20.502	42.130	-21.628	20.100	41.589	-21.489	12.619	34.352	-21.733
Onderverdeling programma												
4:												
Algemene dekkingsmiddelen	28.329	-373	28.702	28.426	-307	28.734	28.469	-117	28.586	28.432	-127	28.559
Overhead	8	7.042	-7.034	8	6.980	-6.972	8	6.767	-6.759	8	6.764	-6.756
Heffing VPB												
Onvoorzien												
Saldo van baten en lasten	51.133	51.231	-98	48.937	48.802	134	48.577	48.240	338	41.060	40.990	70
Mutaties reserves per programmaonderdeel												
Inwoners en bestuur	186	95	91	186	95	91	186	95	91	186	95	91
Samen leven	21		21	20		20	20		20	20		20
Kerngericht en ondersteunend												
Een veilige gemeente												
Cultuur, recreatie en toerisme												
Economische vitaliteit												
Een bereikbare gemeente												
Wonen en leefomgeving												
Duurzaamheid en milieu	425		425									
Beheer en onderhoud										17		17
Een financieel gezonde gemeente	274	425	-150	196		196						
Totaal mutaties reserves	905	519	386	402	95	307	206	95	111	222	95	127
Resultaat	52.038	51.751	287	49.339	48.897	441	48.783	48.335	448	41.282	41.084	197

BIJLAGE 2: ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Algemene dekkingsmid. (bedragen x € 1.000)	2018			2019			2020			2021		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
A. lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is												
OZB gebruikers	362		362	362		362	362		362	362		362
OZB eigenaren	3.258		3.258	3.258		3.258	3.258		3.258	3.258		3.258
Toeristenbelasting	39		39	39		39	39		39	39		39
Hondenbelasting												
Totaal A.	3.659		3.659	3.659		3.659	3.659		3.659	3.659		3.659
B. algemene uitkeringen												
Algemene uitkering	17.338	7	17.331	17.478	7	17.471	17.545	7	17.538	17.525	7	17.518
Uitk. deelfonds sociaal domein	6.896		6.896	6.853		6.853	6.829		6.829	6.812		6.812
Totaal B.	24.234	7	24.227	24.331	7	24.324	24.374	7	24.367	24.337	7	24.330
C. dividend												
Dividenden/beleggingen	261	11	250	261	11	250	261	11	250	261	11	250
Totaal C.	261	11	250	261	11	250	261	11	250	261	11	250
D. saldo van de financieringsfunctie												
Renteresultaat *)		-670	670		-531	531		-340	340		-351	351
Overige												
Totaal D.		-670	670		-531	531		-340	340		-351	351
E. Overige algemene dekkingsmiddelen												
Uitgaven woningen uitvoering Wet WOZ		88	-88		88	-88		88	-88		88	-88
Uitgaven overige belastingen	18	95	-78	18	95	-78	18	95	-78	18	95	-78
Algemene baten en lasten	158	97	61	158	23	135	158	23	135	158	23	135
Totaal E.	176	280	-104	176	206	-30	176	206	-30	176	206	-30
Totaal algemene dekkingsmid.	28.329	-373	28.702	28.426	-307	28.734	28.469	-117	28.586	28.432	-127	28.559

BIJLAGE 3: INVESTERINGSPLAN 2018 - 2021

Investeringscluster	2018	2019	2020	2021
Materieel (tractie en aanverwante materialen)	329.000	247.000	434.000	143.000
Riolering	2.003.000	643.000	612.000	814.000
Wegen	452.550	200.000	200.000	200.000
Vervanging lichtmasten	212.000	212.000	212.000	212.000
Oeverbeheerplan	110.000	85.000	85.000	85.000
Vervangen speeltoestellen	50.000	50.000	50.000	50.000
Ondergronds brengen inzamelsysteem	150.000	75.000	75.000	0
Wegen en voorzieningen in de openbare ruimte	974.550	622.000	622.000	547.000
Huisvesting, gemeentehuis Heiloo	416.500			
Buitensportaccommodaties	402.500		250.000	
Asbestsanering dak scouting Rurik	50.000			
Sanering asbest Open Huis	100.000			
De Hofdijk buitenberging	50.000			
Totaal overige investeringen	1.019.000	0	250.000	0
Totaal	4.325.550	1.512.000	1.918.000	1.504.000

BIJLAGE 4: OVERZICHT STAND RESERVES EN VOORZIENINGEN

Reserves 2017 t/m 2019:

	Boekwaarde 31-12-2016	Toe-voeging	Ont- trekking	Bestem- ming resultaat vorig jaar	Vermin- dering ter dekking van afschrij- vingen	Boekwaarde 31-12-2017	Toe-voeging	Ont- trekking	Vermin- dering ter dekking van afschrij- vingen	Boekwaarde 31-12-2018	Toe-voeging	Ont- trekking	Vermin- dering ter dekking van afschrij- vingen	Boekwaarde 31-12-2019
Algemene reserve	9.607.119	212.790	333.950	129.500		9.615.459	424.518	274.153		9.765.824	0	196.124		9.569.700
Totaal algemene reserve	9.607.119	212.790	333.950	129.500		9.615.459	424.518	274.153		9.765.824	-	196.124		9.569.700
Gebouw bibliotheek	2.548.000	76.440	0		122.042	2.502.398	75.072	0	122.042	2.455.428	73.663	0	122.042	2.407.049
Gebouw muziekschool	80.529	2.416	0		16.591	66.354	1.991	0	16.591	51.753	1.553	0	16.591	36.715
Trekkenwand De Beun		260.000	0			260.000	7.800	0	20.800	247.000	7.410	0	20.410	234.000
Geluidswal Oost	448.889	0	24.371			424.518	0	424.518		0	0	0		0
Ondertunneling Vennewatersweg		1.016.000				1.016.000	0			1.016.000				1.016.000
Fonds sociale woningbouw	220.000	0	88.500			131.500	0	0		131.500	0	0		131.500
Hockeyveld de Terriers	128.163	3.845	0		21.399	110.609	3.318	0	21.399	92.528	2.776	0	21.399	73.905
Voorzieningen huisvesting onderwijs	209.188	6.276	0		19.078	196.386	5.892	0	19.078	183.199	5.496	0	19.078	169.617
Zwembad	14.423	0	0			14.423	0	0		14.423	0	0		14.423
Buurtspportcoaches	137.348	0	6.000			131.348	0	6.000		125.348	0	6.000		119.348
Bestemmingsplan Landelijk gebied	94.042	0	0			94.042	0	0		94.042	0	0		94.042
Degeneratiekosten Wegen	92.488	0	55.000			37.488	0	0		37.488	0	0		37.488
Duurzaamheidsmaatregelen	435.022	0	132.000			303.022	0	0		303.022	0	0		303.022
Basisregistratie topografische informatie	16.500	0	0			16.500	0	0		16.500	0	0		16.500
Accommodatie vraagstukken	116.561	0	115.000			1.561	0	0		1.561	0	0		1.561
Onderhoud gebouwen	572.210	0	260.000			312.210	0	0		312.210	0	0		312.210
Grote projecten grondexploitatie	525.500	0	0	-29.500		496.000	0	0		496.000	0	0		496.000
Bovenwijkse voorzieningen			1.016.000	7.118.000		6.102.000	0	0		6.102.000				6.102.000
Voorlichtingsplan Cultuurhistorie	5.500	0	0			5.500	0	0		5.500	0	0		5.500
Actualiseren bodemkwaliteitskaart	18.000	0	0			18.000	0	0		18.000	0	0		18.000
Transitie sociaal domein	500.000	0	0			500.000	0	0		500.000	0	0		500.000
Participatie en integratie vergunninghouders				303.000		303.000				303.000				303.000
Totaal bestemmingsreserves	6.162.363	1.364.976	1.696.871	7.391.500	179.110	13.042.858	94.072	430.518	199.910	12.506.503	90.897	6.000	199.520	12.391.880
Totaal reserves	15.769.482	1.577.766	2.030.821	7.521.000	179.110	22.658.317	518.590	704.671	199.910	22.272.327	90.897	202.124	199.520	21.961.580

Reserves 2019 t/m 2021:

	Boekwaarde 31-12-2019	Toe-voeging	Ont- trekking	Verminder- ing ter dekking van afschrij- vingen	Boekwaarde 31-12-2020	Toe-voeging	Ont- trekking	Verminder- ing ter dekking van afschrij- vingen	Boekwaarde 31-12-2021
Algemene reserve	9.569.700	0	0		9.569.700	0	0		9.569.700
Totaal algemene reserve	9.569.700	-	-		9.569.700	-	-		9.569.700
Gebouw bibliotheek	2.407.049	72.211	0	122.042	2.357.218	70.717	0	122.042	2.305.893
Gebouw muziekschool	36.715	1.101	0	16.591	21.226	637	0	16.591	5.271
Trekkenwand De Beun	234.000	7.020	0	20.020	221.000	6.630	0	19.630	208.000
Geluidswal Oost	0	0	0		0	0	0		0
Ondertunneling Vennewatersweg	1.016.000				1.016.000				1.016.000
Fonds sociale woningbouw	131.500	0	0		131.500	0	0		131.500
Hockeyveld de Terriers	73.905	2.217	0	21.399	54.723	1.642	0	21.399	34.966
Voorzieningen huisvesting onderwijs	169.617	5.089	0	19.078	155.628	4.669	0	19.078	141.219
Zwembad	14.423	0	0		14.423	0	0		14.423
Buurtsportcoaches	119.348	0	6.000		113.348	0	6.000		107.348
Bestemmingsplan Landelijk gebied	94.042	0	0		94.042	0	0		94.042
Degeneratiekosten Wegen	37.488	0	0		37.488	0	0		37.488
Duurzaamheidsmaatregelen	303.022	0	0		303.022	0	0		303.022
Basisregistratie topografische informatie	16.500	0	0		16.500	0	0		16.500
Accommodatie vraagstukken	1.561	0	0		1.561	0	0		1.561
Onderhoud gebouwen	312.210	0	0		312.210	0	0		312.210
Grote projecten grondexploitatie	496.000	0	0		496.000	0	0		496.000
Bovenwijkse voorzieningen	6.102.000				6.102.000				6.102.000
Voorlichtingsplan Cultuurhistorie	5.500	0	0		5.500	0	0		5.500
Actualiseren bodemkwaliteitskaart	18.000	0	0		18.000	0	0		18.000
Transitie sociaal domein	500.000	0	0		500.000	0	0		500.000
Participatie en integratie vergunninghouders	303.000				303.000				303.000
Totaal bestemmingsreserves	12.391.880	87.639	6.000	199.130	12.274.389	84.294	6.000	198.740	12.153.942
Totaal reserves	21.961.580	87.639	6.000	199.130	21.844.089	84.294	6.000	198.740	21.723.642

Voorzieningen 2017 t/m 2019

	Boekwaarde 31-12-2016	Toevoe-ging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2017	Toevoe-ging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2018	Toevoe-ging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2019
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's										
Wachtgeld voormalig personeel en wethouders	34.000			34.000			34.000			34.000
Wrm Rehoboth	18.835			18.835			18.835			18.835
Wrm Maalwater	33.325			33.325			33.325			33.325
Wrm Amante	15.000			15.000			15.000			15.000
	101.160	0	0	101.160	0	0	101.160	0	0	101.160
Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden										
Afkoopsommen altijddurend onderhoud graven	376.707	17.000	15.000	378.707	17.000	15.000	380.707	17.000	15.000	382.707
Voorziening afvalstoffenheffing	108.251		108.251	0	74.000	74.000	0	5.000		5.000
Parkeerfonds	4.393			4.393			4.393			4.393
Preventief onderhoud OBS	208.298	28.590	49.350	187.538	28.590	49.350	166.778	28.590	49.350	146.018
Riolering	1.699.447		136.000	1.563.447		210.000	1.353.447		340.000	1.013.447
	2.397.096	45.590	308.601	2.134.085	119.590	348.350	1.905.325	50.590	404.350	1.551.565
Totaal	2.498.256	45.590	308.601	2.235.245	119.590	348.350	2.006.485	50.590	404.350	1.652.725

Voorzieningen 2019 t/m 2021

	Boekwaarde 31-12-2019	Toevoe- ging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2020	Toevoe- ging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2021
<i>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</i>							
Wachtgeld voormalig personeel en wethouders	34.000			34.000			34.000
Wrm Rehoboth	18.835			18.835			18.835
Wrm Maalwater	33.325			33.325			33.325
Wrm Amante	15.000			15.000			15.000
	101.160	0	0	101.160	0	0	101.160
<i>Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden</i>							
Afkoopsommen altijddurend onderhoud graven	382.707	17.000	15.000	384.707	17.000	15.000	386.707
Voorziening afvalstoffenheffing	5.000	9.000		14.000			14.000
Parkeerfonds	4.393			4.393			4.393
Preventief onderhoud OBS	146.018	28.590	49.350	125.258	28.590	49.350	104.498
Riolering	1.013.447		301.000	712.447		293.000	419.447
	1.551.565	54.590	365.350	1.240.805	45.590	357.350	929.045
Totaal	1.652.725	54.590	365.350	1.341.965	45.590	357.350	1.030.205

BIJLAGE 5: SUBSIDIEPLAFONDS

Nr	Programma-onderdeel	Onderdeel	Subsidie-plafonds 2017	Incidentele subsidies 2017	Indexering	Incidentele subsidies 2018	Subsidie-plafonds 2018
1b	Samen Leven	Sport	5.275		74		5.349
1b	Samen Leven	Maatschappelijke ondersteuning	381.627	-50.000	4.643		336.270
1b	Samen Leven	Jeugd	208.947	-50.000	2.225		161.172
2a	Cultuur, recreatie en toerisme	Kunst en cultuur	328.140		4.594	55.000	387.734
2a	Cultuur, recreatie en toerisme	Bibliotheek	460.017		6.440		466.457
	Vernieuwende activiteiten	Vernieuwende activiteiten	6.264		88		6.352
	Totaal		1.390.270	-100.000	18.064		1.363.334

*) De raad heeft in november 2016 besloten de subsidieplafonds voor 2017 van Maatschappelijke ondersteuning en Jeugd beide incidenteel met € 50.000,- te verhogen (totaal € 100.000,-). Voor 2018 vervalt deze incidentele verhoging.

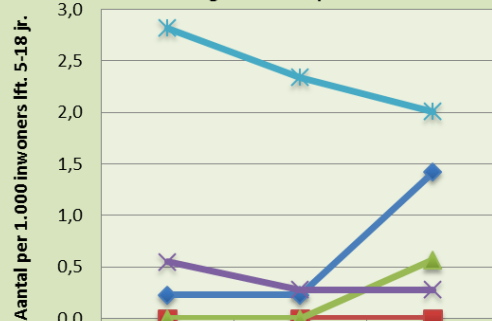
**) De incidentele subsidie in 2018 betreft de verhuizing voor historische vereniging Oud Heiloo.

***) De subsidies worden geïndexeerd met 1,4%.

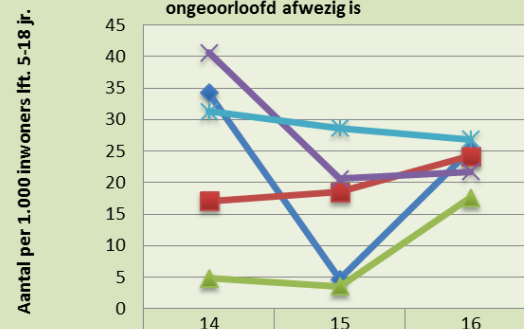
BIJLAGE 6: VERPLICHTE INDICATOREN BBV (GRAFIEKEN)

1b. nr. 1 Absoluut verzuim, aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school

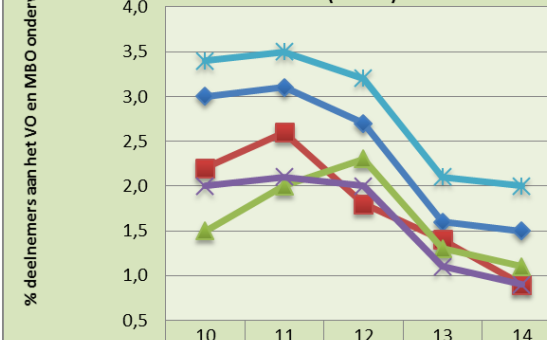
Bergen	0,23	0,23	1,42
Uitgeest	0	0	0
Castricum	0	0	0,57
Heiloo	0,55	0,28	0,28
Nederland	2,82	2,34	2,01

1b. nr. 2 Relatief verzuim, aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op school maar ongeoorloofd afwezig is

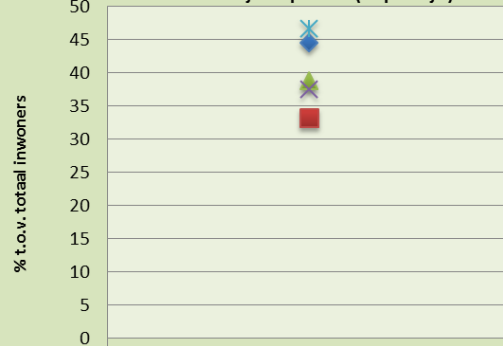
Bergen	34,21	4,66	25,11
Uitgeest	17,04	18,49	24,24
Castricum	4,78	3,57	17,6
Heiloo	40,62	20,62	21,71
Nederland	31,32	28,65	26,88

1b. nr. 3 Voortijdig schoolverlaters (12-23 jr) zonder startkwalificatie (vsv-ers)

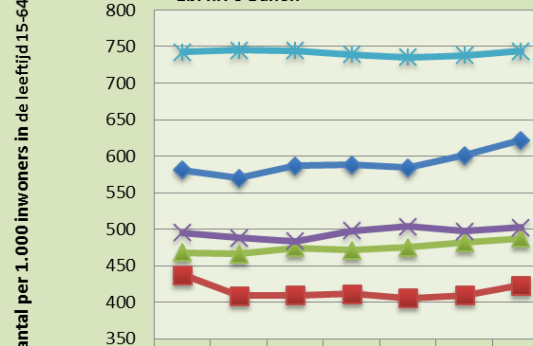
Bergen	3	3,1	2,7	1,6	1,5
Uitgeest	2,2	2,6	1,8	1,4	0,9
Castricum	1,5	2	2,3	1,3	1,1
Heiloo	2	2,1	2	1,1	0,9
Nederland	3,4	3,5	3,2	2,1	2

% Niet wekelijkse sporters (1x per 4 jr.)

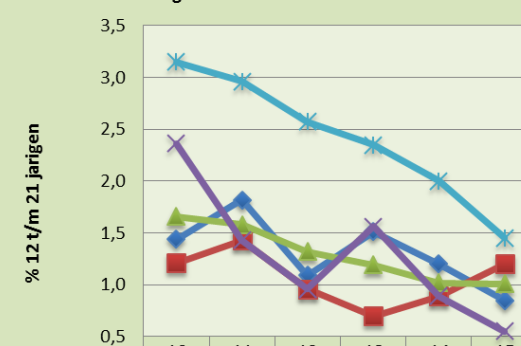
Bergen	44,5
Uitgeest	33,2
Castricum	38,7
Heiloo	37,5
Nederland	46,6

1b. nr. 5 Banen

Bergen	580,9	570,2	586,6	587,9	584,2	601	621,8
Uitgeest	437,8	408,9	409,4	411,9	406,1	409,8	423,5
Castricum	467,8	466,2	474,9	471,6	475	481,4	487,5
Heiloo	495,5	488,1	483,7	497,7	503,6	497,5	502,3
Nederland	742,4	745,3	744,1	739,3	735	737,9	744

1b. nr. 6 Jongeren met een delict voor de rechter

Bergen	1,44	1,82	1,09	1,51	1,2	0,85
Uitgeest	1,21	1,43	0,96	0,7	0,89	1,2
Castricum	1,66	1,58	1,32	1,19	1,02	1,01
Heiloo	2,36	1,43	0,96	1,56	0,89	0,55
Nederland	3,15	2,96	2,57	2,35	2	1,45

